

ÖVERSIKTSPLAN FÖR JOKKMOKKS KOMMUN

2011

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE

2011-06-20

 JOKKMOKK

INNEHÅLL

BAKGRUND	5
INLEDNING	6
Läsanvisning	7
KOMMUNALA MÅL OCH VISIONER	8
NATIONELLA MILJÖMÅL	11
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR MED KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN	15
ALLMÄNNA INTRESSEN	16
Befolkning	16
Näringsliv och sysselsättning	18
Skyddad natur och naturvård	20
Skogsbruk och jordbruk	26
Värdefulla ämnen och mineraler	27
Rörligt friluftsliv och turism	28
Kulturmiljö	30
Kommunikationer	32
Totalförsvarets anläggningar	35
Vattenanvändning	36
Energiproduktion	38
Vindbruk	40
Rennäring	44
Teknisk försörjning	46
MILJÖ- OCH RISKFAKTORER	47
Radon	47
Översvämningsrisker	48
Skredrisker	48
Farligt gods	48
Ljus	48
Ljud	48
Miljökvalitetsnormer	49
Lågstrålande områden	49
Tekniska olycksrisker	49
PLANER OCH FÖRORDNANDEN	51
Detaljplaner	51
Tidigare översiktsplaner	52
Landskapsbildsskydd	52
Strandskydd	53
MELLANKOMMUNALA FRÅGOR	54
Jokkmokk i Norrbotten	54
Laponia	54
Lule älvdal	55
Råne älvdal	55
Fjällprogrammet	55
Vindkraft	56
Vatten	56
LIS-områden	56

KOMMUNTÄCKANDE REKOMMENDATIONER	57
Tätortsområden	58
Bebyggelse i byar	58
Fritidsbebyggelse, turistanläggningar, samevisten	58
Riskområden	58
Skyddad natur	58
Områden av riksintresse	59
Obrutet fjällområde	59
Större leder	59
Raketskjutfält	59
Övrig skogsmark	59
Odlingsgräns	59
Vindbruk	60
TÄTORTSREKOMMENDATIONER	63
Jokkmokk	64
Porjus	65
Vuollerim	66
Kåbdalis	67
Murjek	68
KONSEKVENSER	69
Utveckling	70
Näringsliv	70
Handel	70
Trafik	70
Miljö	70
MILJÖBEDÖMNING	71
Behovsbedömning och avgränsning	72
Vindbruksområden	72
Sammanfattning och samlad bedömning	77
SAMRÅDSREDOGÖRELSE 1	79
SAMRÅDSREDOGÖRELSE 2	91
UTLÅTANDE	113
KÄLLOR	129
APPENDIX	131
KARTOR	136

BAKGRUND

Översiktsplanen börjar med en inledning som innehåller information om vad en översiktsplan är, om planprocessen och översiktsplanens rättsverkan samt arbetets organisation och upplägg.

Bakgrunden innehåller också en kort läsanvisning med en förklaring av översiktsplanens fem huvuddelar.

INLEDNING

ÖVERSIKTSPLANEN

Översiktsplanen är kommunens viktigaste strategiska instrument för att redovisa sina avsikter om hur förvaltning och utveckling av stads- och landsbygden på lång sikt ska ske. I denna mening är översiktsplanen ett styr- och effektivitetsinstrument för annan planering.

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska en översiktsplan vara lätt att förstå, den ska antas av kommunfullmäktige och innan dess ska förslaget bli föremål för samråd och offentlig utställning.

Jokkmokks översiktsplan är en kommunomfattande översiktsplan. När den antas kommer den att ersätta gällande översiktsplan, dvs översiktsplan för Jokkmokks kommun, antagen av kommunfullmäktige i december 1991. Den nya översiktsplanen ersätter också områdesplan för Jokkmokk centralort från 1979.

Jokkmokks kommun har bedömt att planen behöver ändras för den nytta planen kan ha som underlag för olika beslut. Till nuvarande översiktsplan finns flertalet fördjupningar och tillägg som gör det svårt att få en samlad uppfattning om hur kommunen ser på den framtida mark- och vattenanvändningen. Krav på tydlighet innebär att översiktsplanen som helhet ses över i ett sammanhang. I en uppföljning av översiktsplanen ingår bl a att utvärdera planens värde som styrinstrument för efterföljande beslut om detaljplaner eller bygglov.

Genom miljöbalken har översiktsplanens roll i det förebyggande miljöarbetet stärkts. Den kommunala översiktsplaneringen ses som ett led i arbetet för en långsiktigt hållbar utveckling.

PLANPROCESSEN

Planprocessen kan indelas i tre skeden: ett programskede, ett samrådsskede och ett utställningsskede.

Programskedet har ägnats åt frågor som har stor betydelse för översiktsplaneringen i Jokkmokk. Det har lett till riktlinjer för planförslaget och preliminära ställningstaganden i viktiga planfrågor.

I samrådsskedet presenteras ett samrådsförslag till översiktsplan. Samrådsförslaget ska godkännas av Samhällsbyggarnämnden och Kommunstyrelsen. Förslaget ställs ut, remitteras, och diskuteras med intresséföreningar, partigrupper, kommunfullmäktige, myndigheter, grannkommuner, regionala organ, m.m. Synpunkterna från samrådet sammanställs därefter i en samrådsredogörelse.

Innan utställningsskedet revideras planförslaget med ledning av synpunkter från samrådet. Förslaget ställs ut och remitteras i enlighet med bestämmelserna i plan- och bygglagen. Synpunkter från utställning och remissbehandling sammanställs i ett utlåtande som redovisas tillsammans med det slutliga planförslaget.

Efter planprocessen antas planförslaget av Kommunfullmäktige. Planprocessen för Översiktsplan Jokkmokk påbörjas under 2002 och beräknas slutföras under 2010.

Ett första samråd har hållits mellan 2004-05-17 till 2004-08-09, vilket resulterade i flertalet förändringar i planen. På grund av förändrade planeringsförutsättningar genomfördes ett andra samråd mellan 2009-10-26 och 2010-01-15. Båda samrådsredogörelserna biläggs översiktsplanen.

ÖVERSIKTSPLANENS RÄTTVERKAN

Översiktsplanen har ingen rättsligt bindande verkan vare sig för myndigheter eller enskilda. Den ska betraktas som en rekommendation eller vägledning när olika beslut om mark- och vattenanvändning ska fattas.

Översiktsplanen kan ses som en överenskommelse mellan staten och kommunen om hur mark- och vattenanvändning, byggande, m.m. bör utvecklas.

Översiktsplanen kommer att utgöra program och underlag för framtida planläggning samt underlag för prövning av bygglov och andra tillståndsärenden.

ARBETETS ORGANISATION OCH UPPLÄGG

Arbetet med översiktsplanen har bedrivits av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän och verksamma politiker i Jokkmokks kommun. I arbetsgruppen har kommunalråd, kommunchef, ordförande samt sekreterare i samhällsbyggarnämnden och plankonsulter ingått.

En ledningsgrupp bestående av kommunstyrelsen ska genom stegvisa beslut ge planen en politisk förankring.

MAF Arkitektkontor AB, Luleå, har anlåtats som konsult i planarbetet.

LÄSANVISNING

Översiktsplanen består av:

BAKGRUND

En kort bakgrund redogör kortfattat för vad en översiktsplan är och varför Jokkmokks kommun nu arbetar fram en ny.

MÅL OCH VISIONER

I kommunala mål och visioner presenteras de övergripande mål och den viljeinriktning som ligger till grund för översiktsplanen.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN

Planeringsförutsättningar/Planförslag inleds med en kort allmän beskrivning av Jokkmokks kommuns befolkning och näringsliv/sysselsättning. Sedan följer en sektorsvis genomgång av hur de olika givna förutsättningar som finns ska beaktas. Allmänna intressen i form av exempelvis inventeringar, program och dylikt presenteras liksom gällande riksintressen. Gällande planer, förordnanden och mellankommunala frågor som berör kommunen redovisas.

Varje sektorsintresse avslutas med rubriken kommunala ställningstaganden där rekommendationer och ställningstaganden för den framtida mark- och vattenanvändningen för respektive kapitel återfinns.

REKOMMENDATIONER: KOMMUNTÄCKANDE OCH TÄTORTER

Till planen hör en markanvändningskarta, se bilaga. Kartans symboler och beteckningar återfinns och förklaras under kapitlet kommuntäckande rekommendationer.

TÄTORTSKARTOR

MARKANVÄNDNINGSKARTA

I delen områdesvisa rekommendationer redovisas markanvändningen i kommunen, kopplat till den kommuntäckande markanvändningskartan. För de fem större tätorterna finns separata tätortskartor, se bilagor.

KONSEKVENSER

Under denna rubrik redogörs också för de konsekvenser som planen medför.

MILJÖBEDÖMNING

Slutligen redovisas en miljökonsekvensbeskrivning där planens miljöpåverkan har bedömts.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE OCH UTLÅTANDE

Samrådsredogörelse 1, samrådet ägde rum 2004.

Samrådsredogörelse 2, samrådet ägde rum i okt 2009-jan 2010.

Utlåtande, utställning ägde rum sommaren 2010.

KOMMUNALA MÅL OCH VISIONER

KOMMUNENS VISION:

JOKKMOKK 2015 - DEN NATURLIGA KOMMUNEN DÄR ALLA RYMS!

Den självklara mötesplatsen på polcirkeln.

Den ledande utbildningsorten inom energisektorn.

Med hjälp av innovation och entreprenörskap bygger vi framtiden på genuin kultur och storslagen natur.

Jokkmokk - där du får en ny livschans!

BESKRIVNING

Jokkmokks kommun är en förhållandevis liten kommun i Norrbotten som liksom andra inlandskommuner har problem med sviktande befolkningsutveckling och stora krav på bevarande av de allmänna intressena. Att tillvarata det positiva i detta landskap är viktigt för kommunens överlevnad. Kommunen är levnadskraftig och unik och har en strävan efter att ständigt bli en mer konkurrenskraftig kommun i Sverige.

Jokkmokks kommun har ända sedan 1960-talet minskat i befolkning och detta har inneburit svårigheter att upprätthålla god kommunal service till invånarna. Statistik visar att äldre tonåringar och unga under 45 år är underrepresenterade i Jokkmokks kommun i jämförelse med riket i övrigt. Personer i just dessa åldersgrupper är i arbetsför ålder och kan med sina arbeten generera intäkter till kommunen. Det är också i dessa åldersgrupper som det främsta barnafödandet sker. Ett av de viktigaste kommunala målen är således att vända den negativa befolkningsutvecklingen och att öka kommunens attraktionskraft.

En attraktiv ort ger förutsättningar för förbättringar i kommunal och privat service, liksom förbättringar i kommunal och privat service bidrar till en mer attraktiv ort. Denna växelverkan genererar livskvalitet som kommer alla medborgare till del. Ökad attraktionskraft leder till fler besökare, boende, företagsetableringar och ökade investeringar. Tillväxten ökar sysselsättningen och lönsamheten och därmed ökar också skatteintäkterna som betalar vår kommunala service. Den kommunala servicen genererar livskvalitet för kommunens invånare och på så sätt skapas en positiv kedjereaktion – en positiv spiral.

Att ta tillvara de resurser och tillgångar som finns är en nödvändighet för en norrbottnisk kommun. Jokkmokks kommun består till stor del av skogsmark och

fjällområden, där många internationella, nationella, regionala och lokala intressen ska beaktas.

Med genomtänkta och strategiska satsningar på de områden som gör kommunen unik, kan Jokkmokks attraktivitet som bostads- och besökskommun stärkas. En utveckling av friluftsliv- och besöksnäringssamhet/upplevelseindustri samt det lokala näringslivet måste vara en prioriterad fråga.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Jokkmokks kommuns övergripande mål är: att vara en "framtidskommun med hög livskvalitet och god folkhälsa", främja en "växande arbetsmarknad", uppfattas som en "attraktiv arbetsgivare" samt uppvisa "god ekonomisk hushållning och god ekonomisk utveckling".

Kommunens övergripande mål harmoniserar i hög grad med de övergripande målen som tagits fram på nationell och regional nivå, tex regionalt utvecklingsprogram och regionalt tillväxtprogram för Norrbotten.

MÅL SOM BIDRAR TILL ATT UPPNÅ JOKKMOKKS KOMMUNS VISION

Befintliga naturresurser ska bevaras och brukas långsiktigt och hållbart och därmed skapas goda förutsättningar för lokal tillväxt och utveckling inom Jokkmokks kommun.

Inom energisektorn finns goda förutsättningar för lokal tillväxt och utveckling av lokal kompetens. Såväl utbildningar som utveckling av alternativa energilösningar kan vara tänkbara arbetsområden.

Rennäringen är omfattande inom kommunen och ett kommunalt mål är att utveckla de näringsgrenar som är kopplade till denna verksamhet. Rennäringen är inte bara viktig för kommunen, utan även för hela Sverige

och ett bevarande av den samiska kulturen är viktig för framtiden.

För att bevara landsbygden levande är kommunens målsättning att uppmuntra byar och tätorter att själva arbeta för bygdens bästa. Detta kan exempelvis bedrivas som en förening, organisation eller i projektform med stöd av myndigheter och EU-medel. Kommunen välkomnar egna initiativ och ger gärna sitt stöd till invånare som vill arbeta för utveckling och bevarande av landsbygden.

Kommunens målsättning är att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Målet är att locka inflyttande till byar och tätorter för att få en hållbar åldersfördelning och säkra underlag för service och skola.

De kommunala målen inom tätorterna är att upprätthålla och förbättra de kommunikationer och den IT-infrastruktur som finns. Det kan gälla exempelvis mobiltäckning, kollektivtrafik, färdtjänst eller andra transporter. Trafiksäkerheten bör förbättras både i tätorter och på landsbygden inom kommunen.

De oskyddade trafikanterna är väldigt sårbara i samhället där en stor del av transporterna sker med bil. Prioriterade områden för översyn av trafiksäkerheten är stråk där många oskyddade trafikanter färdas och vistas, som exempel skolbarn på väg till skolan.

Med detta attraheras människor att bo kvar i Jokkmokk och att flytta in till denna unika kommun.

PRIORITERADE PLANERINGSFRÅGOR

Följande frågeställningar har identifierats som prioriterade frågor för kommunens översiktliga planering och för kommunens framtida utveckling. Dessa prioriterade planeringsfrågor återkommer även till viss del i rutorna "kommunala ställningstaganden" för varje avsnitt.

1. Konkurrerande markanvändningsintressen

Hälften av kommunens yta utgörs av skyddad natur i form av fyra nationalparker och flera naturreservat, här finns också delar av världsarvet Laponia. I dessa områden bedrivs renskötsel, turism, jakt och fiske. Inom kommunen finns också intressen av utvinning av mineraler, och energi i form av vattenkraft och vindkraft. I sydöstra delen av kommunen finns också ett stort område avsatt för militär verksamhet.

En noggrann avvägning krävs i planeringen av markanvändningen för att undvika eller minimera eventuella konflikter och nå en långsiktigt hållbar utveckling samhällsekonomiskt, ekologiskt, socialt och kulturellt.

2. Befolkningsutveckling

För att uppnå en positiv befolkningsutveckling ska kommunen planera för ett hållbart och attraktivt samhälle. Detta kan man bl a göra genom att vidareutveckla goda livsvillkor och välfärd och genom att ge de unga möjligheter till utbildning, arbete, mötesplatser, upplevelser, fritidsaktiviteter och ett rikt kulturliv.

Prioriterade planeringsområden för att uppnå ökad attraktivitet är bland annat kommunikationer och tillgänglighet, delaktighet och inflyttande, fler mötesplatser för både gamla och unga, god tillgång till offentlig och kommersiell service, vackra och trygga livsmiljöer.

3. Ny energiteknik

Att finna lämpliga områden för vindbruk är en prioriterad fråga i planeringen. Kommunen är positiv till förnyelsebara energikällor och till lokal produktion av biobränslen. En mer effektiv energianvändning kan uppnås genom fysisk planering och en energisparande bebyggelsestruktur.

4. Näringsliv

Rennäringen, energinäring och turism är prioriterade i planeringen. Utvecklingen av näringslivet ska ske på ett hållbart sätt i kombination med att viktiga natur- och kulturvärden bevaras. Regionala och nationella hänsynstagande ska finnas med i avvägningar mellan olika intressen. Mellankommunal samverkan är viktigt för att få en helhetssyn i planeringen.

I planeringen är det viktigt att samråda med företag och företrädare för olika näringar för att medverka till ett bra företagsklimat och bidra till utveckling av befintliga företag och skapa goda förutsättningar för nya företags-etableringar.

5. Allas lika värde

Några av kommunens utpekade s.k. horisontella mål som ska beaktas i alla kommunala verksamheter är jämställdhet, jämlikhet och mångfald samt barn- och ungdomsperspektiv. Dessa mål ska genomsyra kommunens planering.

För att kunna uppnå ett socialt hållbart samhälle måste människors engagemang, initiativkraft och förnyelseförmåga tas till vara. Detta gäller oavsett etnicitet, tro, utseende, sexuell läggning, status åsikt, handikapp, kön eller ursprung.

I planeringssammanhang ska alla få komma till tals och att det ska finnas kunskap om olika gruppers livsvillkor och behov.

Det är viktigt att de grupper som tar fram förslag och fattar beslut är väl sammansatta och representativa för befolkningen.

Samråd ska planeras så att så många som möjligt får möjlighet att delta.

Den statistik som används som planeringsunderlag bör redovisa kön, ålder, och andra faktorer så att planeringen tar hänsyn till alla invånare i kommunen.

Samernas ställning som urfolk har bekräftats av Sveriges riksdag (1977). Urfolkens villkor måste beaktas i alla sammanhang som berör dem.

Det är också viktigt att ta hänsyn till barnens och ungas intressen och använda dem som en kreativ resurs i planeringen.

En konsekvensanalys bör föregå politiska beslut för att skapa ett samhälle som är bra för alla.

Sveriges riksdag har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål. Dessa mål beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda fram till. Målen ska nås inom en generation, d v s till år 2020 (för klimatmålet gäller år 2050).

Miljömålen redovisas här som strategiska mål som Jokkmokks kommun strävar efter att uppfylla. Hur kommunen avser att uppfylla miljökvalitetsmålen framgår även av texten under "kommunala ställningstaganden" i översiktsplanen.

NATIONELLA MILJÖMÅL

1. BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN I JOKKMOKK

Jokkmokks kommun har tagit fram en "Energiplan och klimatstrategi" för Jokkmokks kommun. Denna plan ska användas som ett aktivt verktyg för att nå kommunens fastställda miljö- och energirelaterade verksamhetsmål. Planen ska också bidra till uppfyllelse av lokala, regionala och nationella energi- och miljömål.

Kommunens energiförsörjning ska vara säker, ekonomisk, hälso- och miljövänlig. Kommunen ska aktivt arbeta för hushållning med energi samt prioritera nyttjandet av inhemska och förnyelsebara energikällor såsom sol-, vind- och småskalig vattenkraftproduktion.

Koldioxidutsläppen i förvaltningsområden och den kommunala verksamheten ska minska med minst 20 % till och med 2020.

Energianvändning vid transporter ska miljöanpassas och effektiviseras. Andelen miljöanpassade transportmedel ska öka jämfört med 2009. Användning av alternativa drivmedel ska underlättas.

2. FRISK LUFT

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

FRISK LUFT I JOKKMOKK

Med hjälp av åtgärder som föreslås i Klimat- och energiplanen ska användningen av fossila bränslen i kommunen minskas, med minskade klimatpåverkande utsläpp som följd. Exempel på sådana åtgärder är t ex ökad fjärrvärmeanslutning och satsningar på närproducerad förnyelsebar energi.

Gällande miljökvalitetnormer för utomhusluft ska inte överskridas.

3. BARA NATURLIG FÖRSURNING

De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska mate-

rial, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.

BARA NATURLIG FÖRSURNING I JOKKMOKK

Jokkmokks kommun ska arbeta för att minska miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning. Detta ska ske genom ökad återvinning och källsortering och mindre förorenande utsläpp till luft och vatten.

4. GIFTFRI MILJÖ

Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.

GIFTFRI MILJÖ I JOKKMOKK

Kommunen ska sträva efter att minska spridning och nyanvändning av material som hämtas ur berggrunden, t ex tungmetaller och olja. Återanvändningen av de ämnen som redan finns i samhället ska öka.

5. SKYDDANDE OZONSKIKT

Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.

SKYDDANDE OZONSKIKT I JOKKMOKK

Genom ökad återvinning och källsortering och mindre förorenande utsläpp till luft och vatten ska miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning minska.

6. SÄKER STRÅLMILJÖ

Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.

SÄKER STRÅLMILJÖ I JOKKMOKK

Kommunen är positiv till utpekande av lågstrålande områden som kan användas för rekreation och forskning. Kartläggning samt mätning för säkerställande av låga strålnivåer bör utföras på områden som är tänkbara för utpekande.

7. INGEN ÖVERGÖDNING

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

INGEN ÖVERGÖDNING I JOKKMOKK

Genom ökad återvinning och källsortering och mindre förorenande utsläpp till luft och vatten ska miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning minska.

8. LEVANDE SJÖAR OCH VATTENDRAG

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.

LEVANDE SJÖAR OCH VATTENDRAG I JOKKMOKK

Genom ökad återvinning och källsortering och mindre förorenande utsläpp till luft och vatten ska miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning minska.

Gällande miljö kvalitetsnormer för vattendrag ska inte överskridas.

9. GRUNDVATTEN AV GOD KVALITET

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

GRUNDVATTEN AV GOD KVALITET I JOKKMOKK

Kommunen ska säkerställa god kvalitet och försörjning av det kommunala dricksvattnet. Vattentäkter ska skyddas mot föroreningar. Avsikten är att skyddsområden ska fastställas för samtliga vattentäkter.

10. HAV I BALANS SAMT LEVANDE KUST OCH SKÄRGÅRD

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet ska nås inom en generation.

JOKKMOKKS BIDRAG TILL ETT HAV I BALANS SAMT EN LEVANDE KUST OCH SKÄRGÅRD

Jokkmokk är en inlandskommun utan angränsande kustområden. Kommunen kan ändå bidra till att målet uppnås genom att på olika sätt skydda de vattendrag som finns inom kommunen.

11. MYLLRANDE VÅTMARKER

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

MYLLRANDE VÅTMARKER I JOKKMOKK

Fyra av de utpekade nationella myrskyddsområdena finns inom Jokkmokks kommun. Dessa ska skyddas från ingrepp och påverkan.

12. LEVANDE SKOGAR

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet ska nås inom en generation.

LEVANDE SKOGAR I JOKKMOKK

Skogsmark ska avverkas skonsamt. Med detta menas att all avverkning ska ske enligt gällande lagar och regler så att den biologiska mångfalden i skogen bevaras. Det är också viktigt att i samband med avverkning ta hänsyn till rennärings, värna om kulturmiljön och beakta sociala aspekter som kan komma ifråga.

13. ETT RIKT ODLINGSLANDSKAP

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

ETT RIKT ODLINGSLANDSKAP I JOKKMOKK

Etttjugotal utpekade bevarandevärda odlingslandskap finns inom Jokkmokks kommun. Dessa ska skyddas från ingrepp och påverkan.

Brukningens värde jordbruksmark får bebyggas endast om det behövs för att tillgodose viktiga samhällsintressen och om behovet inte kan tillgodoses på något annat tillfredsställande sätt.

14. STORSLAGEN FJÄLLMILJÖ

Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.'

STORSLAGEN FJÄLLMILJÖ I JOKKMOKK

Jokkmokks kommun satsar på att ta tillvara och vidareutveckla de möjligheter för ökad turism och besöksnäring som de värdefulla naturmiljöerna ger.

Nya turistanläggningar bör inte dominera landskapet utan anpassas till miljön och bidra till att höja platsens upplevelsevärde.

15. GOD BEBYGGD MILJÖ

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

GOD BEBYGGD MILJÖ I JOKKMOKK

Nyetablering av bebyggelse ska inte ske i områden som ligger inom riskområden för ras, skred och översvämning. Sådana riskerna ska alltid beaktas i den fysiska planeringen.

Utbyggnad av framför allt vindkraft och småskalig vattenkraft ska ske med hänsyn till skyddade naturområden och den traditionella samiska renskötsel.

Jokkmokks kommun ska genom fysisk planering verka för väl utbyggda gång- och cykelvägar i kommunens olika delar. Onödig biltrafik i anslutning till skolor och förskolor ska undvikas.

Kollektivtrafiken ska öka i förhållande till personbilstrafiken.

Bevarande av kulturmiljöer, inklusive identifiering och utveckling av nya kulturmiljöer ska prioriteras, liksom ny bebyggelse. Särskild hänsyn ska tas till rennäring, jordbruk och skogsbruk.

16. ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV I JOKKMOKK

Mark- och vattenområden som har betydelse för allmänheten på grund av områdenas naturvärden ska i möjlig mån skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturen.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR MED KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN

Här följer en sektorsvis genomgång av planeringsförutsättningarna. För varje ämne redovisas riksintressen samt allmänna och kommunala intressen. Varje avsnitt avslutas med ett kommunalt ställningstagande.

Det är statliga verk som utser vilka områden inom länet som bedöms vara av riksintresse för respektive sektor. I miljöbalkens kapitel 4 finns också ett antal geografiska områden utpekade som riksintressen. Flera av de utpekade områdena är av riksintresse ur flera olika aspekter.

ALLMÄNNA INTRESSEN

BEFOLKNING

Kommunens befolkning var som störst år 1960 då den uppgick till ca 11 500 invånare. Därefter har befolkningstalen sjunkit. Under utflyttningen på 60-talet tappade kommunen ca 3 500 invånare. Under 70-talet fortsatte utflyttningen, men i betydligt långsammare takt: minus 835 invånare. Utflyttningsskurvan planade ut ytterligare under 80-talet då befolkningstalet minskade med ca 360 personer.

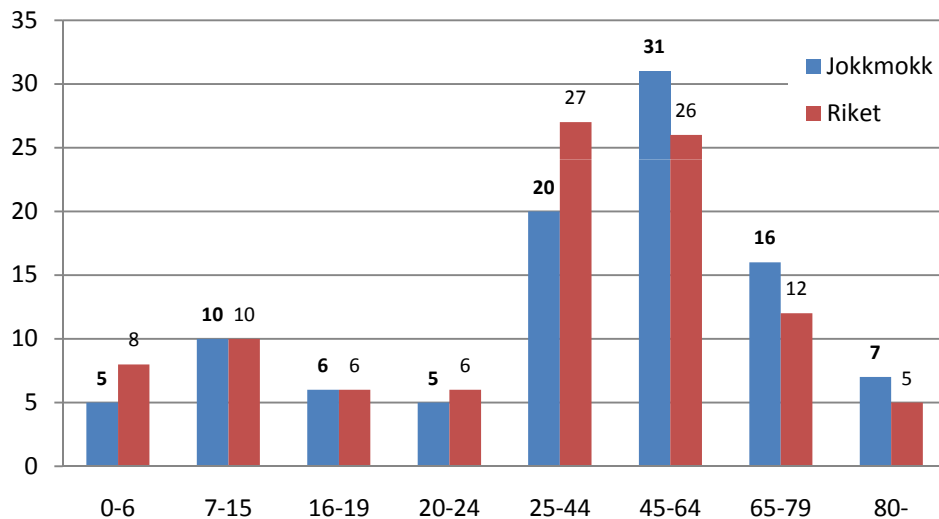
Under 1990-talet ökade utflyttningen vilket bidrog till en befolkningsminskning på drygt 700 personer. Ett sjunkande befolkningsantal beror inte bara på

utflyttning. Låga födelsetal och en hög medelålder och därmed höga dödstal innebär också att befolkningen minskar. Detta är inget unikt för Jokkmokks kommun, utan sker i majoriteten av landets kommuner.

I kommunen är andelen invånare i åldern 0-6, 20-24 och 25-44 under läns- och riksgenomsnittet. Andelen äldre invånare är procentuellt högre än i landet i stort.

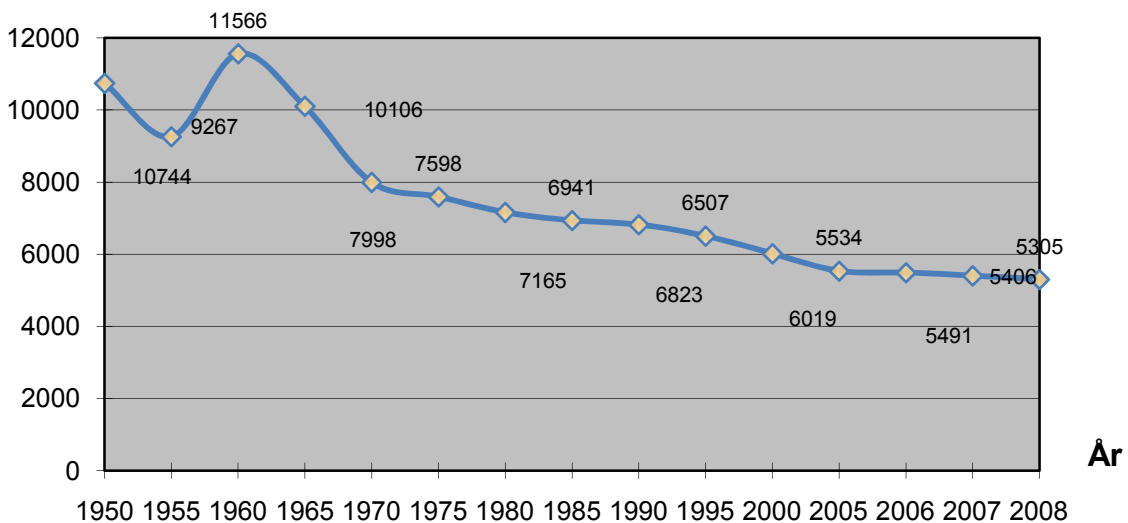
Kommunen hade den 31 december 2009 inom hela kommunen 5 210 invånare, varav ca 2 900 boende i centralorten.

En stor del av Jokkmokks befolkning utgörs av samer. Samerna har vissa särskilda rättigheter för sitt bruk

Diagrammet visar åldersfördelningen i procent för Jokkmokks kommun jämfört med riket.

Befolkning

Diagrammet visar Jokkmokk kommuns befolkningsutveckling från 1950 till 2008.

av mark och vatten (rennäringslagen 1971:437). Den s.k. renskötselrätten innebär att den som är same får använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar. För att få utöva renskötselrätten måste man dock vara medlem i sameby.

Samerna är också ett urfolk och med detta följer rättigheter som accepterats internationellt. I planeringssammanhang är det viktigt att alla folkgrupper får möjlighet till deltagande och samråd.

Folkrättsliga standarder för urfolks rättigheter inriktar sig framförallt på att säkra att urfolk, utifrån sina egna förutsättningar, ska kunna skydda och utveckla sin kultur, sitt språk, sitt levnadssätt och sitt samhälle. I detta ligger skyddet för urfolks traditionella områden och deras rätt till land och naturresurser.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Jokkmokks kommuns unika kultur- och naturlandskap ska ge kommunens invånare en attraktiv och inspirerande livsmiljö för både arbete och boende.

Kommunens målsättning är att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Målet är att locka inflyttande till byar och tätorter för att få en hållbar åldersfördelning och säkra underlag för service och skola.

Målsättningen är också att skapa sådana livskvalitéer att kommunen blir en attraktiv plats att leva på. För att behålla och attrahera människor och kvalificerade verksamheter krävs åtgärder som skapar eller bevarar hög livskvalitet för boende, arbete, uppväxt, lärandemiljöer, fritid, social sammanhållning samt offentlig och kommersiell service där människan och miljön är i centrum.

Jokkmokks kommun ska arbeta för att skapa förutsättningar för aktiva invånare. Människors engagemang, initiativkraft och förnyelseförmåga ska tas till vara – oavsett etnicitet, tro, utseende, sexuell läggning, status, åsikt, handikapp, kön eller ursprung.

Detta innebär naturligtvis en öppenhet för ungdomars åsikter och inflytande samt en strävan efter att bibehålla eller öka graden av internationalisering, en öppenhet och ett internationellt inflöde av idéer, information, kunskap, kapital och personer.

En konsekvensanalys bör föregå politiska beslut för att skapa ett samhälle som är bra för alla.

NÄRINGS LIV OCH SYSSLSÄTTNING

I Jokkmokks kommun sysselsätter de areella näringarna, dit jord- och skogsbruk, fiske och rennäring räknas, flest människor. Andelen sysselsatta inom denna bransch är betydligt högre än både länsgenomsnittet och riksgenomsnittet.

I Jokkmokks kommun finns det 185 renskötsel företag. Detta kan jämföras med ca 700 företag i Norrbottens län och 900 företag i hela Sverige.

Även andelen sysselsatta inom turismberoende branscher såsom hotell, restaurang, detaljhandel, museum, m. m. är större i Jokkmokk (9,6 %) än i länet (7,8 %) och riket (8,1 %). Tillverkningsindustri och energiproduktion, liksom transportsektorn sysselsätter också en större andel människor i Jokkmokk än i landet i övrigt.

Andelen sysselsatta inom fastighets- och försäkringsbolag, IT- och telekombranschen ligger under riksgenomsnittet.

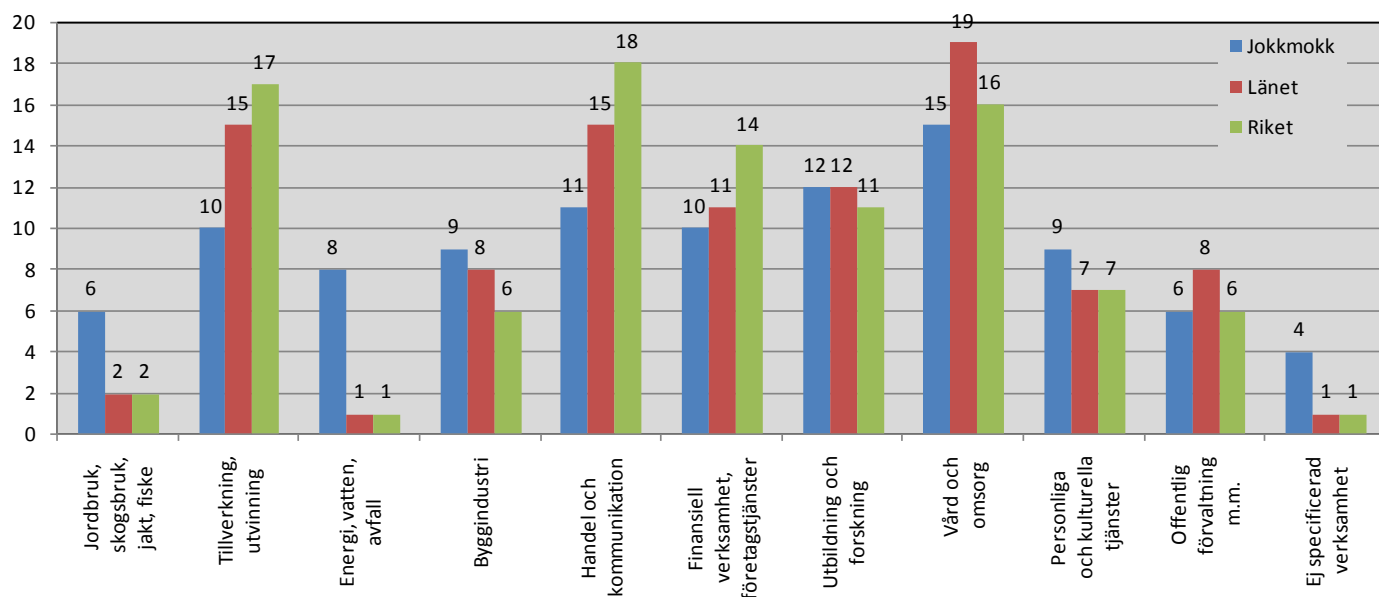
De största arbetsgivarna är Jokkmokks kommun, Vattenfall, Landstinget, Samhall och Länsstyrelsen. Andra verksamheter som utökat sin verksamhet under de senaste åren och idag har fler än 25 anställda är Åjtte, Samernas utbildningscentrum, Picab AB, Liko, Lapplands eltjänst, Latitude Solar AB (solcellstillverkning) och Porjus åkeri.

Biltestverksamheten är fortfarande under utveckling i Norrbotten och mellan kommunerna pågår en diskussion om att bilda en organisation för att ta vara på testverksamheten på bästa sätt. För Jokkmokk kommuns del kommer ett förslag att läggas fram hur biltestverksamheten kan stödjas och utvecklas så att även andra näringar i området kan dra nytta av den. Flera bilföretag planerar att utöka sin verksamhet.

Totalförsvaret bedriver verksamheter som ger sysselsättning i kommunen. Raketskjutfältet RFN i kommunens sydöstra del utgör riksintresse för totalförsvaret och redovisas på den kommuntäckande markanvändningskartan.

Försvarsmaktens intressen i kommunen påverkar renskötelsen och turismen, som är två av kommunens prioriterade näringarna. Kommunens vindkraftsplanering påverkas också.

Några av kommunens utpekade s.k. horisontella mål, som ska beaktas i alla kommunala verksamheter är jämställdhet, jämlikhet och mångfald samt barn- och ungdomsperspektiv. Det är viktigt att dessa mål genomförs i kommunens planering.

Diagrammet visar andelen sysselsatta inom olika branscher i Jokkmokks kommun jämfört med länet och riket. Källa: SCB.

Trots de relativt stora avstånden är arbetspendlingen mellan grannkommunerna betydande. Cirka 150 personer pendlar över kommungränsen till sitt arbete i Jokkmokks kommun. Drygt 210 personer har sin bostad i Jokkmokk och sitt arbete i en grannkommun, främst Gällivare, Boden och Luleå.

I Jokkmokks kommun var i mars 2008 ungefär 140 personer öppet arbetslösa eller deltagare i olika arbetsmarknadsprogram. Det motsvarar ca 5 % av befolkningen i arbetsför ålder. Denna siffra är något lägre än länsgenomsnittet (6 %) och något högre än riksgenomsnittet (4 %).

Inom centralorten finns lång tradition av mindre sameslödverksamheter i eller i nära anslutning till hemmet. Detta kan medföra mindre störningar i form av buller från slöjdmaskiner och dylikt men dessa bedöms inte allvarliga då de endast bedrivs som hobbyverksamhet. Om en slöjdverksamhet blir permanent bör ny lokal för verksamheten användas där störningar på närboende är mindre.

Kommunens skullegärnaseen utbyggnad av exempelvis vindkraften i kommunen. Men eftersom en del av de lämpliga platserna för vindbruk ligger inom de områden där försvarsmakten har ett stort intresse, bl.a. Vidselsbasens skjutfält, så hämmar det utbyggnaden. På grund av att försvarsmakten inte vill öppna sina stängda områden hämmas även utvecklingen av turistföretagandet, samt i viss mån renskötseln.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

En av kommunens målsättningar är att satsa på utveckling av näringslivet. Det lokala näringslivet ska erbjudas erforderligt stöd och näringslivet ska säkerställa invånarnas sysselsättning vilket kräver en diversifierad arbetsmarknad tillgänglig för alla.

Genom att medverka till ett bra företagsklimat, att bidra till utveckling av befintliga företag och skapa goda förutsättningar för nya företagsetableringar ska antalet arbetstillfällen och antalet förvärsarbetande öka och ett diversifierat näringsliv uppstå. Det är också viktigt att förstärka varumärket "Jokkmokk" i syfte att skapa ett högre marknadsföringsvärde för kommunen och dess näringsliv. Detta sammantaget främjar den framtida näringslivsutvecklingen.

Ett viktigt incitament för näringslivsutveckling är tillgången till god infrastruktur och goda kommunikationer såväl när det gäller gods- och persontransporter som IT-infrastruktur. Kommunen ska verka för utveckling av infrastruktur och kommunikationer med minsta möjliga miljöpåverkan.

Kommunen ska verka för att jämställdhet, jämlikhet och mångfald ska råda i det lokala näringslivet.

Förutsättningarna för att erbjuda ungdomar sysselsättning bör förbättras och även skapa fler eftergymnasiala utbildningar efter de lokala branschernas behov. Detta kan leda till en minskad utflyttning och mer balanserad åldersstruktur i kommunen.

Kommunen ska sträva efter att upprätthålla ett tydligt regelverk gällande företagsstöd och kommunala avgifter.

Kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare för näringslivet med avseende på arbetsmiljö och friskvård.

Mindre slöjdverksamheter ska kunna tillåtas inom tätorterna i eller i nära anslutning till bostaden.

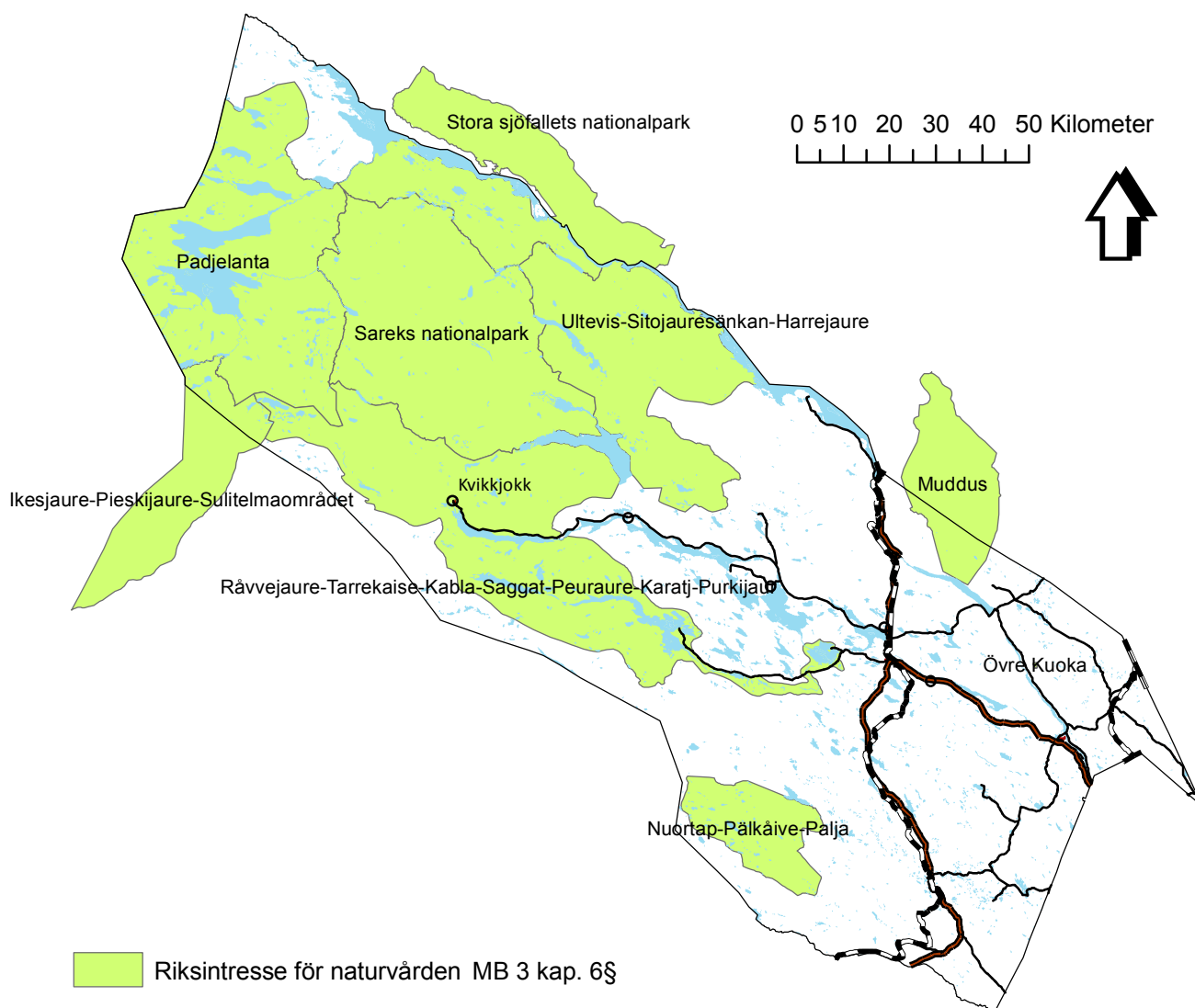
SKYDDAD NATUR OCH NATURVÅRD

RIKSINTRESSEN ENLIGT MB 3 KAP. 6 §

I miljöbalkens kap. 3 anges grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Bestämmelserna i 6 § handlar om skydd för områden med höga natur- och kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet, samt områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet

Jokkmokks kommun har många stora, orörda och värdefulla naturområden. Nio områden är av riksintresse för naturvården. Huvudkriterier för intresset anges för varje naturområde.

- Muddus
(Berg, lösa avlagringar, urskog, fauna, flora)
- Sareks nationalpark
(Berg, fauna, fjäll, lösa avlagringar, vattendrag)
- Ultevis-Sitojauresänkan-Harrejaure
(Fjäll, lösa avlagringar, myr, urskog)
- Stora sjöfallets nationalpark
(Berg, lösa avlagringar, urskog)
- Padjelanta
(Berg, fauna, flora, fjäll, myr, urskog, vattendrag)
- Råvvejaure-Tarrekaise-Kabla-Saggat
(Berg, fauna, flora, fjäll, myr, urskog, vattendrag)
- Övre Kuoka
(Odlingslandskap, äng, naturbetesmark, flora)
- Nuortap-Pälkäive-Palja
(Urskog)
- Ikesjaure
(Flora, lösa avlagringar, sjö)

RIKSINTRESSEN ENLIGT MB 4 KAP. 2-6, 8 §§

I miljöbalkens kap. 4 anges särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa utpekade geografiska områden i landet.

För de utpekade områdena gäller följande:

De utpekade områdena är, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på sådant sätt att det inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

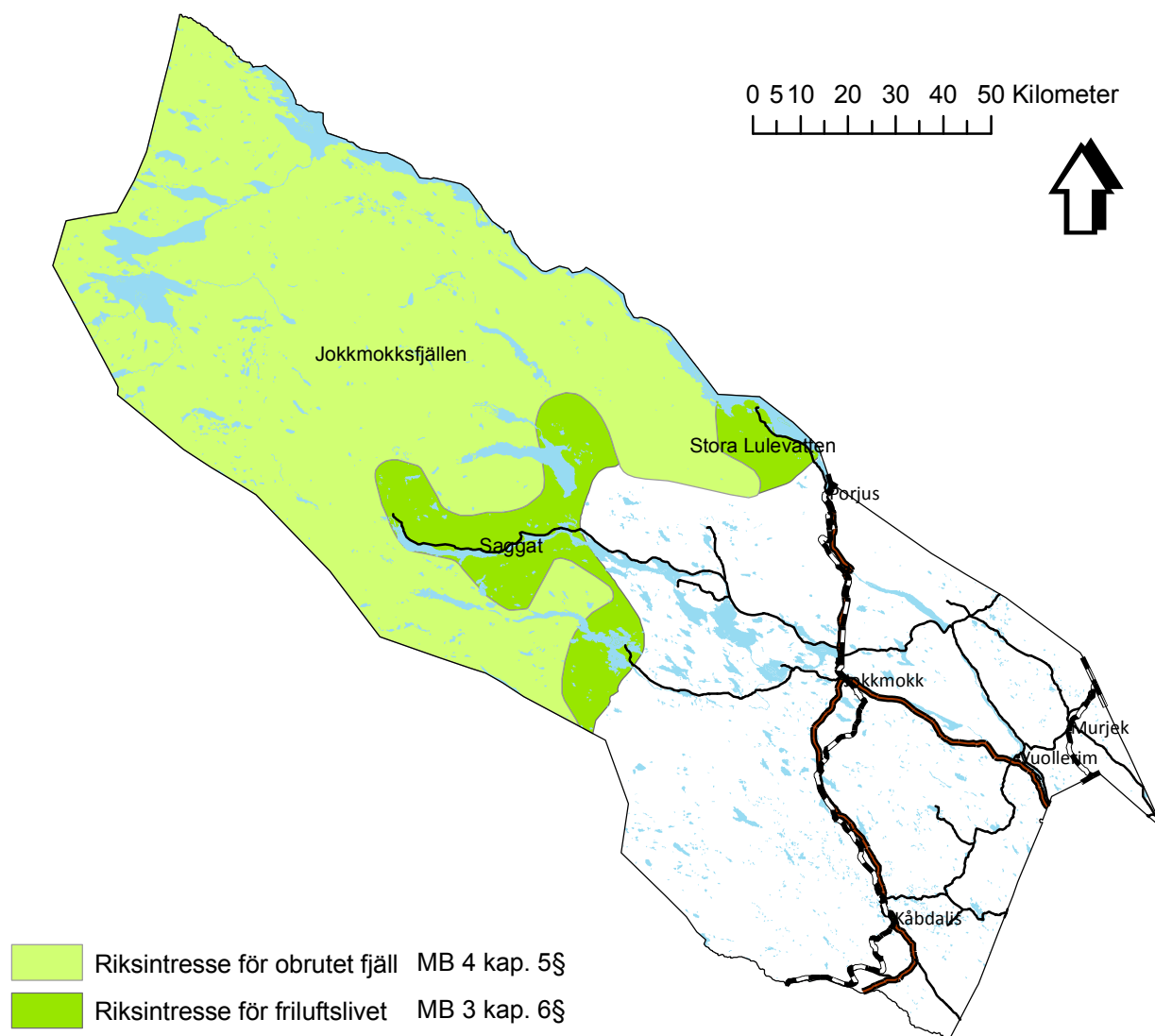
Bestämmelsen utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs av totalförsvaret. Hinder finns inte heller för utvinning av ämnen eller mineral som är av riksintresse.

I Jokkmokks kommun finns tre av de utpekade riksintresseområdena:

- Fjällvärlden
- Stora Lulevatten
- Saggat

Inom dessa områden ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen beaktas vid prövning av exploateringsföretag.

MB 4 kap. 8 § omfattar även Natura 2000-områden. Natura 2000-områden i Jokkmokks kommun redovisas under en egen rubrik, nedan.

NATURA 2000-OMRÅDEN MB 4 KAP.

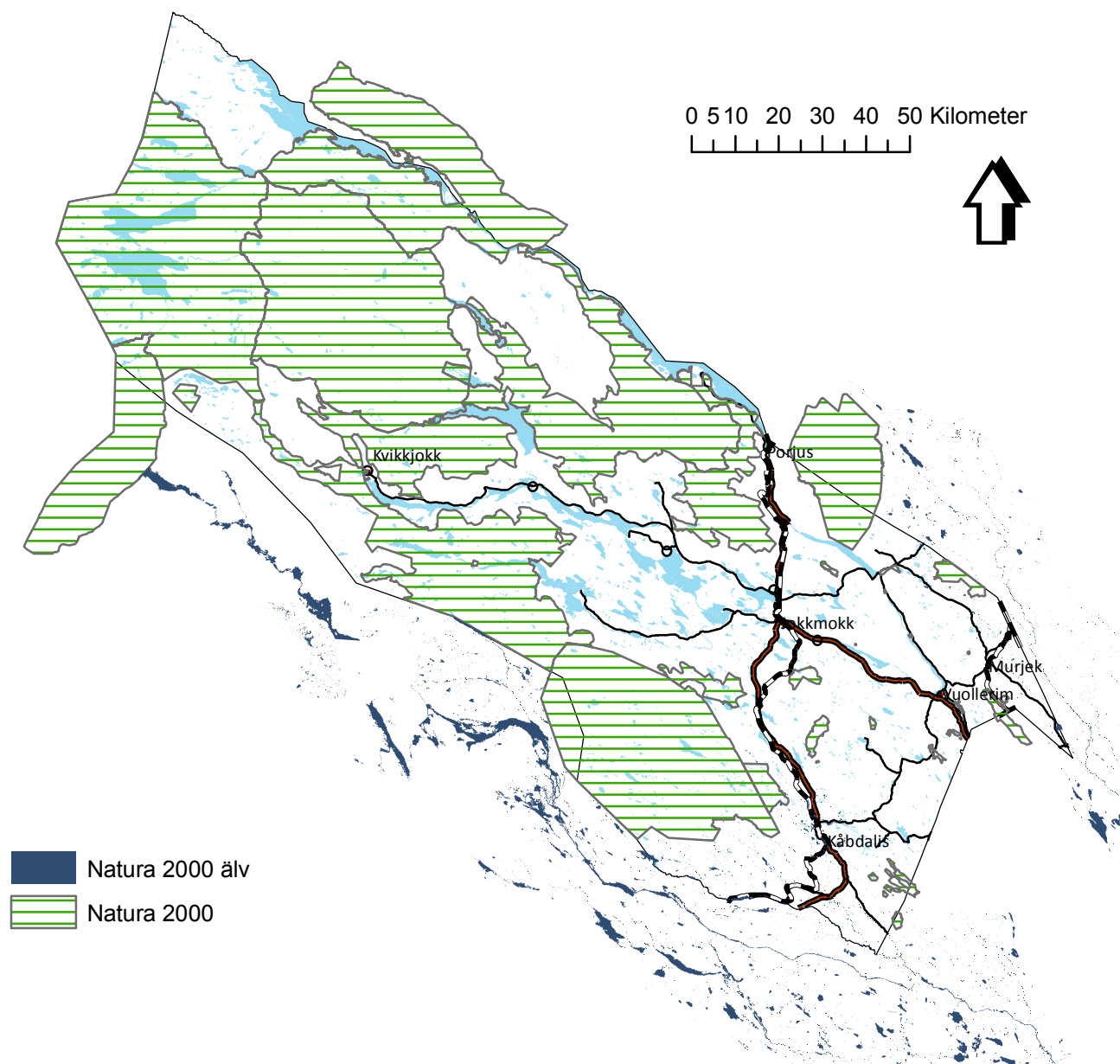
Natura 2000 är ett nätverk inom EU som består av värdefulla naturområden som medlemsstaterna har ansvar att skydda för framtiden. Syftet är att bevara den biologiska mångfalden.

Inom Jokkmokks kommun finns ett flertal landområden som ingår i Natura 2000. De flesta är redan tidigare skyddade som naturreservat eller nationalparker. Dessutom berörs Jokkmokks kommun av käll- och biflöden till Råne älv och Pite älv, som också är Natura 2000-områden.

Natura 2000-områden innehar riksintressestatus enligt miljöbalken och den mark- och vattenanvändning som inte är tillåten inom det utpekade området anges i 4 kap. 8 § miljöbalken.

Ett område som är av riksintresse enligt 4 kap. MB får tyngd vid prövning såväl enligt miljöbalken som vid prövning av ärenden och planläggning enligt annan lag.

Natura 2000-områden redovisas även på Riksintressekarta 1.

Följande land- och vattenområden i Jokkmokks kommun ingår i Natura 2000:

Aktse	Ranesvare (med Saketjåtkko)
Andersviksravinerna	Rappomyran
Annelund	Råneälven
Aspberget	Sarek
Björkberget	Solberget
Bombmurkleskogen	Stora Sjöfallet
Görjeån	Stormyran
Kallovaratjeh	Sulitelma
Kaltisbäcken	Suobbatåive-Jutsavare
Kronogård	Suorke
Kuoratsvare	Svanträsk
Kuoukaravinerna Norra	Såkkevarats
Kuoukaravinerna Södra	Tapmokberget
Kvikkjokk-Kabla	Tolikheden-Karkberget
Laidauredeltat	Udtja
Laponia världsarv	Ultevis
Ligga	Vitberget
Luottåive	Vuotnaberget
Muddus	Jelka-Rimakåbbå
Padjelanta	
Persbacka	
Piteälven	
Pärlälven	

NATIONALPARKER OCH NATURRESERVAT

En stor del av Jokkmokks yta utgörs av värdefull och skyddad natur. I Jokkmokks kommun finns fem nationalparker (inklusive Lapponia) och 21 naturreservat som tillsammans upptar ca 45 % av kommunens landareal. I Lapponia ingår nationalparkerna Muddus, Stora Sjöfallet, Sarek och Padjelanta, samt naturreservaten Sjaunja och Stubba.

För nationalparkerna meddelar Naturvårdsverket skyddsföreskrifter och staten är markägare. För naturreservaten meddelar Länsstyrelsen i Norrbotten bestämmelser som kan variera mellan de olika reservaten. Det man får göra med stöd av allemansrätten är oftast tillåtet även inom naturreservaten. Marken inom naturreservat kan ägas av andra än staten.

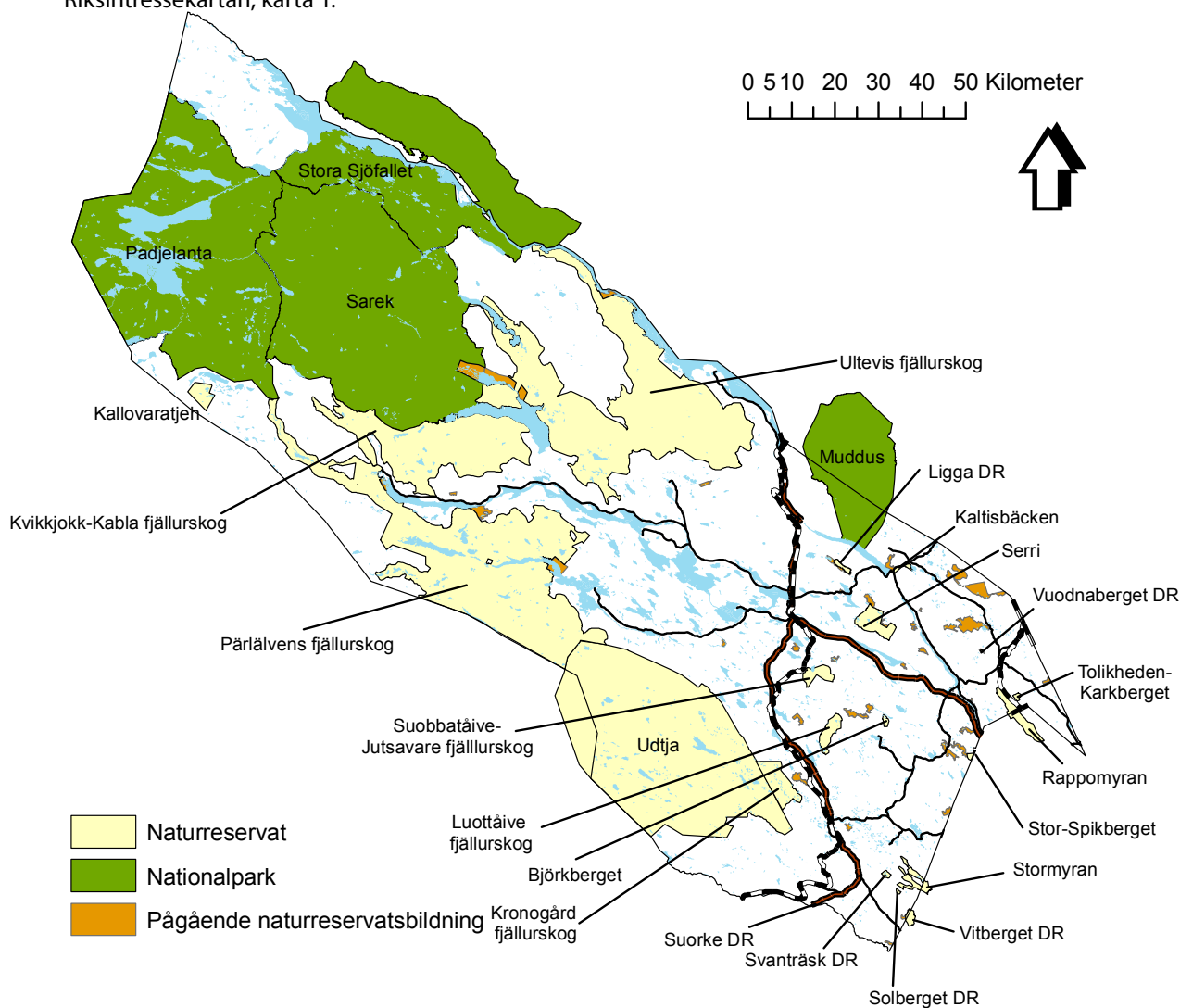
Flera områden är under utredning för nya naturreservat. Kommunala naturreservat är under upprättande vid Talvatissjön i centrala Jokkmokk samt i Vuollerim. Nationalparker och naturreservat redovisas även på Riksintressekartan, karta 1.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Mark- och vattenområden som har betydelse för allmänheten på grund av områdenas naturvärden ska, i möjlig mån, skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturen.

Riksintressen, miljöbalkens bestämmelser om obrutet fjäll samt andra typer av naturskydd bör dock inte utgöra oöverkomliga hinder för utveckling av det lokala näringslivet och de rörliga friluftslivet.

Kommunen stödjer öppnande av skyddade naturområden för viss kommersiell verksamhet. Vidare stödjer Jokkmokks kommun beaktande av det rörliga friluftslivets samt upplevelsenäringens intressen i dessa områden.

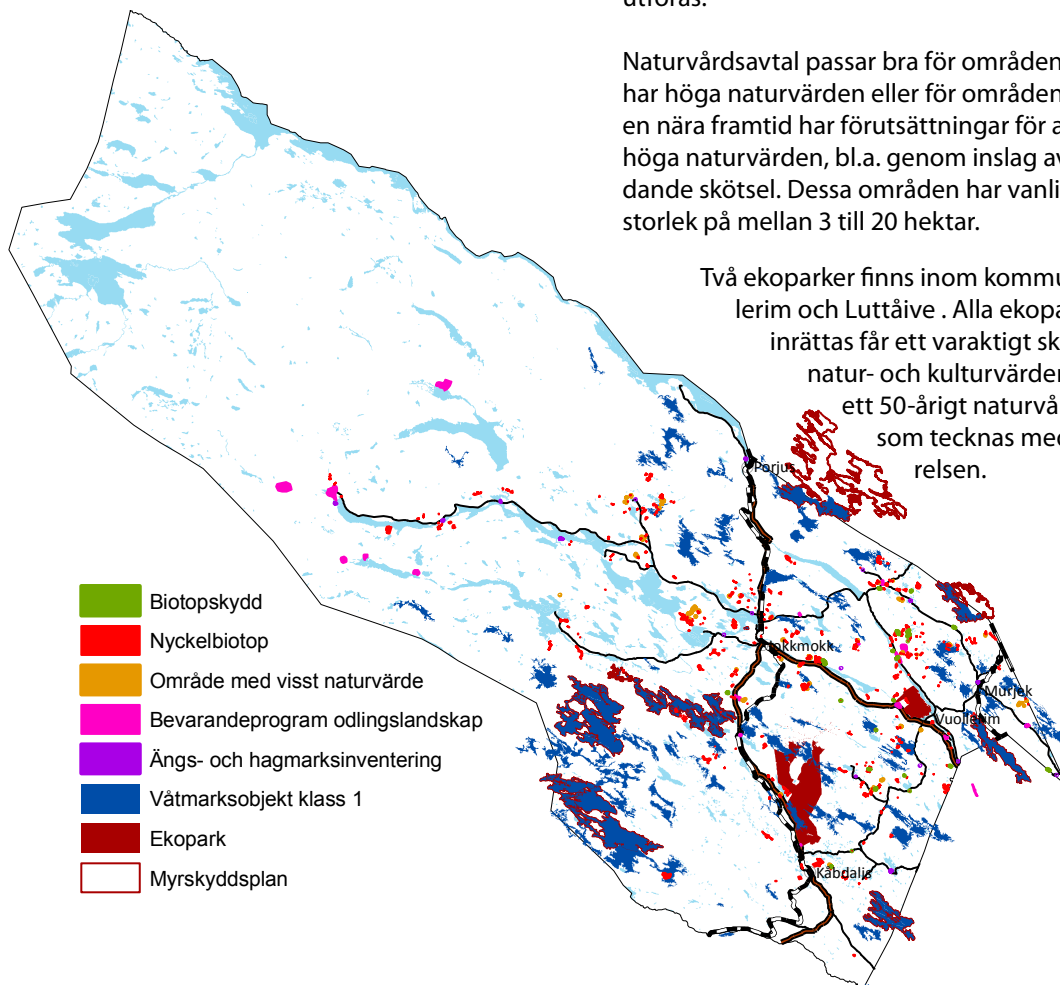
NATURVÅRD

Skogsmarken i Jokkmokks kommun har inventerats av Skogsstyrelsen. Kartan nedan redovisar områden med värdefull natur.

Biotopskydden omfattar lagskyddade mindre mark- eller vattenområden som är särskilt skyddsvärda eller som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter. Nyckelbiotoperna utgörs av områden med höga skyddsvärden men de är inte lagstadgade.

Enligt länets bevarandeprogram för odlingslandskapet finns 20 utpekade bevarandevärda odlingslandskap i Jokkmokks kommun. Mer om dessa finns att läsa i Länsstyrelsens "Vårt hävdade Norrbotten. Program för bevarandeavodlingslandskapets natur- och kulturmiljöer i Norrbottens län."

Våtmarksinventeringen för Norrbottens län listar våtmarker både ur ett bevarande- och ett nyttjandeperspektiv. Våtmarksobjekt tillhörande klass 1 (ca 10 % av våtmarksobjekten i länet) är särskilt värdefulla objekt med så stora naturvärden att de bör bevaras för all framtid.

Naturvårdsverket har tillsammans med Länsstyrelserna tagit fram en nationell myrskyddsplan som omfattar landets mest skyddsvärda myrområden. Dessa utgörs i huvudsak av större orörda och representativa myrkomplex. Fyra av dessa myrområden finns inom Jokkmokks kommun.

Många skyddsvärda statliga skogar kartlades i samband med en inventering som gjordes 2002-2004 på uppdrag av regeringen. Inventeringen visar att största delen av den oskyddade, värdefulla skogen finns i nordvästra Norrland. I Jokkmokks kommun finns 31 av dessa områden. De är lika värdefulla som naturreservaten, nationalparkerna och biotopskydden och är därför viktiga i naturvårdssammanhang. En stor del av områdena kommer också att bli naturreservat.

I syfte att bevara och utveckla områden med höga naturvärden kan så kallade naturvårdsavtal tecknas. Ett naturvårdsavtal är ett civilrättsligt avtal som tecknas mellan Skogsstyrelsen eller Länsstyrelserna och markägare som en del av det långsiktiga skogsskyddet. Avtalet innebär i regel att naturvårdande skötselåtgärder som gynnar naturvärden ska utföras.

Naturvårdsavtal passar bra för områden som redan har höga naturvärden eller för områden som inom en nära framtid har förutsättningar för att utveckla höga naturvärden, bl.a. genom inslag av naturvårdande skötsel. Dessa områden har vanligtvis en storlek på mellan 3 till 20 hektar.

Två ekoparker finns inom kommunen: Vuolierim och Luttäive. Alla ekoparker som inrättas får ett varaktigt skydd av natur- och kulturvärden genom ett 50-årigt naturvårdsavtal som tecknas med Skogsstyrelsen.

SKOGSBRUK OCH JORDBRUK

RIKSINTRESSEN ENLIGT MB 3 KAP. 4 §

Större delen av Jokkmokks kommun täcks av skog. Skogsnäringen är en av kommunens basnäringar och skogen är också en viktig resurs för andra intressen, såsom turism, jakt, friluftsliv, kultur- och naturvård. Dessutom är skogen en viktig produktionsfaktor.

I miljöbalken 3 kap. 4 § anges att skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra ett rationellt skogsbruk.

Den brukade skogsarealen i kommunen omfattar totalt ca 414 000 hektar. Skogen ägs till 30 % av Sveaskog, Statens fastighetsverk 21%, SCA 20 %, privata skogsägare 15 % och allmänningar 14 %.

Årligen slutavverkas 2 600 hektar skog, vilket utgör ungefär 10 procent av hela länets slutavverkningsareal. Varje år återplanteras och röjs en nästan lika stor yta som den som slutavverkas.

En stor del av markägarna till skogbruksmarker är anslutna till frivilliga miljöcertifieringssystem, t ex FSC och PEFC.

Rennäringen påverkas på olika sätt av skogsbruket. Ett väl fungerandesamspel med skogsbruket är en förutsättning för renskötselns fortlevnad.

Jordbruksnäringen är liten inom kommunen. Endast två större aktiva jordbruk finns i sydöstra delen av kommunen. Se tätortskartan för Vuollerim.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark bebyggas endast om det behövs för att tillgodose viktiga samhällsintressen och om behovet inte kan tillgodoses på något annat tillfredsställande sätt.

Områden som klassas som bevarandevärda odlingslandskap redovisas på kartan ovan.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Skogsmark ska avverkas skonsamt. Med detta menas att all avverkning ska ske enligt gällande lagar och regler så att den biologiska mångfalden i skogen bevaras. Det är också viktigt att i samband med avverkning ta hänsyn till rennäringen, värna om kulturmiljön och beakta sociala aspekter som kan komma ifråga.

Skogsbruk bör utföras så att bestående skador på marken undviks. Skogsnäringens intressen ska beaktas vid bedömningen av andra exploateringar och lokalisering av ny bebyggelse och anläggningar.

Inom ekologiskt känsliga områden ska skogsbruk bedrivas med särskild hänsyn.

Kommunen ser positivt på möjligheterna att utveckla den lokala skogs- och träindustriverksamheten samt att verka för att öka råvaruförädling inom kommunen.

VÄRDEFULLA ÄMNINGEN OCH MINERALER

RIKSINTRESSE ENLIGT MB 3 KAP. 7 §

Fyra riksintressanta mineralfyndigheter finns inom Jokkmokks kommun:

- Norvijaur - kalksten
(Lämplig för järn-, stål- och pappersindustrin)
- Latanjarka - wollastonit
(Filler, keramisk råvara)
- Rakas - magnesit
(Råvara för eldfast tegel)
- Äpartjåkka - magnesit
(Råvara för eldfast tegel)

Dessa redovisas på kartan, tillsammans med täkter, fyndigheter och aktuella tillståndsansökningar. Se även riksintressekartan, karta 2.

TÄKTER

Täktstillstånd krävs av Länsstyrelsen för att få bryta berg, grus, morän och torv.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

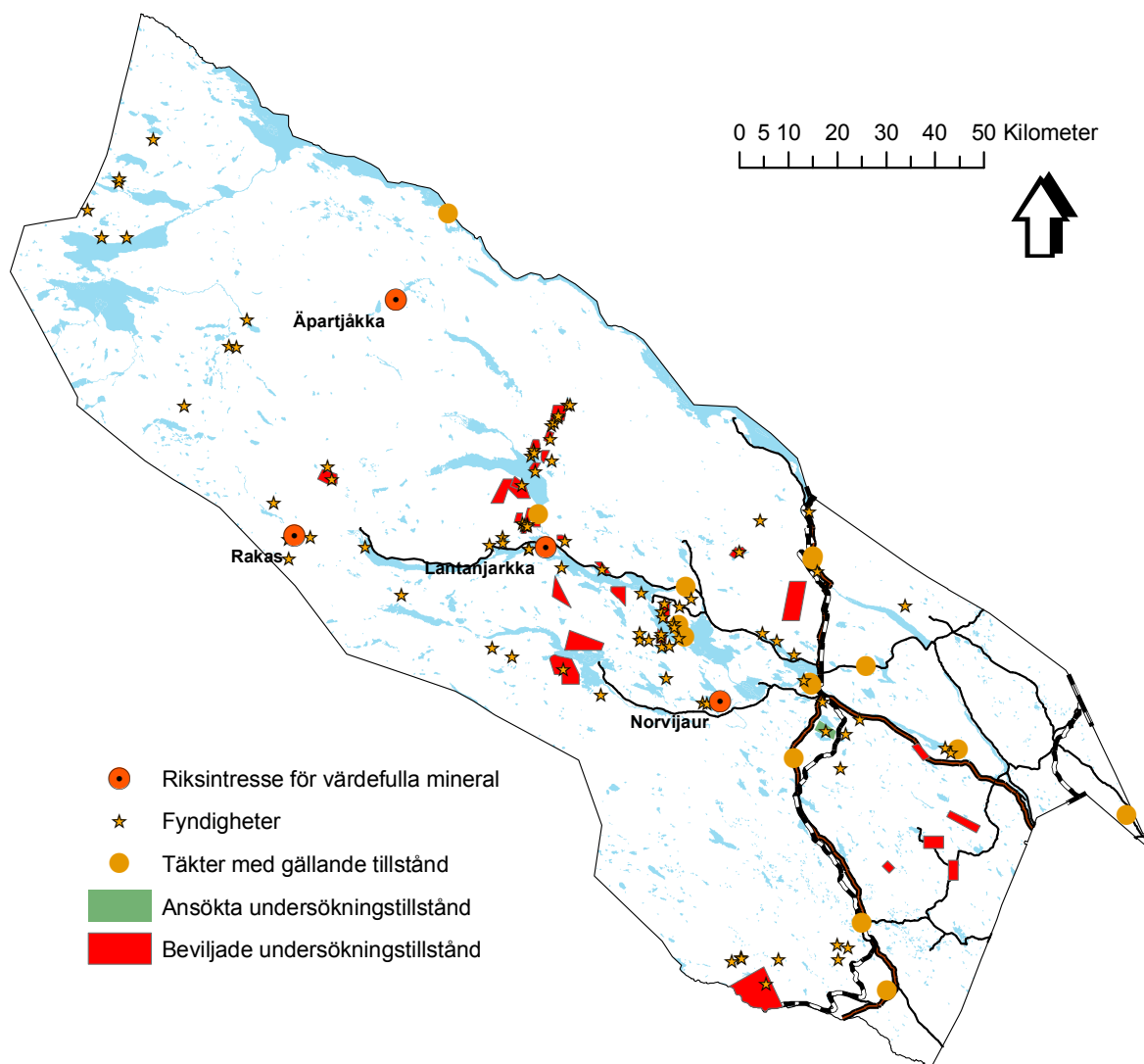
Befintliga grustäkter bör i första hand slutföras innan nya täkter tillåts exploateras.

Grusförekomster med höga skyddsvärden avseende natur och kultur får inte exploateras.

Kommunen ställer stora krav på efterbehandling av täkter.

Kommunen vill medverka till att andelen bergkross ökar i förhållande till användning av naturgrus samt verka för en ökad återanvändning av överskottsmassor.

Vid mineralutvinning ska hänsyn tas till värdefulla områden.

RÖRLIGT FRILUFTSLIV OCH TURISM

RIKSINTRESSEN ENLIGT MB 3 KAP. 6 §

Jokkmokks naturområden är till stora delar av intresse för friluftslivet i hela landet. Tre områden finns utpekade som riksintressen enligt miljöbalkens 3 kap. 6 §. Dessa är:

- Muddus
- Pärlälven (fritidsfiske, kulturstudier)
- Norrbottens fjällområde (fritidsfiske, kulturstudier, skidåkning)

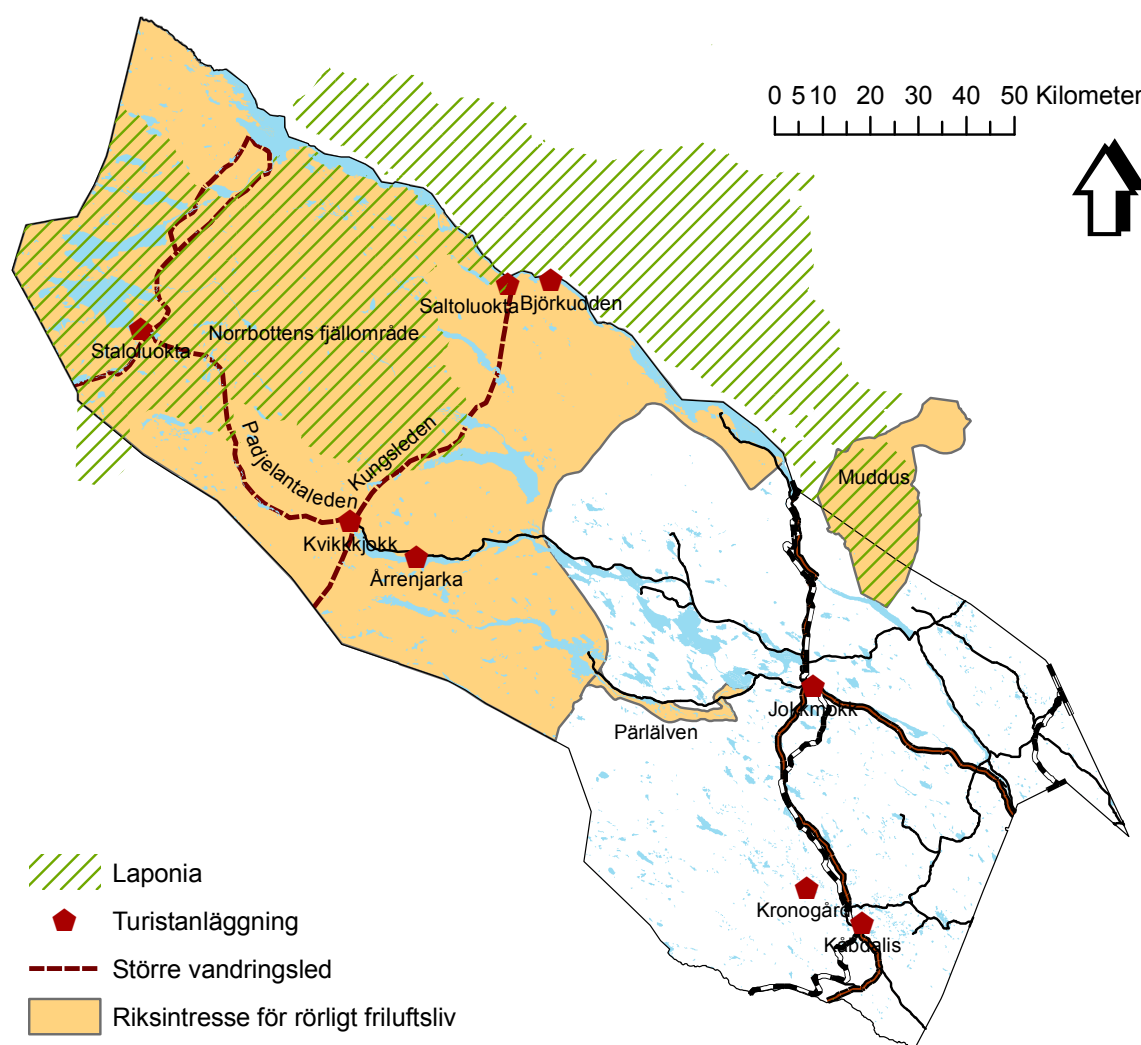
Riksintresseområden för rörligt friluftsliv redovisas på kartan nedan samt på riksintressekartan, karta 1.

KOMMUNALA INTRESSEN

Friluftsliv är en viktig del av livet för många kommuninvånare. Jakt, fiske och naturupplevelser är värdefulla både för det lokala rörliga friluftslivet och som en resurs för turistsatsningar. Turism och rörligt friluftsliv har ofta gemensamma intressen och samsas inom samma områden. Även kulturmiljön är viktig att lyfta fram i samband med turism och besöksnäring.

Jokkmokks kommun har med sina stora tillgångar av värdefulla naturmiljöer mycket goda förutsättningar att vidareutveckla turistnäringen.

En beskrivning av världsarvet Lapponia finns under rubriken "Mellankommunala frågor".

TURISTANLÄGGNINGAR

Inom kommunen finns ett antal olika turistanläggningar med ett en mängd aktiviteter och typer av boendeformer. Dessa är bland annat:

- Hotell Jokkmokk
- Hotell Gästis, Jokkmokk
- Porjus Hotell
- Highland Hotell, Vuollerim
- Hotell Vuollerim Gästgiveriet
- Jokkmokk Camping center
- Skabram Stugby & Camping
- Pärälven
- Kåbdalis Skidliftar & Stugby
- Kronogård Vildmark
- Årrenjarka Fjällby
- Kvikkjokks Vandrarhem
- Kvikkjokk Turistervice
- Langas Camp Björkudden
- Saltoluokta Fjällstation
- Kutjaure Västända
- Danielssons Vilthandel
- Kvikkjokks Livs & Husvagnsparkering
- Vandrarhem Åsgård
- Murjeks Vandrarhem
- Porjus Vandrarhem
- Pietsaure
- Bomyrbergets vintersportanläggning
- Polcirkelanläggningen, Kierats
- Kitajaur vildmarkscafé
- Kutjaure Fiskecamp
- Viktoriafortet, Vuollerim
- Porjus vintersportanläggning
- STF enklare vandringsstugor i fjällvärlden
- Laxholmen, Karatssjön
- Stugor längs Padjelantaleden

VANDRINGSLEDER

De många vandringslederna inom kommunens värdefulla naturområden är också viktiga för turismen och det rörliga friluftslivet. Mest känd är Kungsleden, som korsar kommunen från norr till söder. Den populära Padjelantaleden är väl känd. Samebyarna har med stor framgång tagit över driften av stuganläggningarna från Naturvårdsverket.

Till friluftslivet hör även skotertrafiken som behandlas i kapitlet Kommunikationer.

JAKT, FRITIDSFISKE

Jakt och fiske är en naturlig del av vardagen för många kommuninvånare. Det handlar inte bara om ett fritidsintresse, utan om en livsstil och även en del av försörjningen.

Tillgången på jakt, fiske och friluftsliv är även något som den besökande turisten vill ha.

En förutsättning att såväl jakt som fiske ska kunna förbättras och utvecklas är en långsiktig grundsyn och en samordning av olika intressen.

Jakträtten är starkt knuten till markägandet. Markområden ovan odlingsgränsen ägs av staten. Där får kommunbor möjlighet att köpa årsjakttillstånd och övriga dygnsjakttillstånd med särskilda regler.

Jokkmokks kommun erbjuder möjligheter till unika fiskeupplevelser mitt i vildmarken. Fisket kan även kombineras med andra friluftaktiviteter. Genom en fiskeguide finner man tips på fiskevatten som höjer sig över mängden eller som av andra skäl är värda ett besök.

Ett rikligt fiske av god kvalitet i närområdena kring tätorterna är speciellt angeläget. Det har stor positiv betydelse både för ortsbor, såväl unga som gamla, och för den besökande turisten.

Jakt och fiske ingår i renskötselrätten och är ett värdefullt tillskott för aktiva renskötare.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Jokkmokks kommun satsar på att ta tillvara och vidareutveckla de möjligheter för ökad turism och besöksnäring som de värdefulla naturmiljöerna ger.

Kommunen är positiv till nya anläggningar för turism, såväl korttidsboende och camping som anläggningar i anslutning till rekreation och aktiviteter.

Nya turistanläggningar bör inte dominera landskapet, utan anpassas till miljön och bidra till att höja platsens upplevelsevärde.

Medelstora och större turistanläggningar har ofta relativt stor miljöpåverkan och bör föregås av detaljplanläggning.

Kommunen bör stödja ekoturism och sådan liknande verksamhet, såväl redan etablerade verksamheter som nya.

KULTURMILJÖ

RIKSINTRESSEN ENLIGT MB 3 KAP. 6 §

I Jokkmokks kommun finns ett tiotal miljöer av riksintresse för kulturmiljövården. Bland dessa finns bl a områden med fornlämningar från 5000 år f Kr och kulturhistoriskt värdefulla miljöer från början av 1900-talet. Dessa områden redovisas även på kartan på nästa sida samt på riksintressekarta 2.

- Vuollerim
(Fornlämningssmiljö med boplatssvallar, fångstgropar, eldstäder)
- Övre Kuoka
(Bymiljö med bebyggelse, rösen, stensträngar, m.m.)
- Porjus kraftstation och samhälle
(Kraftverkssamhällsmiljö med kraftstation, kåkbebyggelse och egna hem)
- Laitaure
(Kognitivt landskap med offerplats, seitar, m.m.)
- Kvikkjokks by
(Bruksmiljö med husgrunder, kyrkogård, m.m.)
- Vaisaluokta
(Vistemiljö med kåtor, bostäder och kyrkkåta)
- Alkavare
(Gruvmiljö med varphögar, kapell, gruvhål, grunder, m.m.)
- Silpatjåkkå
(Gruvmiljö med varphögar, kapell, gruvhål, grunder, m.m.)
- Purkijaur
(Fornlämningssmiljö med boplatssvallar, lastgropar, kokgropar)
- Saltoluokta med Pietsaure
(Vistemiljö, turistort med stenåldersboplatser, kok- och fångstgropar)
- Stora Sjöfallet
(Kraftverkssmiljö med arbetarbaracker och dammbyggnad)
- Suorva
(Industrimiljö med dammbyggnad och arbetarbaracker)

KULTURMILJÖPROGRAM

Länsstyrelsen har i december 2009 fastställt ett nytt regionalt kulturmiljöprogram för Norrbotten 2010-2020.

I kulturmiljöprogrammet finns 27 utvalda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i Jokkmokks kommun. Där ingår Harsprångets kraftstation och lämningar efter kraftverkssamhälle, fjällsamiskt visteri i Kuorpak, Murjek järnvägssamhälle, Porjus kraftverkssamhälle, boplatssvallar i Vuollerim, m.m. Se kartan på nästa sida.

KULTURMINNESLAGEN

Lag om kulturminnen, m.m. (SFS nr: 1988:950) reglerar bevarande av kulturmiljön. Lagen skyddar bl a fasta fornlämningar (kap. 2), byggnadsminnen (kap. 3) och kyrkliga kulturmiljöer (kap. 4).

I Jokkmokks kommun finns två byggnadsminnen; Bio Norden i Jokkmokk från 1929, som är en av länets bäst bevarade biolador, och Porjus kraftstation från 1915.

Kulturhistoriskt värdefulla kyrkkåtor återfinns i Vaisaluokta, Saltoluokta, Arasluokta och Staloluokta. I Alkavare finns ett kapell från 1788.

I kommunen finns även tre kulturhistoriskt värdefulla vägmiljöer och tio värdefulla vägmiljöobjekt som redovisas i rapporten "Värdefulla vägmiljöer i Norrbottens och Västerbottens län" (Vägverket och länsstyrelserna 2001).

I kommunen finns följande fornvårdsmiljöer:

- Jokkmokk (kyrkplats, marknadsplats)
- Kvikkjokk (lämningar efter silverhytta, husgrunder, kyrkogård, m.m.)
- Killingholmen (boplatssvall, fångst-, boplatss- och kokgropar)
- Andrénsbäcken (fångstgropar)
- Linabäcken, Mattisudden (kvarn- och flottningsdamm)
- Ligga (stensättning, boplatss)
- Saskam (hällmålningar)
- Årrenjarka (härddar, kokgropar, boplatss, boplatssgropar)
- Saltoluokta (härddar, stalotomter, kokgrop, förrådsgropar, sten med ristningar, fångstgropar)

Mer om fornvårdsobjekt finns att läsa i "Tidresa i Luleå älvdal".

Vid all exploatering av mark krävs enligt kulturminneslagen 10 § samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet för att undvika ingrepp i lagskyddade fornlämningar.

I Jokkmokks kommun finns två vägbroar med mycket höga kulturhistoriska värden (klass I). Dessa är bron över Appojokks bigren, väster om Tårrejaur samt bro över Stora Lule älv vid Harsprånget. Dessutom finns nio broar med höga kulturhistoriska värden (klass II) och nio broar med ett visst kulturhistoriskt värde (klass III). Källa: "Broarna i Norrbottens län. Inventering av kulturhistoriskt värdefulla broar. Rapport 4/2005". Länsstyrelsen i Norrbotten.

I syfte att stödja ett bevarande av industrisamhällets kulturarv i länet har ett program tagits fram av Norrbottens museum på uppdrag av länsstyrelsen: "Program för Norrbottens industriarv". Programmet är ett komplement till länets kulturmiljöprogram, "Norrbottens synliga historia" del 1-2 (1992-1998).

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

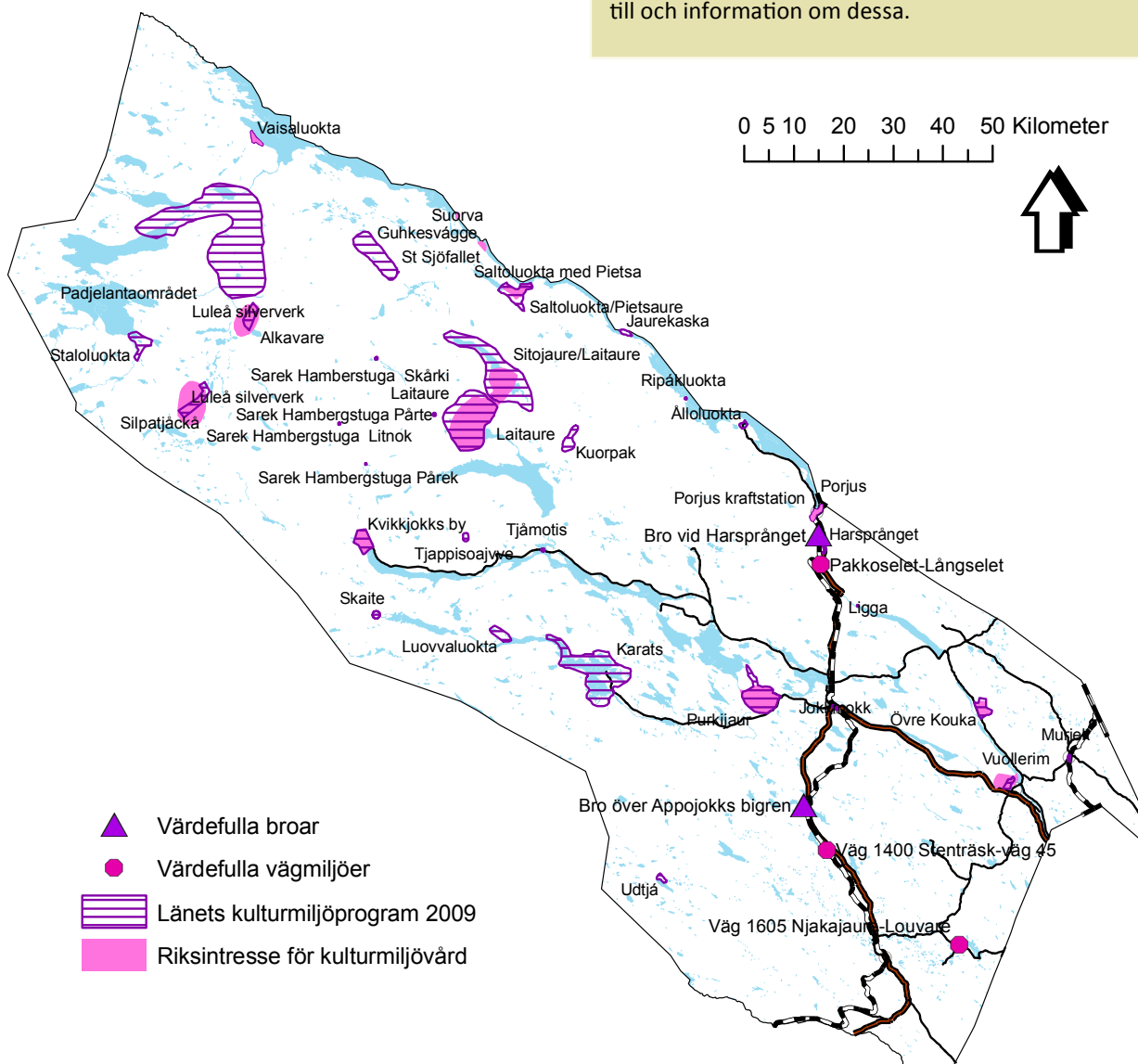
Kommunen ser positivt på bevarande och brukande av kulturhistoriskt värdefulla miljöer och byggnader.

Kommunen vill bidra till att skapa goda förutsättningar för att behålla en levande landsbygd och därmed bevara viktiga kulturvärden.

Ny bebyggelse inom eller i anslutning till värdefulla kulturmiljöer ska utformas med hänsyn till angränsande bebyggelse och den lokala byggnadstraditionen vad gäller materialval, färgsättning och proportioner.

På landsbygden bör ny bebyggelse placeras i traditionella lägen och som naturliga kompletteringar av befintlig bebyggelse.

Kulturmiljöer har ett turistiskt värde och kommunen vill verka för en god tillgänglighet till och information om dessa.

KOMMUNIKATIONER

RIKSINTRESSE ENLIGT MB 3 KAP. 8 §

E45, väg 97 och Malmbanan är riksintressen för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap. 8 §.

KOMMUNALA INTRESSEN

FLYG

Vid Själlarim, sydväst om Jokkmokk, finns en flygplats för i första hand militära ändamål. Flygplatsen trafikeras endast av beställningsflyg. Landningsbanor finns även i Porjus och Vuollerim. I Kvikkjokk finns en helikopterflygplats och i Porjus sjöflyg och helikopterflyg. Sommartid finns helikopterflyg i Stora Sjöfallet och Ritsem.

Flyget är också viktigt för rennäringen för bl a transporter, matdistribution, postgång, sjukvård, m. m.

Vid bebyggelse ska hänsyn tas till flygbuller och Luftfartsverkets redovisning beträffande höjdbegränsning. Anmälan ska ske till Luftfartsverket vid prövning av master och andra byggnadsverk med en höjd av 40 meter eller högre.

JÄRNVÄGSTRAFIK

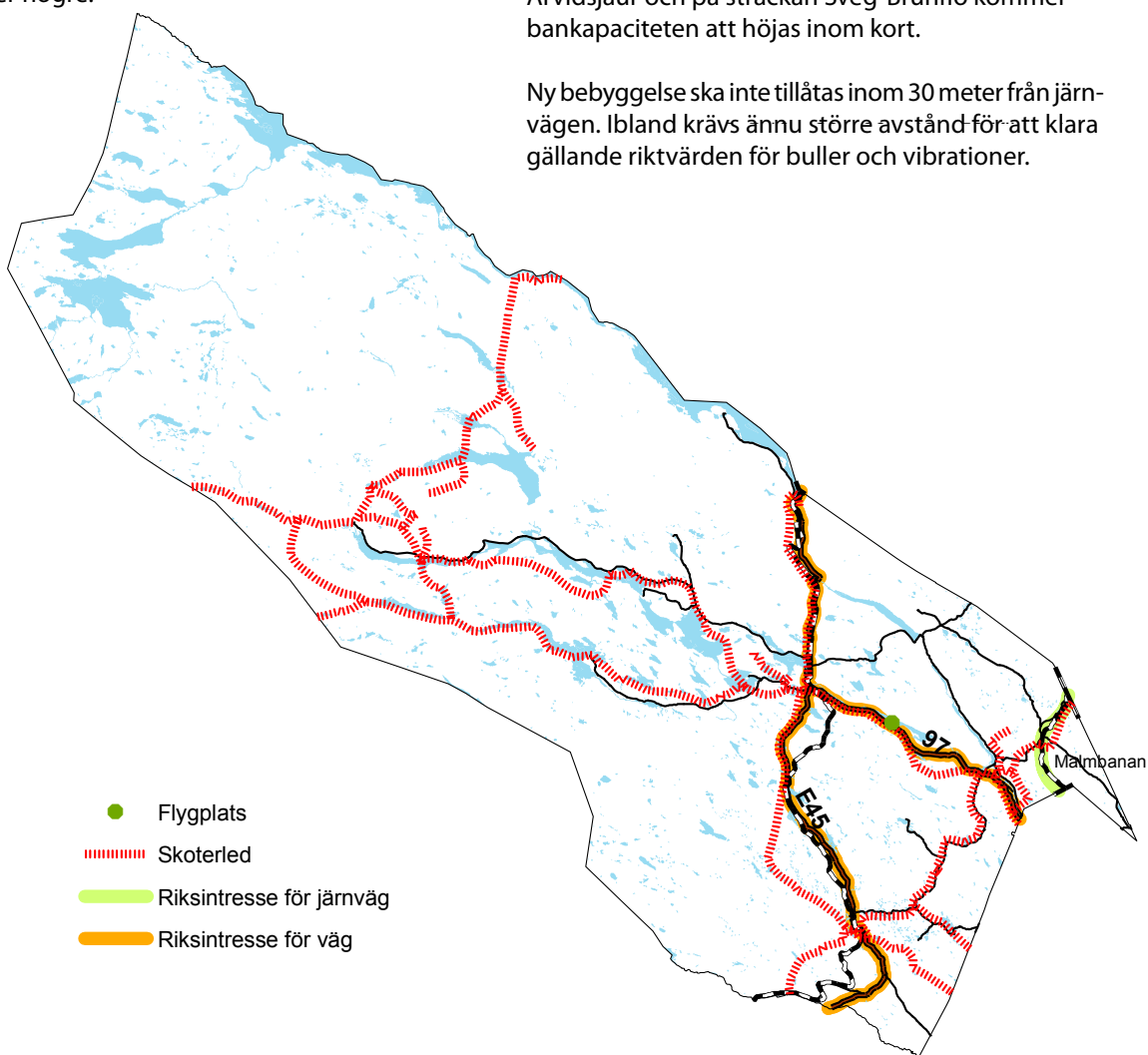
Malmbanan går genom kommunens östra del och trafikerar järnvägsstationen i Murjek med både godståg och persontåg. Malmbanan är viktig för persontrafik in till kommunen. På sikt kan det finnas en större potential i denna knutpunkt för godstransporter.

En timmerterminal finns belägen inom järnvägsområdet med en bra övergångslösning mellan olika trafikslag. Från hösten 2011 kommer antalet turer längs Malmbanan att öka, när Norrtåg påbörjar sin regionaltrafik.

Inlandsbanan sträcker sig från Kristinehamn i söder till Gällivare i norr. Den passerar genom Jokkmokks centralort. Inlandsbanan är av regionalt och allmänt intresse.

Persontrafiken på Inlandsbanan består av turisttrafik främst under sommarhalvåret. Reguljär persontrafik är inte möjlig då tillåten hastighet är för låg på flera sträckor. Godstransporter sker på banan mellan Mora-Arvidsjaur och på sträckan Sveg-Brunflo kommer bankapaciteten att höjas inom kort.

Ny bebyggelse ska inte tillåtas inom 30 meter från järnvägen. Ibland krävs ännu större avstånd för att klara gällande riktvärden för buller och vibrationer.

VÄGAR

Riksvägarna inom kommunen håller god standard. Vägarna mot Karats respektive Kvikkjokk är i behov av upprustning. En vägutredning beträffande E45, delen Ligga-Porjus har påbörjats, men är nu nedlagd p g a att finansiering saknas.

Som primära turistvägar räknas E45/Inlandsvägen samt väg 97 mellan Luleå och Jokkmokk. Samtliga huvudvägar in i fjällvärlden räknas som sekundära turistvägar, t ex vägarna mot Karats, Kvikkjokk och Ritsem.

Väg 827 mot Vietas och Ritsem är belägen inom Gällivare kommun. Vägsträckan mellan Vietas och Ritsem är en enskild väg med statsbidrag. En redovisning av kulturhistoriskt värdefulla vägmiljöer och vägbroar ges i kapitlet "Kulturmiljö", ovan.

I områden som inte är detaljplanelagda gäller byggnadsförbud längs de allmänna vägarna. Längs E45 och väg 97 gäller byggnadsförbud 30 meter från vägområdesgränsen, längs övriga vägar 12 meter.

Vid vägkorsningar mot allmänna vägar utanför detaljplan gäller s.k. frisiktstrianglar på 75 x 75 meter där ny bebyggelse eller andra anläggningar inte får uppföras med hänsyn till trafiksäkerheten.

Vid anordnande av nya utfarter mot det allmänna vägnätet krävs tillstånd från Trafikverket. Trafikverket är generellt restriktiva mot etablering av nya utfarter mot de större vägarna. Samordning av utfarter från bostadsbebyggelse mot det allmänna vägnätet bör eftersträvas.

KOLLEKTIVTRAFIK

Länstrafiken trafikerar busslinjerna i Jokkmokks kommun. Reguljärtrafik finns till Boden/Luleå, längs E45 söder och norrut, samt till Kvikkjokk.

En busstation med hantering av bussgodis, väntsal och taxi finns i centrala Jokkmokk i anslutning till Folkets Hus. Ett resecentrum finns i Murjek för byte mellan tåg och busstrafik.

GÅNG- OCH CYKELTRAFIK

En separat gång- och cykelväg har byggts i Jokkmokk mellan Notuddens camping och Storgatan. Genom centrala Jokkmokk har en ombyggnad av trafikmiljön utförts för att åstadkomma höjd trafiksäkerhet och förbättrad miljö.

Även inom de andra större tätorterna finns behov av åtgärder för att uppnå förbättrad trafiksäkerhet för de oskyddade trafikanterna.

SKOTERTRAFIK

Vintertid är skotern ett viktigt kommunikationsmedel. Förutom användningen för rekreation och den möjlighet den ger att ta sig ut i naturen och nå avsides belägna fritidshus och fiskevatten är den också ett betydelsefullt nyttofordon inom skogsbruk och rennäring. För turistiska verksamheter är skotern också av stor vikt.

Kommunens skoterledskarta redovisar utbyggda skoterleder inom kommunen samt hur lederna binder ihop grannkommunerna. Se även kartan på motstående sida. Samverkan kring det kommunövergripande skoterledssystemet sker med Jokkmokks grannkommuner.

Med lokala trafikföreskrifter är det på vissa platser tillåtet att framföra skoter inom tätbebyggt område till närmaste led. Tillfälliga skoterförbud tillämpas i kommunen till förmån för rennäringen.

För skotertrafiken inom Jokkmokks tätort, Vuollerim och Porjus finns riktlinjer som begränsar skoterkörning inom tätbebyggt område. Begränsningarna gäller bl a datum, tider, hastigheter samt områden, färdvägar och skoterleder. Tillåtna färdvägar, överfarter och skoterleder redovisas på respektive tätorts markanvändningskarta.

Riksintressen för kommunikationer samt skoterleder redovisas på kartan på motstående sida. Se även riksintressekartorna, karta 1 och 2.

BREDBAND/ IT-INFRASTRUKTUR

En väl fungerande IT-infrastruktur är en viktig förutsättning för att tillgodose kommunmedborgarnas och näringslivets behov. Ett effektivt bredbandsnät är en viktig resurs inför framtiden.

Jokkmokks kommun har byggt ut fiberoptiskt nät i Jokkmokk, Vuollerim, Porjus, Mattisudden, Vaikijaur och Porsi. I Kåbdalis och Murjek har kommunen i samarbete med Skanova byggt ut telestationer för ADSL.

Idag täcker bredbandsnätet in de flesta kommunala inrättningar, cirka 1000 villafastigheter samt ett sextiotal företag. Stadsnätet ägs av kommunen och utgör, precis som andra stadsnät i länet, en viktig lokal beståndsdel i ett tänkt regionalt nät.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Goda kommunikationer inom kommunen är viktigt för lokal tillväxt och utveckling för såväl näringslivet, besöksnäringen och kommuninnevanorna. Kommunen avser att verka för upprätthållande och förbättring av kommunikationerna och därmed även en ökad trafiksäkerhet.

Även god IT-infrastruktur är en förutsättning för lokal tillväxt och utveckling. En god IT-infrastruktur möjliggör näringslivets expansion likväl som arbetsmarknadsområdets utvidgning. Kommunen avser att verka för upprätthållande och förbättring av IT-infrastrukturen.

Kommunen verkar för att utveckling av Inlandsbanans gods- och persontrafik ska ske.

Kommunen ska verka aktivt för att de statliga vägarna som genomkorsar byar och samhällen blir trafiksäkrare för cyklister och gångtrafikanter.

Kommunen ska sträva efter att minimera onödig biltrafik i anslutning till skolor och förskolor.

Kommunen verkar för att tillgången till kollektivtrafik ständigt ska förbättras och för en ökning av nyttjandegraden för den befintliga kollektivtrafiken.

Gång- och cykelvägar ska i möjligaste mån ha god standard och separeras från biltrafik inom och i anslutning till tätorter.

Långsiktigt hållbara transporter inom kommunen ska eftersträvas. Tillgång till miljövänliga bränslen bör finnas inom kommunen för att främja användandet av alternativa drivmedel.

TOTALFÖRSVARETSANLÄGGNINGAR

RIKSINTRESSE ENLIGT MB 3 KAP. 9 §

Totalförsvaret anläggningar är av riksintresse enligt Miljöbalken. Anläggningar som har betydelse för totalförsvaret ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka totalförsvarets intressen.

Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap. 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygplatser som redovisas öppet, dels områden som av sekretessskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem.

Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset. I Jokkmokks kommun finns två områden av riksintresse för totalförsvaret, Raketskjutfältet och Jokkmokks övningsflygplats, se markanvändningskartan. Dessa områden har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av behov av hinderfrihet runt områdena. Inom övriga ytor av kommunen kan riksintresset påverkas främst av uppförande av höga objekt som vindkraftverk.

VATTENANVÄNDNING

RIKSINTRESSE ENLIGT MB 3 KAP. 5 §

Jokkmokks kommun berörs av ett område av riksintresse för yrkesfisket enligt miljöbalken 3 kap. 5 §. Det är beläget i sjön Langas mot Stora Sjöfallet och Stora Lulevatten. Se kartan nedan samt riksintressekartan, karta 2.

FISKEVATTEN AV KOMMUNALT INTRESSE

De oexploaterade vattendragen Pärälven och biflöden till Stora och Lilla Luleälv är värdefulla fiskevatten. En bra tillgång till strömfiskevatten är av stor vikt både för ortsbornas möjligheter till fiske och för turistiskt fiske.

Älvmagasinen är intressanta för sportfisket. Ett visst nätfiske för husbehov bedrivs i vissa av dem.

Inom kommunen finns också ett stort antal sjöar som erbjuder ett varierat fiske, från nätfiske till sportfiske.

VATTENBRUK

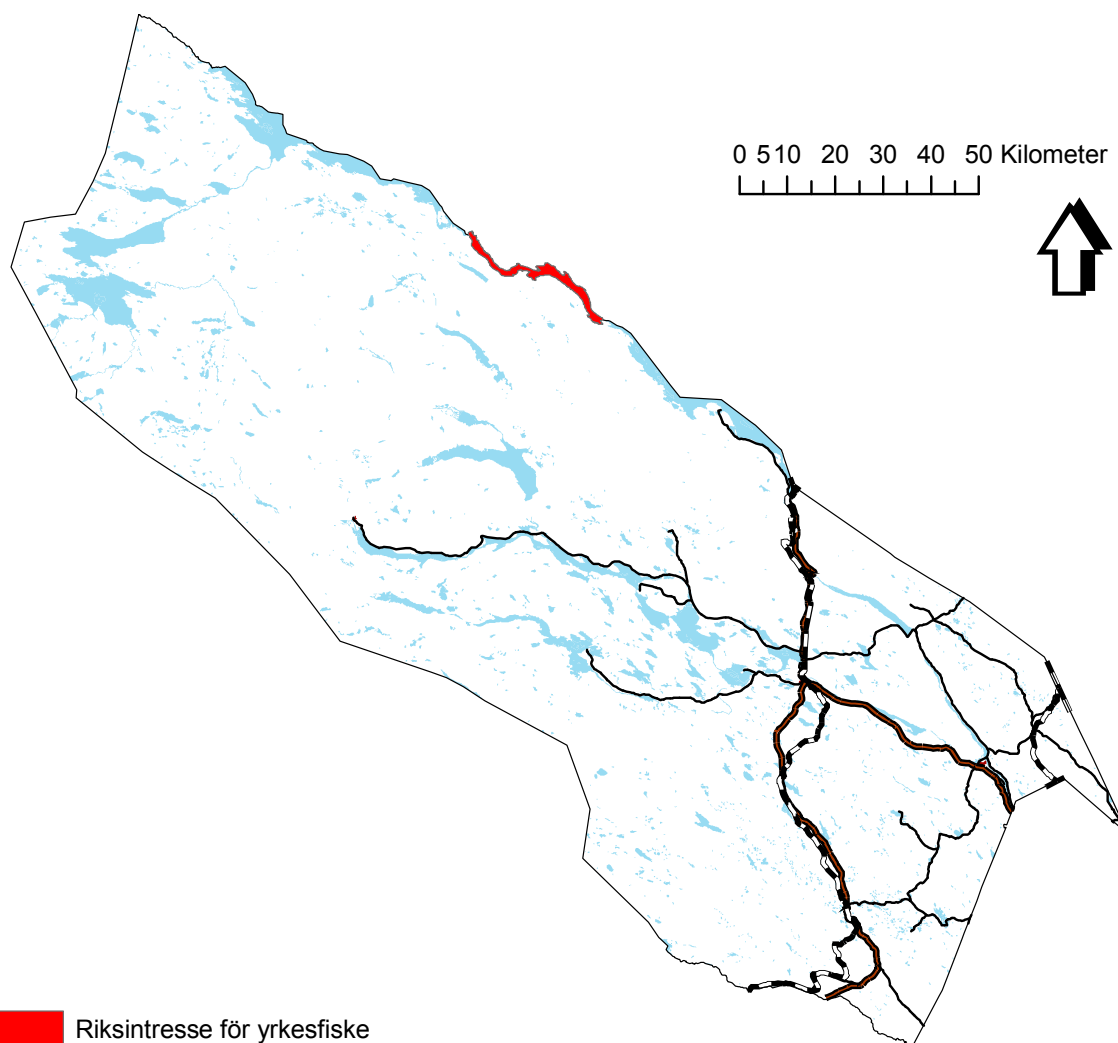
En fiskodling finns i Porjus. Den är belägen vid Västra Strand, längs vägen till Ålloluokta.

VATTENTÄKTER

Vattenförsörjningen i Jokkmokk baseras dels på naturligt grundvatten, dels på ytvatten. Ytvattentäcker finns i Jokkmokk och Porjus, medan Vuollerim, Murjek, Kåbdalis och Kvikkjokk får sitt vatten från grundvattentäcker.

Gatukontoret planerar att utreda anläggande av grundvattentäcker även i Jokkmokk och Porjus eftersom vattenkvaliteten i ytvattentäckerna periodvis kan vara bristande.

Vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter finns fastställda i Jokkmokk kommuns lokala hälsoskyddsföreskrifter. Dessa gäller för vattentäckerna i Jokkmokk, Vuollerim och Porjus.

Vattentäkterna måste skyddas mot föroreningar. Föroreningsrisker kan vara förvaring, hantering och transport av petroleumprodukter och andra miljöfarliga ämnen, avfallsupplag, utsläpp av avloppsvatten samt förvaring och spridning av vägsalt.

I arbetet med vattenförsörjningsplaner är det viktigt att väga in de ökade krav som kan komma att ställas på grund av klimatförändringarna.

EU:S RAMDIREKTIV FÖR VATTEN

Sveriges vattenmyndigheter har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten genomförs i landet.

År 2015 ska alla sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten i Europa ha uppnått en god vattenkvalitet. Vattendelegationerna i Sveriges fem vattendistrikt har beslutat om miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för perioden 2009-2015.

Miljökvalitetsnormer för vattenförekomster har meddelats med stöd av 5 kap 1 och 2 §§ miljöbalken samt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

Miljökvalitetsnormerna anger kvalitetskrav för varje enskild vattenförekomst, d v s ytvatten i form av sjöar, älvar och bäckar, samt grundvatten. Åtgärdsprogrammet anger vilka ytterligare åtgärder som behövs för att uppfylla miljökvalitetsnormerna.

Jokkmokks kommun tillhör Bottenvikens vattendistrikt. I kommunen finns 40 st sjöar och 98 vattendrag (bäckar och älvar) som inte uppfyller hög eller god status och som måste åtgärdas. Dessa vattendrag redovisas i Appendix, längst bak i dokumentet.

Miljökvalitetsnormerna måste beaktas i samband med att olika åtgärder genomförs som kan påverka förhållandena inom någon vattenförekomst.

I det kommande åtgärdsarbetet för att nå miljökvalitetsnormerna behöver handlingsplaner utvecklas på lokal och regional nivå av ansvariga myndigheter och kommuner i samverkan med vattenmyndigheterna/länsstyrelserna samt andra organisationer.

Kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

Jokkmokks kommun ser ett stort problem med de vattendrag som staten gjort kraftig åverkan på - i och med

byggandet av vattenkraftverk och tillhörande dammar. Det är oklart vem som äger ansvaret för återställandet av dessa.

Kommunen förväntar sig att kommunens utbyggda älvar får klassningen KMV - "Kraftigt Modifierade Vattendrag" och att detta i sin tur innebär att det inte blir en kostnad eller ansvarsområde för Jokkmokks kommun.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Vattentäkter ska skyddas mot föroreningar. Kommunen avser, inom de närmaste åren, att fastställa skyddsområden för de vattentäkter som saknar skydd.

Ett hållbart brukande av vattenresurser är en grundförutsättning för utveckling av bl a fisketurismen.

Kommunen ska säkerställa god kvalitet och försörjning av det kommunala dricksvattnet.

En fortsatt utbyggnad av vattenförsörjning i Kåbdalis ska ske i syfte att främja turistnäringens utveckling och behov.

ENERGIPRODUKTION

VATTENKRAFT

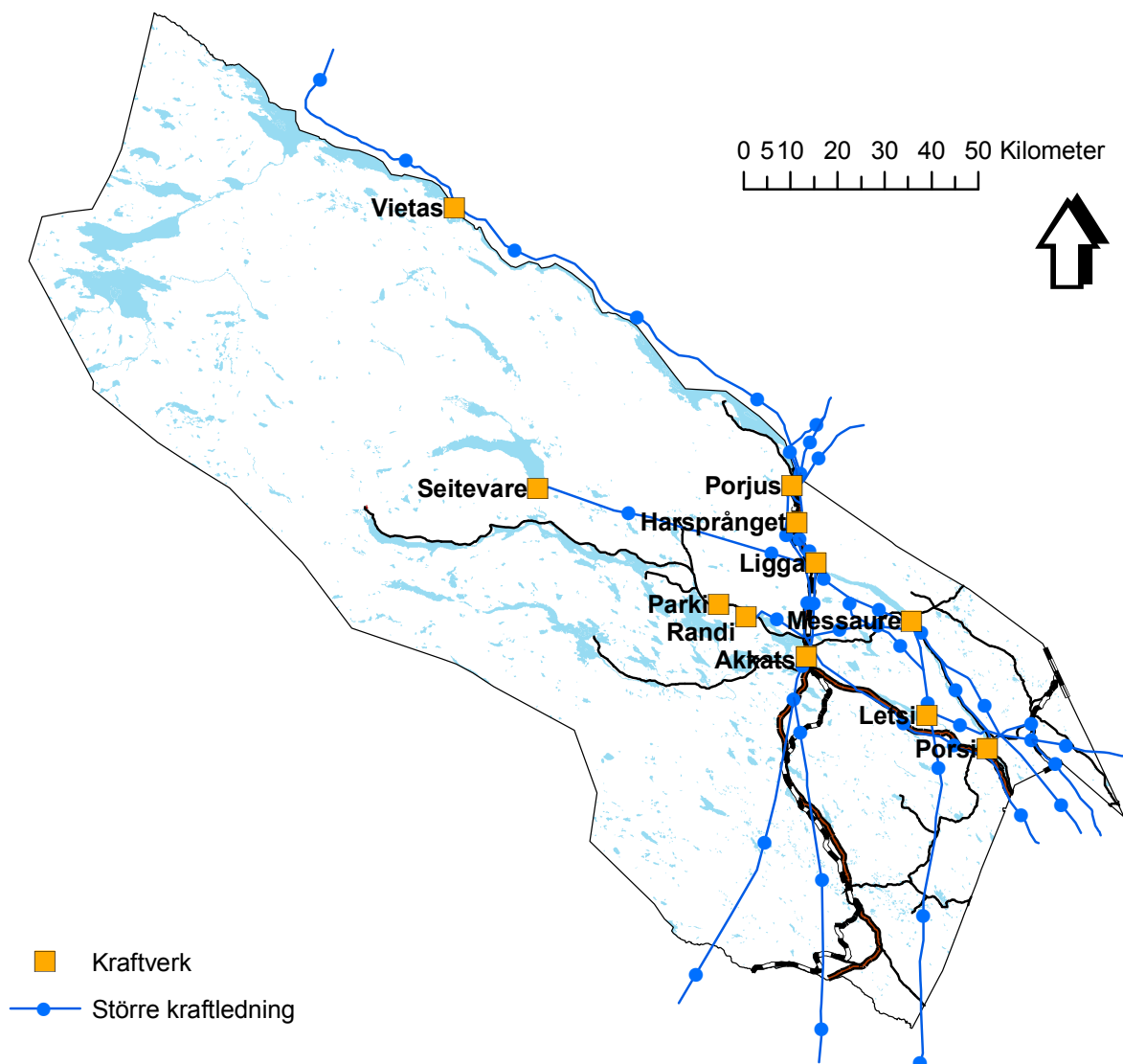
Ända sedan Sveriges riksdag år 1910 beslutade att placera ett vattenkraftverk i Luleälven i Porjus har energiproduktionen varit en viktig näring i Jokkmokks kommun. Idag finns tio kraftverk i Stora och Lilla Luleälv inom Jokkmokks kommun och samtliga ägs av Vattenfall. Tillsammans producerar de ca 11 TWh. Det finns även ett s.k. minikraftverk i Rimobäcken.

Under utbyggnadstiden har vattenkraften haft stor betydelse för Jokkmokks kommun, både ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Samhällen som Porjus, Vuollerim och även Jokkmokk har byggts upp och utvecklats med vattenkraftsutbyggnaden. Under senare år har rationaliseringar inneburit att ett stort antal arbetstillfällen försvunnit.

Vattenkraftsutbyggnaden har inneburit stora ingrepp i naturen längs älvdalarna. Jokkmokk är en av 44 norrlandskommuner som ställer krav på någon form av ersättning för det pris man fått betala i form av miljöpåverkan till följd av vattenkraftsutbyggnaden.

Det har funnits ett visst intresse av att bygga fler minikraftverk i de mindre vattendragen, bland andra Kaltisbäcken vid Messaure och Purkijaurforsen. Jokkmokks kommun har intagit en mycket restriktiv hållning till sådan utbyggnad.

Enligt miljöbalkens 4 kap. 6 § får vattenkraftverk, vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte utföras i Piteälven, Råneälven, Luleälven, Stora Luleälven uppströms Akkajaure, Lilla Luleälven uppströms Skalka och Tjaktjajaure samt Pärlälven eller i någon av deras tillhörande vattenområden, käll- och biflöden.

Kommunfullmäktige har beslutat att någon ytterligare utbyggnad av vattenkraften inte ska ske i kommunen men effektiviseringar av redan uppförda kraftverk kan vara möjliga.

KRAFTLEDNINGAR

De befintliga kraftledningarnas sträckning redovisas på kartan över vattenkraftverk och kraftledningar i Jokkmokks kommun.

Arbete gällande markförläggning av kraftledningar pågår på ledningsägarnas initiativ. Kommunen är mycket positiv till sådana åtgärder.

Alla bygglovärenden och planärenden som berör kraftledningar ska samrådas med nätägaren.

ENERGIPLAN

Jokkmokks kommun har tagit fram en energiplan och klimatstrategi för kommunen (november 2009). I energiplanen uttrycker kommunen sin vision: "Närproducerad förnyelsebar energi i ett kretslopps-samhälle - Utveckla Jokkmokk till en nationell och internationell modellkommun inom energibesparing och förnybar energi."

Kommunen har en hög produktion av miljövänlig förnybar vattenkraftenergi och en jämförelsevis hög andel anslutning till fjärrvärme, som utgörs av nästan 100 % regionalproducerat biobränsle. Därför finns goda förutsättningar för en energismart, klimatvänlig och hållbar utveckling och energiframtid.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Kommunen är positiv till förnyelsebara energikällor.

Utöver miljöbalkens restriktioner anser kommunen att ytterligare vattenkraftsutbyggnad i andra vattendrag inte heller är lämplig.

Kommunen strävar mot mer effektiv energianvändning genom exempelvis en bebyggelsestruktur som leder till minskad energiförbrukning.

Ny bebyggelse bör ej lokaliseras närmare kraftledningar än:

- 25 m vid 20 kV ledning
- 30 m vid 30 kV ledning
- 50 m vid 130 kV ledning
- 100 m vid 400 kV ledning.

Kommunen är positiv till lokal produktion av biobränslen.

Kommunen ska varje år undersöka de ekonomiska förutsättningarna för att ersätta den kommunala maskinparken med maskiner som drivs med alternativa drivmedel.

VINDBRUK

RIKSINTRESSE ENLIGT MB 3 KAP. 8 §

Energimyndigheten har enligt miljöbalken 3 kap. 8 § föreslagit mark- och vattenområden som riksintresse för vindbruk. Att ett område är angivet som riksintresse för vindbruk, innebär att Energimyndigheten bedömer området som särskilt lämpligt för elproduktion från vindkraft. Bedömningen görs med hänsyn till bl. a. medelvinden i området.

Sedan 2004 finns i Sverige 423 mark- och vattenområden i 20 län som är angivna som riksintressen för vindbruk. Tillsammans utgör de drygt två procent av Sveriges yta.

I Jokkmokks kommun finns inget område som utpekats som riksintresse för vindbruk, trots att det finns områden med goda vindförhållanden.

Riksintresset är ett verktyg i den kommunala planeringen som bygger på en teoretisk modell. Det går mycket väl att bygga vindkraftverk också utanför riksintresseområden.

VINDKARTERING

Uppsala universitet har genomfört vindkartering i Sverige på uppdrag av Energimyndigheten. Vindkarteringen har utförts för att göra en mer tillförlitlig bedömningen av den svenska vindenergipotentialen.

Resultatet av vindkarteringen ska användas som underlag i vindkraftsplaneringen vid länsstyrelser och kommuner. Det ska även ge projektörer och kraftbolag ett bra underlag för lokalisering av vindkraft.

Den nationella karteringen av medelvindhastigheter har gjorts på tre olika höjder. Dataunderlaget består av medelvindar på för vindkraft intressanta höjder, 49, 72 och 103 meter ovan nollplansförskjutningen.

Vindkarteringen baseras på beräkning av vindhastighet och kartläggning av vindförhållanden per kvadratkilometer.

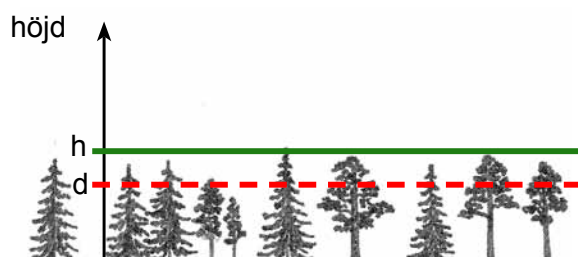
Beräkningarna är gjorda med kunskap om typen av markanvändning (skog, åkermark etc.) men utan kännedom om den verkliga höjden på skogen. Till karteringens höjder måste alltså höjden för nollplanet tilläggas. Den s.k. nollplansförskjutningen kan uppskattningsvis sättas till tre fjärdedelar av vegetationens höjd. Se figur.

För ett område med 20 meter hög skog [h], ska alltså tre fjärdedelar av höjden, det vill säga 15 meter [d] läggas till för att få höjd ovan mark. För fallet med en 20 meter hög skog ska mätresultaten exempelvis för höjden 103 meter tillämpas för $103+15 = 128$ meter ovan mark. Se figur nedan.

Medelvinden är inte det enda viktiga vid lokaliseringen av vindkraftverk. På en plats med platt landskap och låg vegetation är turbulensen (vindens korta tidsvariationer sekund för sekund) låg och vindhastighetens ändring med höjden (vindgradienten) liten.

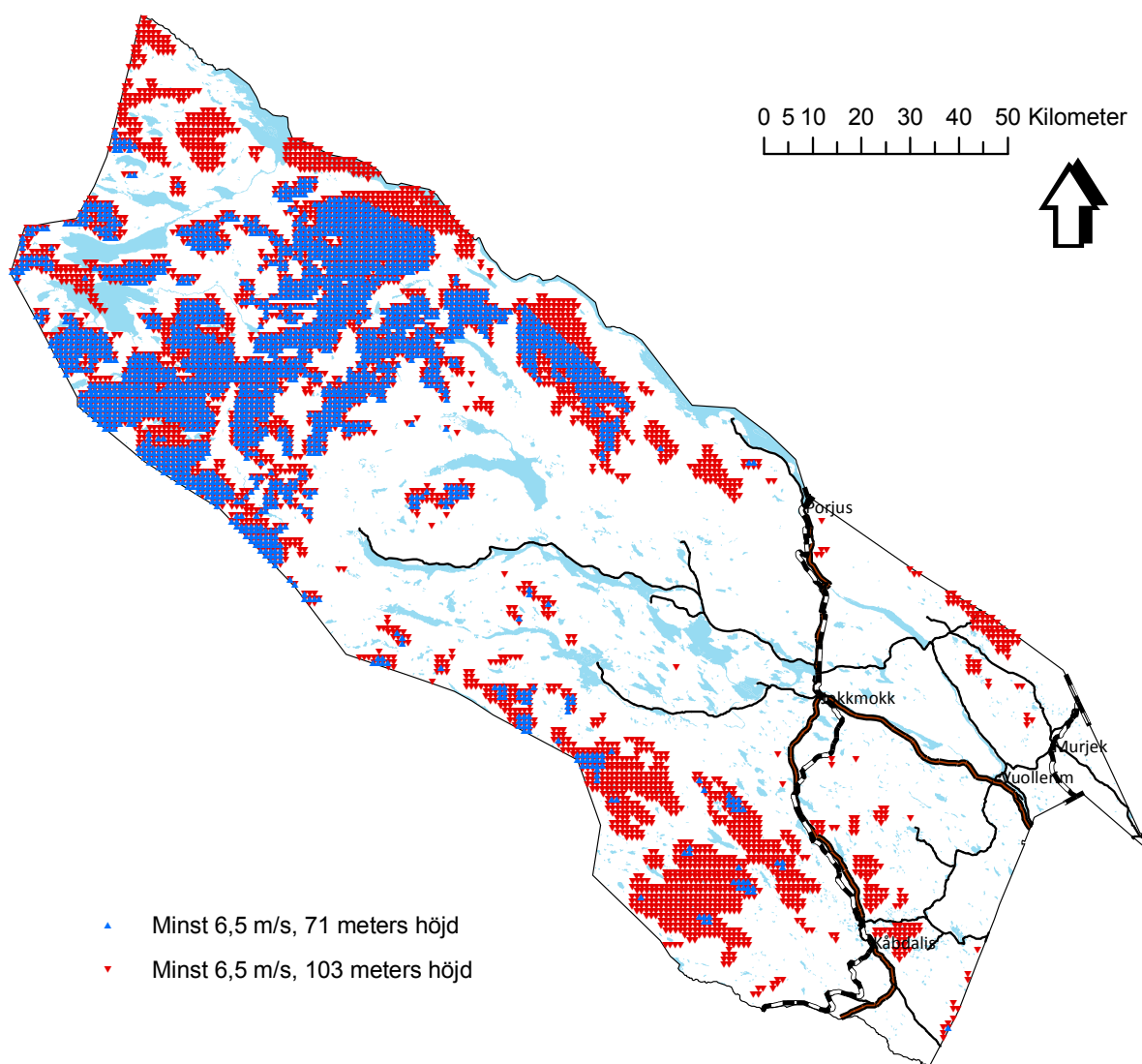
I skogen kan medelvindhastigheten för en viss höjd vara samma som medelvindhastigheten i ett slättlandskap för en (möjligen annan) höjd. Turbulens och vindgradient kommer emellertid att vara olika mellan slätt- och skogslandskapet. Detta påverkar de laster som ett vindkraftverk utsätts för, men även hur mycket energi som verket fångar. Vid en turbulent och varierande vind blir vindkraftverket helt enkelt inte lika effektivt.

Karteringen ger uppskattningar av medelvinden, men inte av hur mycket energi man får från ett vindkraftverk. Enkelt uttryckt kan sägas att samma medelvind i navhöjd i ett slättlandskap är bättre än samma medelvind i navhöjd i ett skogslandskap. Detta är viktigt att beakta vid projektering och uppskattning av årsproduktionen i skogslandskap.

Kartan nedan redovisar goda vindförhållanden inom Jokkmokks kommun, medelvind på 71 respektive 103 meters höjd.

Det råder mycket starka intressekonflikter inom en stor del av de områden där de bästa vindförhållandena finns. Många områden med goda vindförhållanden ligger inom riksintresse för obrutet fjäll och riksintresse för totalförsvaret.

KOMMUNALA INTRESSEN

Flertalet bygglovsansökningar om uppförande av mätmastar och vindkraftverk har under de senaste åren lämnats in till kommunen.

Idag finns bl.a. ett vindkraftverk på 0,6 MW på Suorvadammen. Det har visat sig att vindförhållandena inom just detta område är mycket bra. Flera intressenter finns för vidare utbyggnad i detta område.

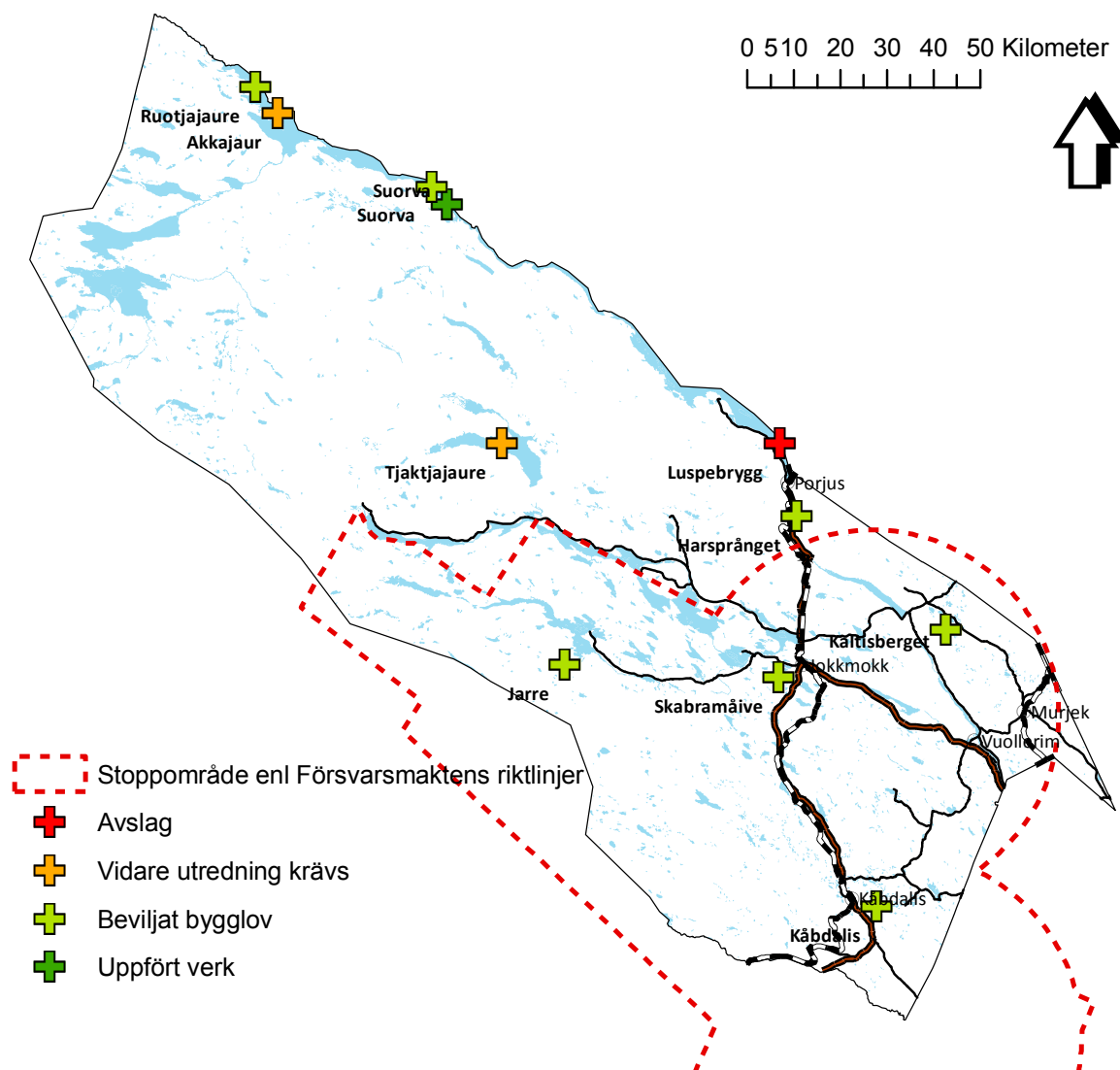
Andra områden har beviljade bygglov för mätmastar eller enstaka verk som därefter inte har genomförts. I vissa områden där andra allmänna intressen väger tyngre än etablering av vindbruk har ansökningar avslagits direkt.

Ansökningar har också inkommit för "inmutning" av markområden. Dessa har fått avslag av kommunen med hänvisning till pågående arbete med översiktsplanen och vindkraftstillägget.

Kommunen ser positivt på utbyggnad av vindbruk inom kommunens gränser. En lång tradition av energitvinning via vattenkraft finns förankrad och elnätet uppvisar kapacitet. Samordning mellan vattenkraft och vindkraft bör vara möjlig att genomföra.

Intrånget i naturmiljön kan vara omfattande under anläggandet samt under vindkraftverkens verksamhetstid. Uttjänta verk ska monteras ned och marken ska återställas till ursprungligt skick. Återställande av mark ska inte ske på kommunens bekostnad. Därför måste det säkerställas innan bygglov ges att exploateringen bekostar åtgärderna.

Mindre verk, s.k. gårdsverk, får uppföras på egen fastighet och användas för energitvinning för eget bruk.

Regleringar finns i Plan- och bygglagen 6 kap. 2 §. Bygglovs krävs för att uppföra vindkraftverk som är högre än 20 meter över markytan, som monteras fast på en byggnad, eller som har en vindturbin med en diameter större än tre meter.

Skyddsavståndet till egen bostad, fastighetsgräns, vägar, järnvägar och luftledningar ska vara minst verkets totalhöjd. Totalhöjden definieras som tornhöjden och halva rotorbladssidemetern.

Vid planering av vindkraftverk och vindkraftparker i kommunen är det viktigt att ta hänsyn till transportvägar, radio- och telekommunikation samt korsningsavtal för elledningar.

Vid etablering av vindkraftverk behöver hänsyn tas till järnvägsanläggningar och dess trafikering utifrån flera olika aspekter. Det gäller även vindkraftverk placerade långt från järnvägsanläggningar, eftersom de kan störa radiolänkarna som används för järnvägens signalsystem.

Alla detaljplaner och bygglov som rör vindkraftverk med en totalhöjd över 50 meter, belägna inom 30 km från järnväg eller vindkraftverk med en totalhöjd under 50 meter, placerade inom 500 meter från järnväg, bör remitteras till Trafikverket för granskning. Eventuell påverkan på radiotrafiken måste prövas från fall till fall.

Även Försvarsmakten bör kontaktas i tidigt skede avseende vindkraftsärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 50 meter inom tätort.

Försvarsmakten har utformat riktlinjer för vindkraftsutbyggnad i närheten av militära flygplatser och övningsflygplatser. Till grund för de nya riktlinjerna ligger lokala verksamhetsförsättningar tillsammans med krav på Försvarsmaktens insatsförmåga och bibehållen flygsäkerhet.

I dokumentet "Försvarsmaktens interna riktlinjer för beredning av inkommande vindkraftsremisser ur flygoperativ synvinkel" definieras områden där Försvarsmakten inte kan acceptera uppförande av nya vindkraftverk. Dessa områden redovisas på kartan på föregående sida i form av s.k. "stoppområden".

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Vindkraftsexploatering kan ske inom områden som redan exploaterats, t ex områden för vattenkraftverk.

Kommunen är beredd att pröva andra geografiska områden som en exploatör eller en vindkraftsintressent kan visa på har hög vindenergi, god genomförbarhet och som bedöms ha möjlighet att på ett positivt sätt kunna förenas med andra motstående intressen och ställningstaganden i översiktsplanen.

Vindkraftverk ska etableras i grupper eller parker för att få ett optimalt utnyttjande av vindenergin.

Samråd med berörda samebyar ska alltid genomföras då större delen av kommunens yta används av rennäringsen. Projektet VindRens riktlinjer ska tillämpas.

I en glesbygdskommun som Jokkmokks, där varje arbetstillfälle är viktigt, är vindkraften en möjlighet för tillväxt och utveckling. Kommunen anser därför att det är beklagligt att Försvarsmaktens riktlinjer inte tillåter utbyggnad av vindkraft på den enda möjliga "byggbara" delen av kommunens yta. Kommunen anser att FM:s stoppområde borde kunna minskas utan att skada försvarsmaktens intressen.

Definitioner:

Stoppområde - Område där Försvarsmakten, för att möta ställda krav på insatsförmåga, ej accepterar uppförande av nya vindkraftverk oavsett storlek. Vindkraftverk upp till 20 meters höjd kräver dock inga tillstånd och kommer därmed inte heller in på remiss till Försvarsmakten.

Samrådsområde – Område där hinder mot vindkraft eventuellt kan föreligga. FM gör en bedömning i det enskilda fallet.

Hinderfri yta - En flygplats skyddas av ett antal fastställda ytor för hinderfrihet. Detta innebär att hinderfrihet skall gälla över en viss höjd beroende på var inom hinderfrihetsytan man befinner sig. Referenspunkt för hinderfrihet är närmsta tröskelhöjd. Till den vid tröskeln rådande markhöjden får hinder inom den horisontella ytan max uppgå till ytterligare 45 meter.

RENNÄRING

RIKSINTRESSE ENLIGT MB 3 KAP. 5 §

Riksintresse för rennäring enligt 3 kap 5 § miljöbalken beslutades av statens jordbruksverk under 2005. Riksintresset omfattar flyttleder, kritiska passager, kraftcentrum och rastbeten.

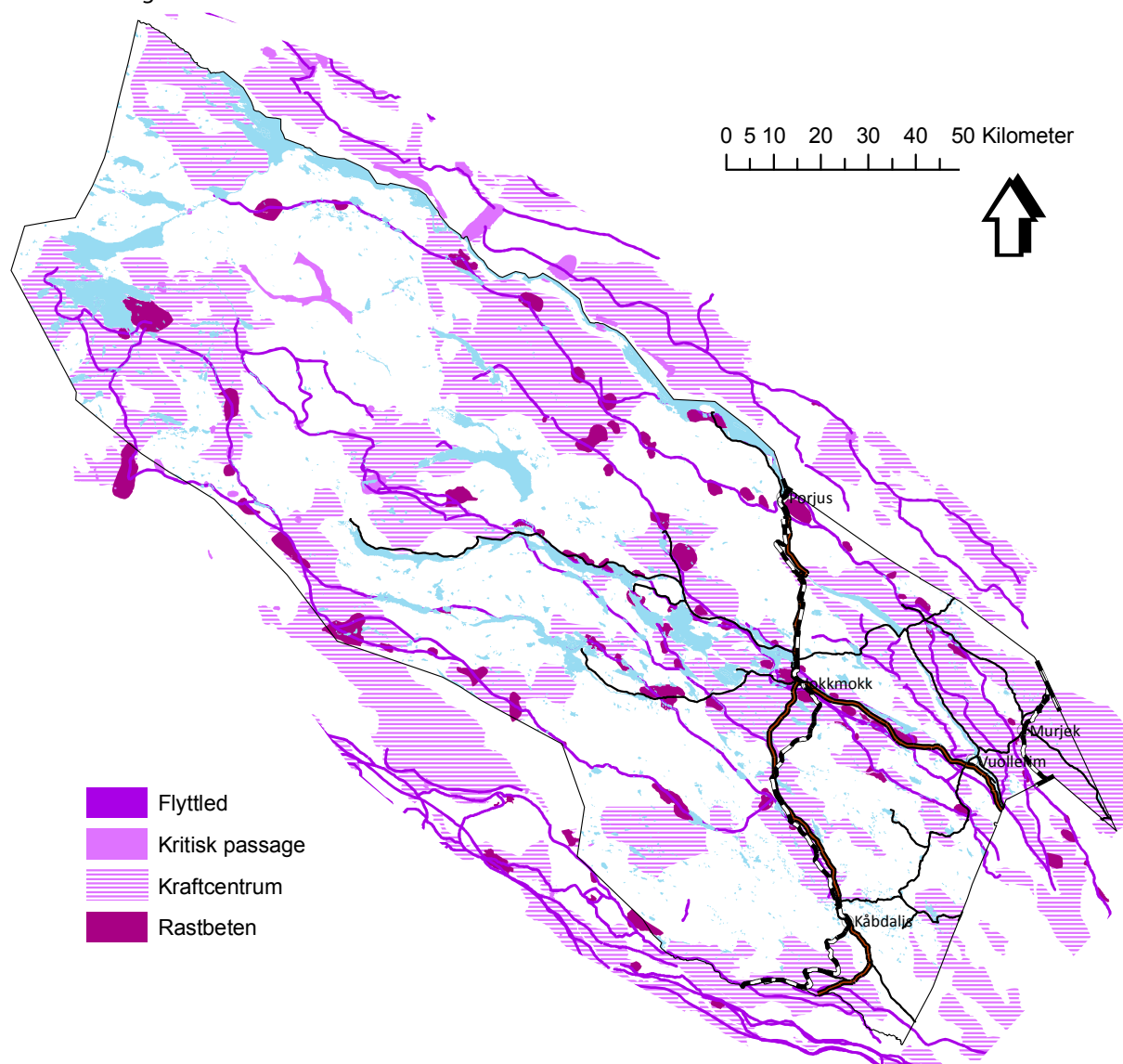
Flyttleder är huvudflyttleder mellan kärnområden eller årstidslanden. Huvudflyttleder, svåra passager och rastbete som dynamiska faktorer, skyddas för att kunna möjliggöra nödvändiga förflyttningar och rörelser under renkötselsarbete.

Svåra passager är ställen där renarna under förflyttning stöter på olika hinder och störningar och därmed svårigheter att passera dessa. Det kan vara bebyggelse, vattendrag, en trafikerad väg eller en ravin, som kan skapa sådana situationer. Landskapsförändringar inom och runt sådana platser skulle kunna medföra ännu större svårigheter så att renarna vägrar att passera överhuvudtaget.

Kraftcentrum bör skyddas för att de har en total kvalitet med avgörande betydelse för möjligheterna att varaktigt bedriva renkötsel inom samebyn. De tillfredsställer renens behov av betesro och utrymme och de besöks återkommande. Dessa områden nyttjas för att hålla renen stationär inom såväl åretruntmarkerna som inom vinterbetesmarkerna de tider detta är nödvändigt. Även områden som behövs för renhjordens reproduktion - brunstland och kalvningsland - hör hit.

Rastbeten är platser där renarna under sin förflyttning mellan årstidslanden eller kärnområden vilar upp sig och betar. Sådana platser har i regel bra betesmöjligheter och god betesro. Rastbetesområden ingår i de dynamiska faktorer med vilka renens behov av att flytta mellan olika årstidsland möjliggörs och dessa har högt skyddsvärde.

Riksintresse för rennäringen redovisas på kartan nedan, samt på riksintressekartan, karta 2.

KOMMUNALA INTRESSEN

Hela Jokkmokks kommun berörs av rennäringen. I kommunen är fem samebyar verksamma och det finns också ett stort antal aktiva renskötsel företag. Ett företag kan vara registrerat på en person samt eventuell maka/make.

Rennäringens markanvändningsanspråk med flyttningsleder, kalvningsland, m.m. har sammanställts av Länsstyrelsen. Områden för vinterbete och renkalvningsland är känsliga för störningar och förändringar. Flyttningslederna är viktiga passager vid olika tider på året. Samebyarna förlägger till viss del vinterbetet utanför kommungränsen mot kusten.

Turism och rennäring är exempel på näringar som kan samverka. Ett exempel är rast- och övernattningsstugorna längs Padjelantaleden som drivs i samebyarnas regi.

Samebyarna inom Lapponia har upprättat "Mijá ednam", ett program som utgår från samebyarnas bedömning av vilka frågor som är viktiga i relation till världsarvet och dess framtid. Det grundar sig på byarnas syn på området och dess värden samt koncentrerar sig på frågor som är betydelsefulla för ett bevarande av Lapponias naturvärden och en fortsatt utveckling av den samiska kulturen och dess näringar.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Kommunen avser att verka för minimering av konflikter mellan rennäringen och andra intressen såsom skogsbruk, naturvård, turism och rörligt friluftsliv.

Kommunen ser positivt på möjligheterna att utveckla näringsgrenar kopplade till rennäringen och vill verka för en ökad sysselsättning inom förädling av renprodukter.

Vid prövning av ärenden där områden viktiga för rennäringen berörs ska berörd sameby höras.

Den samiska besöksnäringen är växande och kommunen ser positivt på denna utveckling.

Bild: Samebyarna inom Jokkmokks kommun.
Publiceras med godkännande av
www.sameportalen.se

TEKNISK FÖRSÖRJNING

GATOR OCH VÄGAR

Gatorna i kommunens tätorter har varierande standard. Det finns ett behov av gång- och cykelvägar i tätorterna, förutom Jokkmokk, bl a för att ge barnen en säkrare skolväg.

För närvarande pågår ett arbete med att upprätta underhållsplaner för gator i ett femårsperspektiv. Gatukontoret räknar med att nyanläggning av gator de närmaste tio åren inte är särskilt stort.

De föreslagna sträckningarna för gång- och cykelvägar i Mattisudden, Kåbdalis, Vuollerim och Porjus ligger inom Trafikverkets verksamhetsområde, varför kommunen endast delvis kan påverka eller påskynda tillkomsten av dessa.

VATTEN OCH AVLOPP

Tätorterna Murjek, Vuollerim, Porjus, Kvikkjokk, Kåbdalis och Jokkmokk har kommunalt vatten och avlopp.

Ett nytt vattenverk har uppförts i Kåbdalis för att möta den ökade exploateringen kring skidanläggningen.

Avloppsreningsverk finns i Jokkmokk, Vuollerim, Porjus, Kvikkjokk, Kåbdalis och Murjek.

Kapaciteten vid övriga avloppsreningsverk och vattenverk är god, både för dagens behov och för framtiden.

VA-ledningarna är på många håll relativt gamla varför utbyte av dessa bör ske inom överskådlig tid. Underhållsplaner för VA-nätet har upprättats.

AVFALL

Kommunen har ingen egen anläggning för brännbart hushållsavfall. Allt hushållsavfall transporteras till externt värmeverk i Norrbotten/närområdet. Detta medför inga merkostnader för kommunen jämfört med att ha en egen deponi.

För att uppfylla kraven enligt avfallsagendan har källsortering införts, vilket innebär tvåkärssystem.

I Jokkmokk saknas en deponi för slaktavfall. Enligt renhållningsordningen sköter företagarna själva omhändertagandet av avfall.

Varje kommun ska ha en aktuell renhållningsordning uppdelad på renhållningsföreskrifter och en avfallsplan. Gällande renhållningsordning antogs

2003 och den är gemensam för Jokkmokk, Gällivare, Kiruna och Pajala kommuner. Renhållningsordningen består av en regional avfallsplan och gemensamma föreskrifter för kommunerna.

En avfallsplan för Jokkmokks kommun upprättades 2008.

VÄRMEVERK, FJÄRRVÄRME

Kommunen har ett värmeverk i centralorten som eldas med flis och kompletteras med el och pellets vid hög belastning. Utbyggnad av fjärrvärme pågår kontinuerligt. Centralorten utgör ett fjärrvärmeområde.

I Vuollerim finns en panncentral som eldas med pellets. I Porjus finns två pelletseldade panncentraler.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Trafiksäkerheten ska öka genom en upprustning av gator samt gång- och cykelvägar.

VA- och gatunätet ska ses över och upprustas enligt upprättad underhållsplan.

Inom områden av allmänt intresse för energidistribution, avloppsrening eller avfallshantering har kommunen en restriktiv hållning mot etablering av ny bebyggelse eller annan markanvändning som kan förorsaka olyckor eller komma i konflikt med de tekniska försörjningssystemen.

Skyddsområden ska upprätthållas kring deponier, avloppsreningsverk och pumpstationer. Ny bebyggelse bör inte lokaliseras närmare än 500 meter från avfallsdeponi och 200 meter från avloppsreningsverk.

Kommunen strävar efter att få sortering, återvinning och kompostering av avfall att fungera. Avfallsavgifter ska övervägas som incitament för ökad kompostering och källsortering.

Kommunen strävar efter att öka fjärrvärmeanvändandet.

MILJÖ- OCH RISKFAKTORER

RADON

Radon kommer från sönderfallande radium som finns överallt i naturen, mer eller mindre koncentrerat. Vissa typer av jordarter och berggrund innehåller mycket radium och räknas som riskjordarter för radon, t ex graniter och pegmatiter, alunskiffer och grusåsar. Moränmark klassas som normalradonmark och t ex kalksten, sandsten och lera utgör lågradonmark.

Höga radonhalter i inomhusluft kan orsakas av byggmaterialet, vanligtvis s.k. blåbetong som innehåller alunskiffer. Detta åtgärdas relativt enkelt genom olika typer av ventilation.

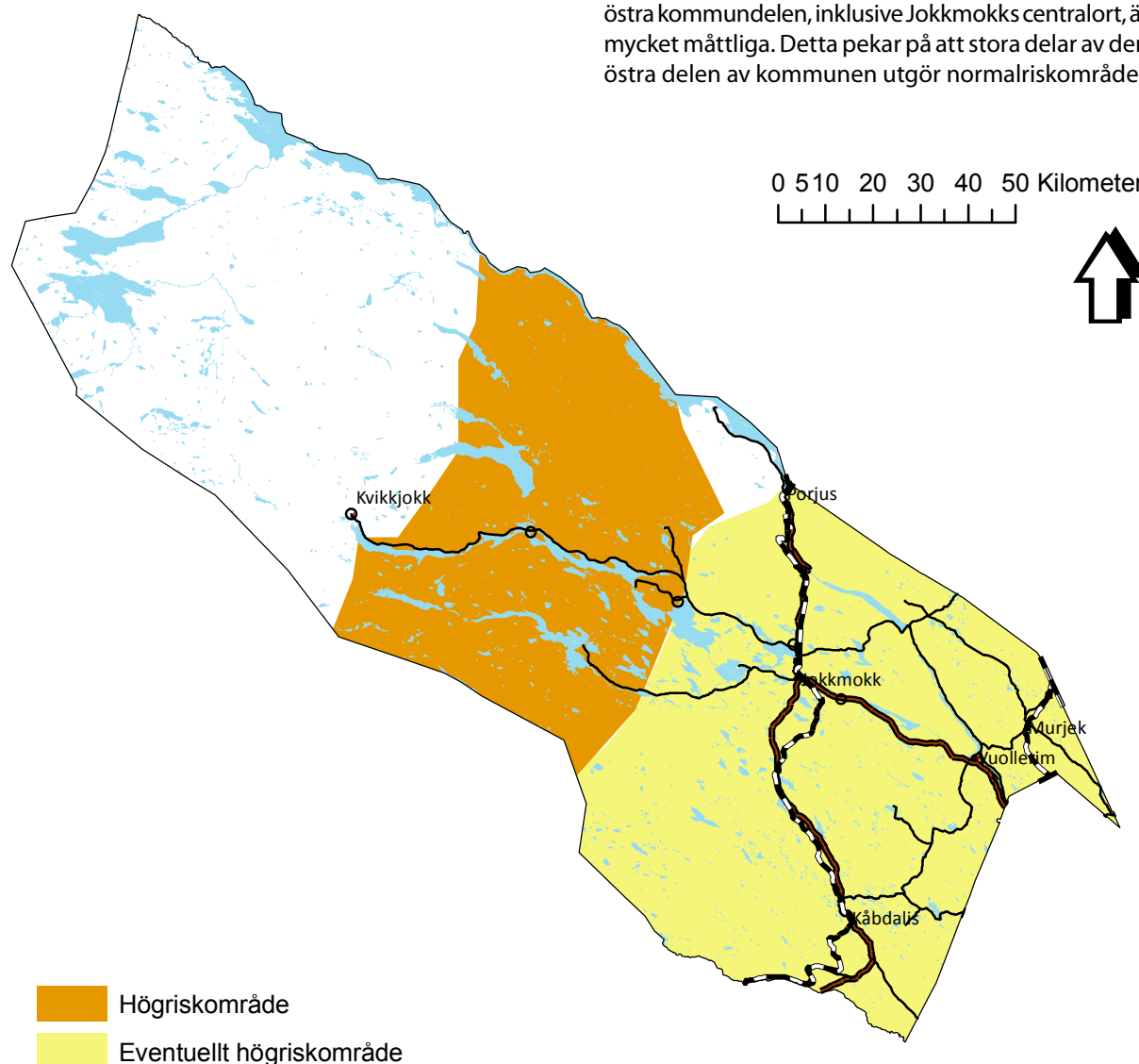
Om radongasen i inomhusluften kommer från marken gäller det att i första hand täta grunden och rörgenomföringar så att radongasen inte kommer in i huset.

I Jokkmokks kommun gjordes år 1989 en markradonundersökning av dåvarande SGAB i Luleå som visar att relativt stora delar av kommunen uppvisar höga radonhalter. Kartan nedan är en uppskattning baserad på markradonundersökningen och den ger en mycket schematisk bild av markradonförekomsten i kommunen.

I högriskområdet som går som ett bälte över mittendelen av kommunen utgörs den uranrika berggrunden främst av olika graniter och pegmatiter, eller isälvsmaterial och berggrunden eller jordarterna har övervägande hög radioaktivitet.

Den sydöstra delen av kommunen klassas till största del som eventuellt högriskområde där berggrunden eller jordarterna har förhöjd radioaktivitet.

Resultatet av nya flygmätningar presenterade vid SGU i december 2009 visar att uranhalterna inom den sydöstra kommundelen, inklusive Jokkmokks centralort, är mycket måttliga. Detta pekar på att stora delar av den östra delen av kommunen utgör normalriskområde.

ÖVERSVÄMNINGSRISKER

Av Vattenfalls 16 kraftverk i Lule älvsystem ligger tio inom Jokkmokks kommun. Vid dimensionering och riskbedömning av kraftverksdammar används beräkning med det s.k. 10 000-års flödet. Det betyder att med det vattenflöde som dammarna är dimensionerade för är sannolikheten 0,1 promille att flödet ska inträffa under ett visst år men 1 procent att det kommer att inträffa under en 100-årsperiod.

Vattenfalls karta "Teknisk beskrivning av flödesdämpande åtgärder i Lule älvsystem" från 1998, redovisar områden längs älvsystemen som ligger mellan dämningssgränsen och vattennivån vid dimensionerande vattenflöde, dvs områden som enligt beräkningar riskerar att drabbas av översvämning.

SKREDRISKER

En inventering för att översiktligt kartlägga ras- och skredrisker i bebyggda områden i Jokkmokks kommun utfördes under 1998 på uppdrag av Räddningsverket. Där visas på ett antal områden med ej tillfredsställande säkerhet mot ras, skred och översvämning. I huvudsak är det i de branta slänterna ner mot Luleälven som mindre skred eller ras har inträffat. Problemet är i första hand älvens erosion på stränderna. Områdena med risk för ras, skred och översvämning redovisas på den kommuntäckande markanvändningskartan.

FARLIGT GODS

E45, väg 97 och väg 374 är rekommenderade vägar för transporter av farligt gods. En viss mängd farligt gods transporteras även med tåg på Malmbanan. Omfattningen av transporter av farligt gods genom kommunen är ej känd.

En olycka med farligt gods kan få allvarliga konsekvenser om en lastbil välter i närheten av en vattentäkt. Jokkmokks och Porjus ytvattentäkter ligger ca 300 respektive 150 meter från E45. Vuollerims och Kåbdalis grundvattentäkter ligger ca 300 respektive 100 meter från väg 97 respektive E45.

Räddningstjänsten i Jokkmokks kommun har beredskap för att rycka ut vid olyckor med farligt gods.

Timmerterminalen i Murjek är en bra övergångslösning mellan olika trafikslag för att uppnå de miljömål som är beslutade av riksdagen.

LJUS

Insikten om vikten av och möjligheterna med den offentliga belysningen i bebyggd miljö ökar i samhället. Med en medveten ljussättning av utemiljöer kan man bättre tillgodose människors behov av såväl skönhet som trygghet.

Ljuset är grundläggande för vår rumsuppfattning och det är möjligt att förstärka en tätorts karaktär genom att lägga tonvikt på valda kännetecken och speciella landmärken. Belysning som förstärker rummets form och visar rörelseriktning bidrar till att platsen upplevs som trygg. För orienterbarhet är det viktigt med kontraster, både ljus och skugga. Det handlar om att ljussätta mer och belysa mindre.

Problemet med s.k. "ljusföroreningar" uppmärksammas av olika grupper. Ljus från tätorter som sprids uppåt innebär störningar för både astronomer och turister som vill se norrsken.

Ett belysningsprogram för kommunen bör upprättas.

LJUD

Buller är ett stort miljöproblem i dagens samhälle. Buller skapar obehag och påverkar människors hälsa genom bland annat irritation, stress, ökat blodtryck och sömnsvårigheter. I svårare fall kan det leda till hörselskador och medföra bestående negativa effekter för barns kunskapsutveckling och minne.

Riksdagen beslutade 1997 om följande riktvärden för trafikbuller, som normalt inte bör överskridas vid nybyggnation av bostadsbebyggelse eller vid nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur:

30 dBA ekvivalentnivå inomhus
45 dBA maxnivå utomhus
55 dBA ekvivalentnivå utomhus (vid fasad)
70 dBA maxnivå vid uteplats i anslutning till bostad

Riktvärdena motsvarar en ljudnivå som ansetts rimlig att eftersträva, men många människor kan fortfarande uppleva buller under riktvärdena som en påtaglig störning. Förutom buller från väg-, tåg- och flygtrafik kan oönskade ljud komma från industrier, skjutbanor, motorsport, fläktar och annan teknisk utrustning.

Boverket har gett ut allmänna råd 2008:1 gällande planering för bostäder i områden utsatta för buller från väg- och spårtrafik. I denna skrift finns exempel på hur god ljudmiljö ska erhållas i bullerstörda områden.

Buller från skotertrafik regleras genom begränsningar av skotertrafik inom tätbebyggt område enligt riktlinjerna för skotertrafik inom Jokkmokks tätort, Vuollerim och Porjus.

MILJÖKVALITETSNORMER

Enligt PBL ska översiktsplanen redovisa hur kommunen avser att iaktta gällande miljö kvalitetsnormer. Miljö kvalitetsnormerna anger den lägsta godtagbara miljö kvaliteten som människan och/eller miljön kan anses tåla. Idag finns miljö kvalitetsnormer antagna för kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, arsenik, kadmium, nickel, bens(a)pyren, partiklar (PM10) och ozon i utomhusluft till skydd för människors hälsa. Miljö kvalitetsnormerna regleras av PBL 2:1, 5 kap. MB och förordningen om miljö kvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2001:527).

Miljö kvalitetsnormer för vattendrag hanteras under rubriken "Vattenanvändning".

Gränsvärden för bensen träder i kraft 1 januari 2010, halterna för arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren träder i kraft 31 december 2012 och gränsvärden för ozon gäller sedan 31 december 2009. Resterande miljö kvalitetsnormer är gällande.

Enligt genomförda mätningar av svaveldioxid (SO₂) och kvävedioxid (NO₂) i Jokkmokks tätort 2007/08 låg värdena under de kalla vintermånaderna, då nivåerna normalt är som högst, under angivna miljö kvalitetsnormer.

Mätningar av PM10 samt bensen uppvisar inte heller resultat över tillåtna gränsvärden.

Mätningar av kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon finns inte tillgängliga.

Ämne	Högsta halt i genomsnitt i mikrogram per kubikmeter luft	Tillåten överskridelse per kalenderår
kvävedioxid/ kväveoxid	60 per dygn	max 7 gånger
svaveldioxid	100 per dygn	max 7 gånger
kolmonoxid	10 per dygn	
bly	0,5 per år	
bensen	5 per år	
arsenik	6 nanogram per år	
kadmium	5 nanogram per år	
nickel	20 nanogram per år	
bens(a)pyren	1 nanogram per år	
partiklar (PM10)	50 per dygn	max 35 gånger
ozon	120 per dygn	

Ett överskridande av gällande miljö kvalitetsnormer antas inte komma att ske inom överskådlig framtid inom Jokkmokks kommun.

LÅGSTRÅLANDE OMRÅDEN

Flera människor i vårt samhälle lider av elöverkänslighet. Exempel på elektrisk utrustning som kan ge symptom hos elöverkänsliga är datorer, lågenergilampor, lysrör, mobiltelefoner, trådlösa nätverk, sändarmaster samt elledningar.

Symptomen kan vara diffusa och svåra att kartlägga. Symptom kan bestå av:

- hudbesvär, irritation slemhinnor (ofta första symptom vid datoranvändning), ljuskänslighet.
- stickningar, domningar i ansikte, händer/armar.
- huvudvärk, yrsel, illamående.
- minnesluckor/dåligt närminne, koncentrations svårigheter.
- hjärtklappning, sömnproblem, extrem trötthet.

Önskemål har kommit in till kommunen om att skapa områden som kan fredas från ytterligare påverkan av elektromagnetisk strålning, s.k. lågstrålande områden.

TEKNISKA OLYCKSRISKER

Kommunens riskhanteringsgrupp har tagit fram ett handlingsprogram för skydd mot olyckor och negativa händelser. I programmet redovisas de åtgärder kommunen ska vidta för att minska negativa händelser, t ex bränder och olyckor. Det finns också ett handlingsprogram för räddningstjänsten i kommunen.

I Jokkmokks kommun finns tre brandstationer med beredskap: i Jokkmokk, Vuollerim och Porjus. Normal bemanning vid stationerna är ett befäl och fyra brandmän. I Kvikkjokk och Kåbdalis finns s.k. räddningsvårn som består av minst 10 personer.

Enligt handlingsprogrammet ska Räddningstjänsten hålla styrkor med rökdykarstatus så att ankomsttiden till 68 % av befolkningen nås inom 10 minuter och inom 30 minuter för 84 % av befolkningen.

Räddningstjänstens insatstider till olika orter varierar under året, beroende på väder och vägslag. Utryckningsfordonens framkomlighet kan vid svåra väderförhållanden vara mycket begränsad.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Vid bygglovprövning och upprättande av detaljplaner i områden där radonproblem kan befaras, ska grundläggning ske med radonskyddat eller radonsäkert utförande.

Nyetabletering av bebyggelse bör ej ske i de områden längs Lule älvsystem som enligt Vattenfalls utredning ligger i riskzonen för översvämning.

Nyetabletering av bebyggelse bör ej ske i de områden som enligt Räddningsverkets utredning ligger i riskzonen för ras och skred.

Nybebyggelse får ej heller ske inom säkerhetsavstånd från vattentäkt.

Jokkmokks styrka som turistmål med ren och orörd natur återspeglas i tätorterna genom en satsning på en minimering av störningar i form av oönskat ljus och ljud.

Omsorg om den offentliga miljön bör synas i tätorternas belysning, med en medveten ljussättning anpassad till platsen.

Vid nyanläggning eller utbyte av befintlig belysning ska målet vara att enbart armaturer med nedåtriktat ljus används.

Strävan bör vara att de fastställda riktvärdena för buller uppnås även för befintlig bostadsbebyggelse. Generellt är kommunen emot uppförande av bullerplank inom centralorten pga de förändringar i stadsbilden som ett bullerplank kan medföra.

Vid bebyggelseplanering ska särskild hänsyn tas till buller från exempelvis flyg och skjutbanor.

Gällande miljö kvalitetsnormer ska inte överskridas.

Kommunen är positiv till utpekande av lågstrålande områden där forskning och rekreation kan bedrivas. I dagsläget har kommunen inget förslag på sådana områden men är öppen för förslag.

Sådana områden upprättas på initiativ från förening eller annan som önskar bedriva verksamheten. Skyddandet av lågstrålande områden måste ske på fler sätt än genom kommunens översiktsplan eftersom den inte är juridiskt bindande.

Kartläggning samt mätning för säkerställande av låga strålnivåer bör utföras på områden som är tänkbara för utpekande.

PLANER OCH FÖRORDNANDEN

DETALJPLANER

Enligt PBL 5:1 ska prövning av markens lämplighet för bebyggelse och reglering av utformning ske genom detaljplan för:

- ny sammanhållen bebyggelse
- ny enstaka byggnad med stor inverkan på omgivningen eller med planering inom ett område med stor efterfrågan på mark
- bebyggelse som ska förändras eller bevaras om detta behöver ske i ett sammanhang.

I Jokkmokks kommun finns detaljplaner upprättade för tätorterna och för större fritidshusområden.

En detaljplan är juridiskt bindande, men en planutredning ingår inte i PBL:s plansystem och har ingen juridisk status.

För följande områden har detaljplaner eller planutredningar upprättats:

TÄTORTER, DETALJPLANER

- Jokkmokk
- Porjus
- Murjek
- Vuollerim
- Kåbdalis

MINDRE TÄTORTER, DETALJPLANER

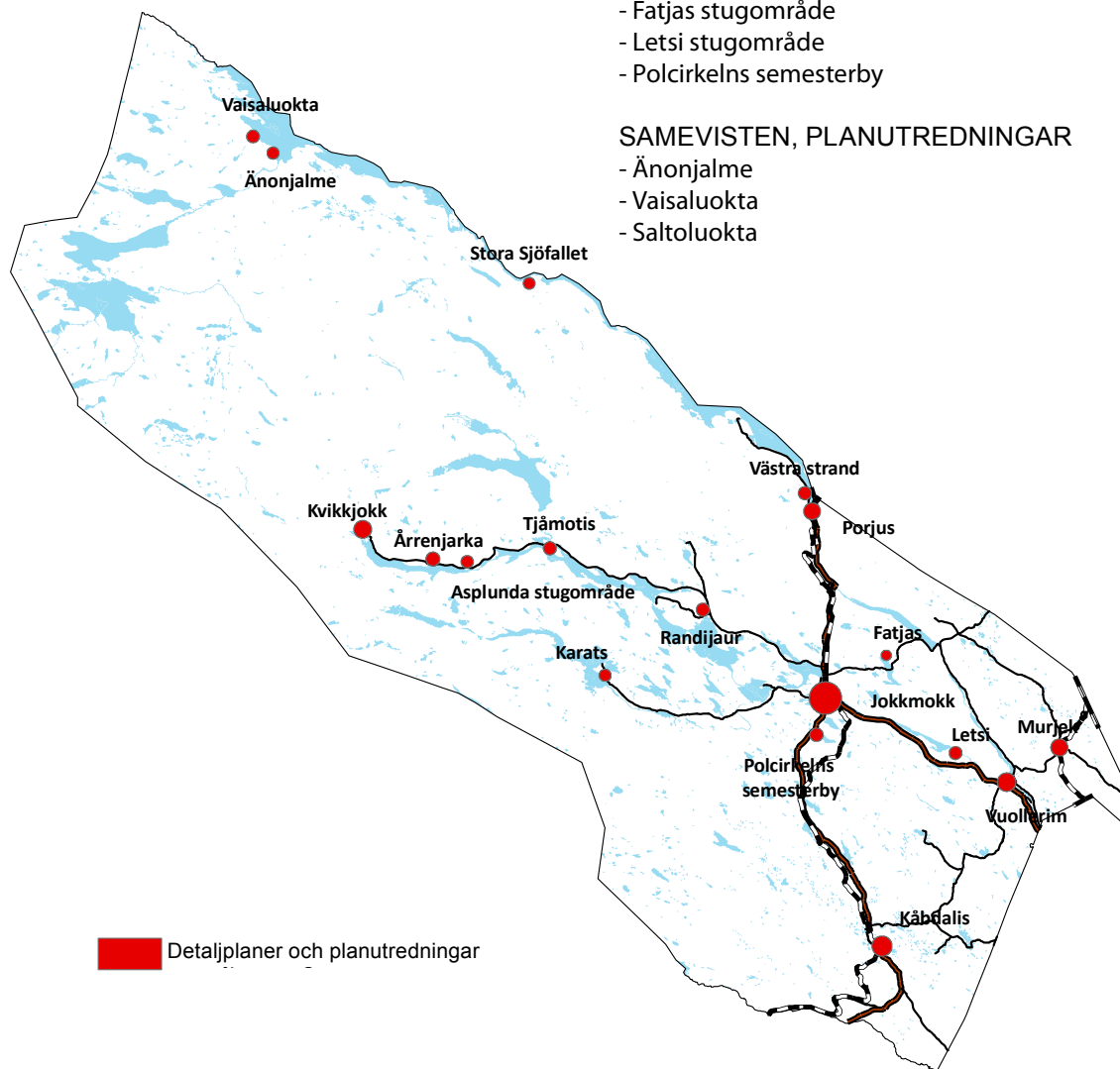
- Randijaur
- Kvikkjokk
- Vaikijaur
- Mattisudden

FRITIDSBEBYGGELSE, DETALJPLANER

- Västra Strand
- Karats
- Tjåmotis
- Årrenjarka, Asplunda
- Fatjas stugområde
- Letsi stugområde
- Polcirkelns semesterby

SAMEVISTEN, PLANUTREDNINGAR

- Änonjalme
- Vaisaluokta
- Saltoluokta

TIDIGARE ÖVERSIKTSPLANER

Översiktsplan för Jokkmokks kommun antogs av kommunfullmäktige i december 1991. Stora delar av den planen är fortfarande aktuell och utgör viktigt underlag för den nya översiktsplanen. När den nya översiktsplanen antas ersätter den Översiktsplan från 1991 i alla delar.

Områdesplan för Jokkmokk centralort antogs av kommunfullmäktige 1979 och sågs som en fördjupning till översiktsplanen från 1991. I den nya översiktsplanen ingår en fördjupning över Jokkmokk centralort som ersätter områdesplanen från 1979.

Under 1981-83 utarbetades förslag till kommundelsöversikter för Kvikkjokk - Årrenjarka med närzon, för Karats - Pärlälven - Purkijaur och för Stora Lule älvdal och en centrumplan för Jokkmokk. Planerna fick aldrig någon remissbehandling eller fortsatt kommunal handläggning men har haft betydelse i prövningar av bygglovärenden.

Områdesplaner för byarna Norra Mattisudden, Södra Mattisudden och Vaikijaur antogs 1985, resp 1986. Syftet var att finna lämpliga lägen för enskild bostadsbebyggelse utan att det ställde krav på investeringar i kommunala anläggningar för vatten och avlopp. De tre byaplanerna sågs som fördjupningar till Översiktsplanen för Jokkmokks kommun från 1991. Planerna fortsätter att gälla.

Kommunens vattenanvändning behandlades separat i det tidigare översiktsplanarbetet. 1988-12-19 antogs "Översiktsplan för vatten- användningen" av kommunfullmäktige. När den nya planen antas ersätter den "Översiktsplan för vattenanvändningen".

LANDSKAPSBILDSSKYDD

Landskapsbildsskydd är en form av skydd för landskapsbilden med stöd av naturvårdslagens 19§ i dess lydelse före den 1 januari 1975. Inom detta område krävs tillstånd från Länsstyrelsen för ny bebyggelse, upplag, schaktning eller fyllning.

Ett område runt Jokkmokks centralort omfattas av landskapsbildsskydd. De områden som berörs är Jokkmokk Stenstorp (två områden) - förbud mot kalavverkning, samt Gällivare fjällvärld - förbud mot avverkning.

STRANDSKYDD

NYA BESTÄMMELSER OM STRANDSKYDD

Enligt miljöbalken 7 kap. 13 och 14 §§ råder strandskydd intill 100 meter från strandlinjen vid hav, sjöar och vattendrag. Syftet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur och växtlivet på land och vatten.

Förändringar i strandskyddslagstiftningen har trätt i kraft fr o m 1 juli 2009 och 1 februari 2010. Syftet med lagändringen är att öka det lokala och regionala inflytandet över strandskyddet. Dels ska kommunerna i översiktsplanen ange områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden och dels kan kommunen upphäva strandskyddet i en detaljplan.

Enligt PBL 7 a § har kommunen huvudansvaret för att besluta om dispenser och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. Kommunen har också ansvaret för tillsynen över strandskyddsområden med några få undantag.

Länsstyrelsen beviljar också dispenser för områden som skyddas enligt andra bestämmelser i miljöbalken, t.ex. Natura 2000-områden, men även för försvarsanläggningar, allmänna vägar eller järnvägar.

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN

Stränderna har stor betydelse för landsbygdens utveckling, då fler attraktiva boendemiljöer kan skapa bättre underlag för lokal service och företagsetableringar.

Genom att peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden, i översiktsplanen, kan kommunen skapa möjligheter till en långsiktig utveckling av landsbygden genom att möjliggöra strandnära bebyggelse och verksamheter inom dessa områden.

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ska ha god tillgång till stränder och låg bebyggelsegrad. Det ska alltid lämnas plats för fri passage mellan strandlinjen och byggnader/anläggningar för att säkerställa fortsatt god tillgång till strandområden och goda livsvillkor för djur och växter.

Kommunen bedömer att flera områden inom Jokkmokks kommun kan pekas ut som lämpliga LIS-områden.

KOMMUNALT STÄLLNINGSTAGANDE

Kommunen har länge efterfrågat ett differentierat strandskydd med en möjlighet till lokal anpassning och ser vissa fördelar med de nya bestämmelserna.

Innan beslut kan tas om vilka områden som ska utgöra LIS-områden måste dock en mer fördjupad utredning göras. Befintligt underlag i form av inventeringar och andra intressen ska analyseras och sammanställas i ett s.k. tematiskt tillägg till översiktsplanen.

MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

JOKKMOKK I NORRBOTTEN

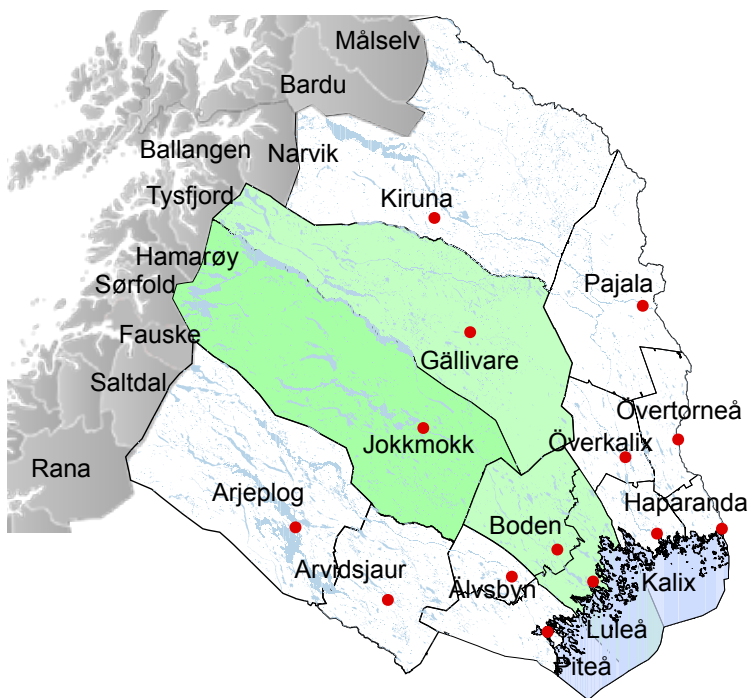
Jokkmokks läge i Norrbottens inland och kommunens stora yta innebär att avstånden till angränsande kommuncentra är relativt långt. Arbetspendling över kommungränsen förekommer dock, främst till Gällivare, Boden och Luleå.

Ett regionalt samarbete finns inom Lapplands kommunalförbund, där förutom Jokkmokk även Gällivare, Kiruna och Pajala kommuner ingår. Förbundets syfte är att verka för att högskoleutbildningar förläggs till de fyra kommunerna. Vid sidan av högskoleutbildning administrerar Lapplands kommunalförbund även samverkan inom ett antal kommunala ansvarsområden, t ex energirådgivning, personliga ombud, Lapplandsgymnasium, samt olika projekt och utredningar

För Jokkmokk finns även en koppling längs älvdalen ut mot kusten, till Boden och Luleå. Fjällvärldens relativt stora, väglösa och obebodda yta gör att samverkan över riksgränsen mot Norge inte är särskilt väl utvecklad. Inom turistbranschen finns ett samarbete inom den s.k. "Lapplands triangel" där Arvidsjaur, Arjeplog och Jokkmokks kommuner ingår.

Här nedanför anges ett antal områden och frågor som berör fler kommuner där samverkan med grannkommunerna behövs.

även att arbeta med olika frågor kopplade till världsarvet, bland annat information och leder.

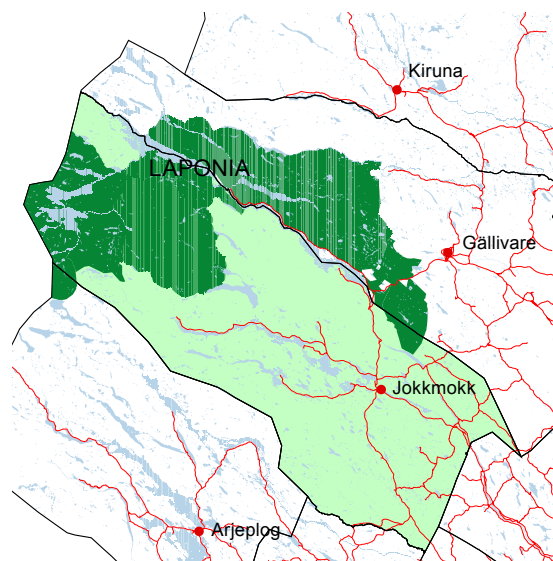
LAPONIA

Laponia utnämndes 1996 till Världsarv som en av världens främsta natur- och kulturmiljöer. Området innehåller ett rikt djur- och växtliv, höga fjäll, orörda myrar, älvdalar och deltaområden av stor naturskönhet. Området har också en lång kulturhistoria. Här finns goda betesmarker för renarna och sedan urminnes tider har samer levt i dessa trakter.

Laponia består av fyra nationalparker och två naturreservat och ligger i Gällivare, Jokkmokk och Arjeplogs kommuner. Ett arbete med Världsarvets utveckling pågår och Länsstyrelsen har fått i uppdrag av Naturvårdsverket att i samråd med Gällivare och Jokkmokks kommuner och samebyar i området utarbeta ett förslag till förvaltningsplan för Världsarvet Laponia.

Förvaltningsplanen ska ange riktlinjer och regler för Världsarvet och utgöra ett bra underlag för en långsiktig hållbar utveckling.

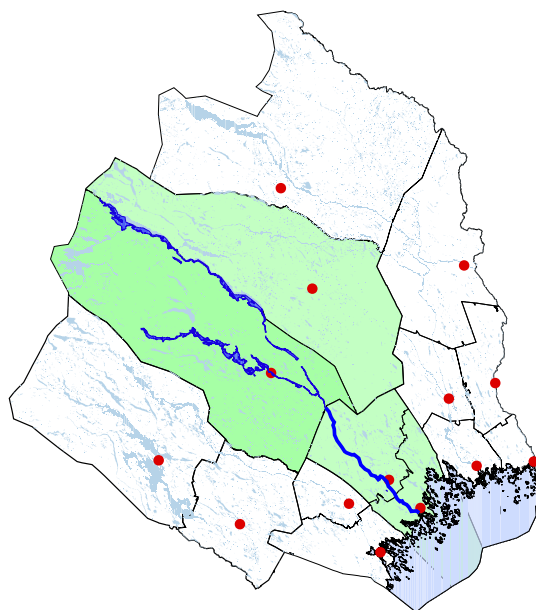
Målsättningen är att skapa en förvaltningsplan och en ny förvaltningsorganisation för världsarvet. Syftet är

LULE ÄLVDAL

Stiftelsen Lule Älvdal bildades 1987 av Gällivare, Jokkmokk, Boden och Luleå kommuner tillsammans med Vattenfall. Syftet är att främja rekreation, turism och besöksnäringen i Lule Älvdal. Stiftelsen ska genom samordningsprojekt skapa en stark profil, utveckling och mervärden för kommunerna, lokalbefolkningen, lokala turistorganisationer och övrigt näringsliv.

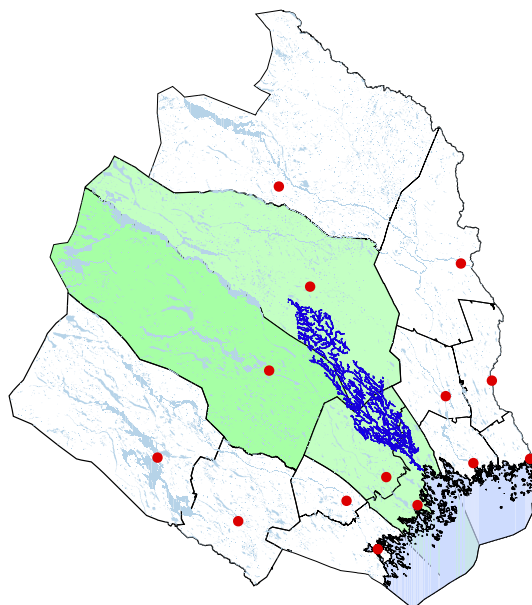
I ett pågående EU-projekt är syftet att hos lokalbefolkningen och besökare öka kunskapen om och intresset för Lule älvdals natur- och kulturarv. Det övergripande målet är att bidra till en positiv befolkningsutveckling och ökad turistnäring.

RÅNE ÄLVDAL

Råneälven är Sveriges största outbyggda skogsälv. Den är ungefär 21 mil lång och sträcker sig genom fyra kommuner: Luleå, Boden, Jokkmokk och Gällivare. Stiftelsen Råne Älvdal bildades 1991 av de fyra kommunerna. Syftet var att satsa på alternativa näringar istället för att bygga ut älven. Stiftelsen arbetar tillsammans med älvdalens företag och föreningar med att skapa förutsättningar för en ny näring och bygga upp en turistisk infrastruktur i älvdalen.

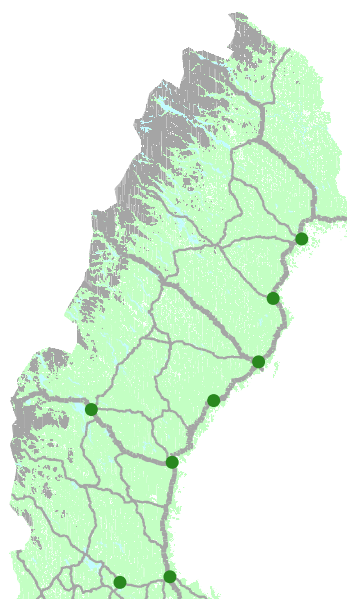
Genom att skapa förutsättningar för turistföretagare att öka sin verksamhet är målet att öka antalet arbetstillfällen. Ett trettioital företag inom besöksnäringen är knutna till stiftelsen. Delar i projektet är återställande av älv och biflöden, avling och utsättning av fisk, anläggande av vinter- och sommarleder, byggnad av raststugor och övernattningsmöjligheter med mera.

FJÄLLPROGRAMMET

Länsstyrelserna från Dalarnas län i söder till Norrbottens län i norr [har arbetat](#) fram ett program för miljö- och hushållning i fjällvärlden. Fjällprogrammet ska belysa alla möjligheter till utveckling i fjällvärlden samt dess eventuella problem.

Jokkmokks kommun tar aktivt del i detta arbete genom att förankra arbetet med Fjällprogrammet på en lokal nivå.

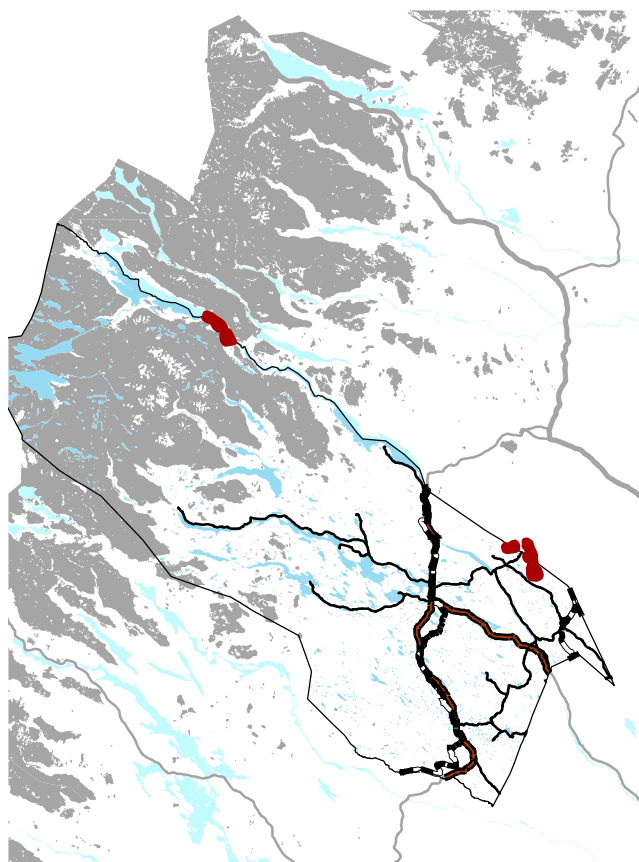

VINDKRAFT

Gällivare och Jokkmokks kommuner utreder tillsammans gemensamma vindkraftsområden i gränsområdet mellan de båda kommunerna. Målet med utredningen är att finna lämpliga områden för vindkraftsetableringar längs kommungränsen, där konflikterna med övriga markanvändningsintressen är små. Dessutom ska möjliga påverkans effekter analyseras, främst avseende på natur- och kulturmiljö och rennäring.

Efter samråd och tidiga analyser har fyra områden valts ut för fördjupad utredning. De föreslagna utredningsområdena visas på kartan här bredvid, samt på kartan under rubriken vindbruk/vindbruksområden, nedan.

Det är viktigt att Gällivare och Jokkmokk samordnar sin vindkraftspolicy längs kommungränsen eftersom en eventuell vindkraftsutbyggnad i området påverkar såväl landskapet som övriga intressen i båda kommunerna. Utredningen ska utgöra underlag för kommunernas översiktsplanering.

VATTEN

Många sjöar och vattendrag i Jokkmokks kommun sträcker sig över kommungränserna. Kommunen ser positivt på en fortsatt samverkan med grannkommunerna kring vattenförvaltning och övriga vattenfrågor, t ex vatten- och avloppsfrågor som berör gemensamma älvar och vattendrag.

LIS-OMRÅDEN

Jokkmokks kommun ser möjligheter till samarbete med grannkommunerna kring områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden.

Kommunerna har ansvar för att peka ut möjliga strandnära bebyggelseområden som kan bidra till utveckling av landsbygden och till att stimulera den lokala och regionala utvecklingen.

Ett samarbete med grannkommunerna i frågor kring strandskydd och LIS vid de kungemensamma vattendragen kan bidra till en bättre lokal och regional utveckling.

Läs mer om LIS-områden under rubriken "Strandskydd" ovan.

KOMMUNTÄCKANDE REKOMMENDATIONER

Här redovisas kommunens syn på frågor kring bebyggelseutveckling, lovgivning, m.m, för olika områden inom hela Jokkmokks kommun. Områden som på markanvändningskartan är markerade med färger och symboler ges här en kort beskrivning samt rekommendationer.

Förutom de kommuntäckande rekommendationer som anges här gäller även de generella rekommendationerna i tillämpliga delar.

TÄTORTSOMRÅDEN

Tätortsområden, d v s Jokkmokk, Vuollerim, Porjus, Kåbdalis och Murjek redovisas i översiktsplanen under rubriken "Tätortsrekommendationer".

BEBYGGELSE I BYAR

Dessa områden är orter med helårsboende och en mindre andel fritidshusboende. De är markerade på markanvändningskartan. Planlagda områden, förutom i ovan nämnda tätortsområden, finns i Kvikkjokk, Vaikijaur, Randijaur och Mattisudden.

Det är viktigt att behålla underlag för närservice för livskraftiga byar.

REKOMMENDATIONER

Bevarande av kulturmiljöer, inklusive identifiering och utveckling av nya kulturmiljöer prioriteras, liksom ny bebyggelse. Särskild hänsyn ska tas till rennäring, jord- och skogsbruk.

första hand bör den befintliga bebyggelsen förtätas för att befintliga tekniska anläggningar ska kunna utnyttjas. Nyetableringar bör prövas med hänsyn till servicegraden, vilka konsekvenser som uppstår beträffande barn- och äldreomsorg, skolgång, sjukvård, m.m.

Permanent etableringar utanför dessa områden bör ske restriktivt med hänsyn till ökade omkostnader för kommunal service. Inaktuella detaljplaner och områdesbestämmelser bör omarbetas.

FRITIDSBEBYGGELSE, TURISTANLÄGGNINGAR, SAMEVISTEN

Inom kommunen finns ett flertal turistanläggningar och fritidshusområden. Vissa delar av bebyggelsen är detaljplanlagd medan andra fritidshus ligger utspridda - ofta i närheten av älvar och vattendrag.

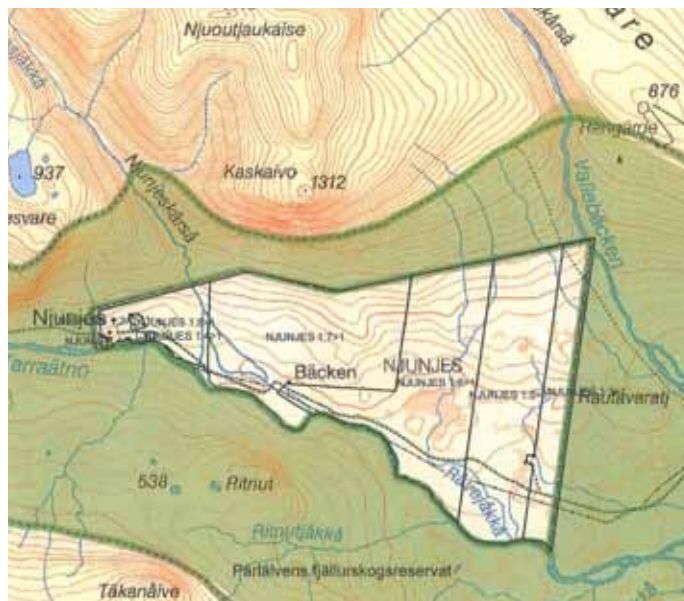
Turistanläggningar och/eller fritidshus finns i Årrenjarka, Luvos, Kåbdalis, Kronogård, Skabram samt Notudden. Detaljplaner för fritidshus finns i Karats, Tjåmotis, Asplunda, Letsi, Fatjas, Kvikkjokk, Kåbdalis och Polcirkelns semesterby.

En ny turistanläggning planeras i Njunjes, väster om Kvikkjokk. I området finns äldre bostadsbebyggelse som idag används som fritidsbostäder. En ny anläggning kan komplettera befintliga anläggningar längs Padjelantaleden.

Befintliga samevisten inom kommunen utgör värdefulla miljöer och är av betydelse för rennäringen.

REKOMMENDATIONER

Marken prioriteras för fritidsbebyggelse och turism med koppling till det rörliga friluftslivet. För nya områden med fritidsbebyggelse förutsätts att detaljplan eller områdesbestämmelser upprättas.

Karta: Översiktsbild över planerad anläggning i Njunjes

RISKOMRÅDEN

På markanvändningskartan är de reglerade vattendragen markerade. Vissa av stränderna kring dessa utgör riskområde för översvämningar.

Vissa delar av älvar och vattendrag med branta stränder kan utgöra skred- och rasriskområde i samband med höga vattenflöden. Mest utsatta är höga sandstränder längs Lule älv dal från Messaure förbi Porsi söderut mot Edefors.

REKOMMENDATIONER

Vid bygglovprövningar för ny bebyggelse längs de markerade stränderna ska en kontroll göras mot de detaljerade kartor Vattenfall tagit fram (Teknisk beskrivning Flödesdämpande åtgärder i Lule Älvsystem). Ny bebyggelse bör ej lokaliseras till de områden som enligt dessa kartor blir överdämda vid ett dimensionerande flöde.

SKYDDAD NATUR

Skyddad natur är värdefulla områden som är skyddade i form av nationalparker eller naturreservat.

REKOMMENDATIONER

För den skyddade naturen gäller föreskrifter utfärdade av Naturvårdsverket respektive länsstyrelsen. Inom Jokkmokks fyra nationalparker är det bl a förbjudet att uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning, anlägga stig eller väg, anordna upplag, gräva, schakta, jaga och fiska med mera. Naturvårdsverket kan, om särskilda skäl föreligger, meddela undantag från föreskrifterna. Renskötselrätten gäller inom skyddade områden.

Föreskrifterna för naturreservaten varierar men anger i regel att det är förbjudet att bedriva skogsbruk, samt att det utan länsstyrelsens tillstånd är förbjudet att uppföra ny byggnad eller anläggning, anlägga väg, m.m.

OMRÅDEN AV RIKSINTRESSE

Stora delar av Jokkmokks kommun berörs av olika slags riksintressen. På markanvändningskartan redovisas områden av riksintresse för naturmiljövården, kulturmiljövården, rörligt friluftsliv, samt riksintressen enligt miljöbalken kap. 4 med en gemensam beteckning.

REKOMMENDATIONER

Inom området får etableringar som kan inverka negativt på respektive riksintresse inte göras.

OBRUTET FJÄLLOMRÅDE

Delar av fjällen är avgränsade och utpekade som så kallade "obrutna fjällområden". Bestämmelser om skydd av dessa områden med hänsyn till natur- och kulturvärden, rennäringen och friluftslivet finns i 4 kap. 5 § miljöbalken.

REKOMMENDATIONER

På grund av bl a pågående vindkraftplanering vill kommunen att en ny översyn görs av gränsdragningen för obrutet fjäll främst vid Kvikkjokk och Suorva.

STÖRRE LEDER

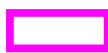

Vandringsleder med raststugor, m.m. genomkorsar kommunen. Slitage på den känsliga vegetationen begränsas tack vare lederna. Tillkommande nya stugor bör lokaliseras i nära anslutning till lederna. Ett flertal vandringsleder sammanfaller med skoterleder (se skoterledskarta). Bland de större leder som redovisas på markanvändningskartan kan nämnas Kungsleden, Padjelantaleden samt Årrenjarka-Kvikkjokk-leden.

REKOMMENDATIONER

Vid iordningställande av vandringsleder och raststugor ska berörda samebyar höras och särskild hänsyn ska tas till det slitagekänsliga landskapet.

RAKETSKJUTFÄLT

Inom ett område i kommunens sydvästra del finns ett skyddsområde för raketskjutfält. Större delen av området, förutom sydligaste delen, sammanfaller med område av riksintresse för naturvården och Natura 2000-område. Raketskjutfältet ingår också till största delen i Udtja naturreservat.

Inom raketskjutfältet bedrivs militär verksamhet med bland annat prov av robotar. Allmänhet har ej tillträde till området. Området är av stort värde för rennäringen och renskötsel bedrivs utan inskränkningar.

REKOMMENDATIONER

Inom området gäller naturreservatsföreskrifter. Det är bland annat förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd uppföra ny byggnad eller anläggning. Inom områdets sydligaste del som inte ingår i naturreservatet får ny bebyggelse eller anläggningar utöver bebyggelse och anläggningar för militär verksamhet ej uppföras.

ÖVRIG SKOGSMARK

Kommunens östra del utgörs till största delen av skogsmark som inte berörs av skyddad natur eller riksintressen, förutom rennäringen. Inom detta område ligger stora delar av renskötselns vinterbetesland och delar av kalvningsland.

Här finns också enstaka fritidshus och åretruntbebyggelse. Området är populärt för jakt, fiske och övrigt rörligt friluftsliv.

REKOMMENDATIONER

Konflikter med rennäringens intressen ska undvikas. Näringsgrenar kopplade till rennäringen ska utvecklas.

Ny fritidsbebyggelse och övrig ny bebyggelse prövas i varje enskilt fall. Nyetablering av grupp av fritidshus ska prövas i detaljplan eller områdesbestämmelser.

Permanent bostadsetableringar bör ske restriktivt med hänsyn till kostnader för kommunal service.

ODLINGSGRÄNS

Odlingsgränsen är en administrativ gräns som delar av fjälltrakterna mot övriga landet. Gränsen har betydelse för renskötselrättens utövande. I rennäringens lagens föreskrivs under vilka tidsperioder som renarna får befinna sig nedanför odlingsgränsen. Den har också betydelse för jakt- och fiskerättigheter.

KRITERIER FÖR VINDBRUK

Kommunen har valt att utreda områden på 103 meters höjd över nollplansförskjutningen med en medelvind om lägst 6,5 meter per sekund. Orsaken till detta är att dagens vindkraftverk ofta överstiger 100 meter i navhöjd.

Kommunen anser att vindkraft inom nationalparkerna inte är lämpligt och att dessa områden helt ska fredas från sådana ingrepp. I andra områden med värdefull natur kan i vissa fall vindbruk bedrivas parallellt utan större konflikt.

Inom obrutet fjäll finns områden inom kommunens gränser som inte är att betrakta som oexploaterat och obrutet fjäll. Det gäller främst områden främst längs Stora Lulevatten, där vattenkraften förändrat landskapet drastiskt med uppdämningar, uppförande av vattenkraftverk, infrastruktur i form av vägar och ledningsgator och liknande.

Kommunen anser att exploatering för vindbruk kan vara aktuellt inom vissa delar av obrutet fjäll. En ny översyn av gränsdragningen av obrutet fjäll önskas.

Något generellt minsta avstånd mellan bostäder/fritidshus och vindkraftsområden fastslås inte utan kuperad terräng, visuell acceptans, m.m. kan ge olika förutsättningar för avstånd mellan bebyggelse och vindkraftsparker.

Anpassning till höjdkurvor (lokal anpassning) måste detaljstuderas närmare i varje enskilt område.

Vindkraft bör inte etableras inom värdefulla kulturområden, i nära anslutning till kulturområden eller inom fornlämningsområden.

Särskild hänsyn måste tas till områden som av kommunen pekats ut som strategiska för friluftslivet och i dessa fall ska friluftslivets intressen prioriteras högre än vindkraftetableringar.

Att ett område inte har pekats ut som lämpligt utredningsområde för vindbruk, betyder inte att det är omöjligt att utreda eventuella vindkraftetableringar där. Kommunen är öppen för prövning från fall till fall.

VINDBRUKSOMRÅDEN

De områden som kommunen bedömer vara lämpliga för vindbruk är grovt avgränsade med underlag från vindkarteringen och mer djupgående utredningar behövs för att utvisa vindbruksområdets omfattning.

Lika viktigt som att peka ut områden som är lämpliga för vindkraft anser kommunen också att de områden som är direkt olämpliga för vindbruk ska omnämnas.

I områdena: Messaure [2], Murjek [3], Guollejavre [5], Akkajaur [6] och Puottaure [8] råder inga direkta konflikter med andra intressen.

Harsprånget [avfört område]
Området innehåller orörd urskog med höga naturvärden.

Kurtakkielas [4]
Flera motstående intressen finns i området: naturreservat, riksintresse för rennäring (kraftcentrum, flyttled och rastbeten), riksintresse för naturvård, samt försvarets robotskjutfält. Försvaret har meddelat att utbyggnad av vindkraft i området är otänkbart.

I den sydvästra delen av kommunen finns ett stort område avsatt som försvarets skjutfält. Frågan om samnyttjande av mark för försvarets intressen samt vindbruk måste utredas vidare

Havvamyran samt Tuolpalandet [avförda områden]
Båda områdena har goda förutsättningar för vindbruk men tre likvärdiga vindområden finns inom försvarets skjutfält. Dessa två har därför avförts från vidare utredning till förmån för Kurtakkielas.

Näsberget [7]
Inom vindbruksområdet finns Luottåives fjällskogsreservat. Ytterligare utredning får uppvisa om de två intressena kan samverka.

Kåbdalis [9] och Kronogård [10]
Inom Kåbdalis finns en sportanläggning som har stor betydelse för vintersportturismen. I Kronogård bedrivs vildmarksturism och jakt och fiske erbjuds till gästerna. Om vindkraft ska etableras inom dessa områden måste konflikten minimeras genom samordning med anläggningarna.

Ultevis [avfört område]

Området ligger inom kända värdefulla områden för rennäringen, inom svårtillgängliga områden samt inom Ultevis fjällurskog. Därför har området avförts.

Jarre samt Tjauppisåive [avförda områden]

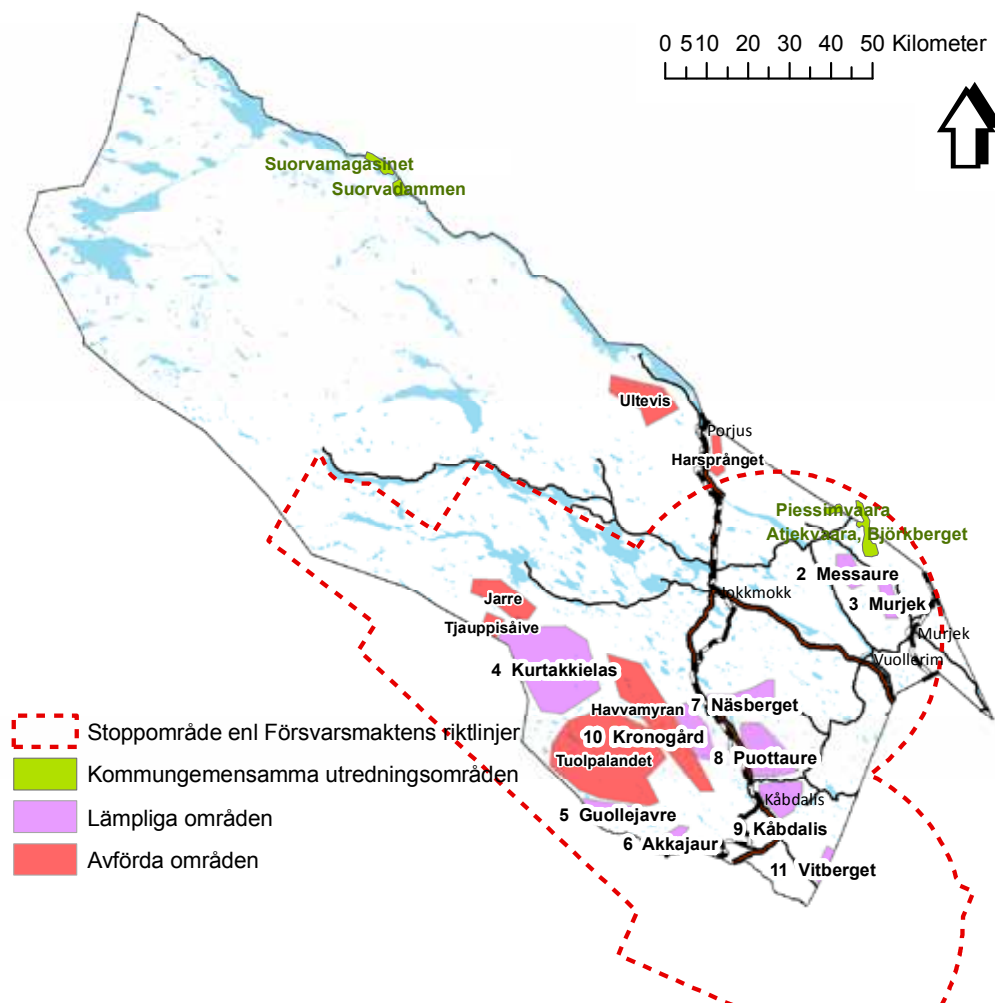
Med hänsyn till långa avstånd till större kraftledning och närheten till både obrutet fjällområde, Pärälvens fjällurskog, Udtja naturreservat, samt försvarets skjutfält, har dessa två områden avförts. De är inte heller av sådan storlek att omfattningen av vindbruk på dessa områden kan ha stor betydelse.

Vitberget [11]

Området är beläget vid kommungränsen mot Älvsbyns kommun. Det omfattas delvis av ett naturreservat som utbreder sig på båda sidor av kommungränsen. Samråd ska hållas med Älvsbyns kommun.

Suorvauppdämningen samt Piessimvaara, Okkomaara/Atjekvaara, Björkberget [gemensamt område] Goda förutsättningar för vindbruk finns vid kommungränsen mot Gällivare, vid Suorvamagasinet samt i ett område som ligger ca 10 km nordost om Messaure kraftstation. Dessa områden visas med grön färg på kartan nedan.

Jokkmokks kommun har tillsammans med Gällivare kommun påbörjat arbetet med en kommungemensam vindkraftplanering. Detta kommer att resultera i en komplettering av översiktsplanen gällande vindbruk inom de aktuella områdena. Arbetet beräknas slutföras under 2011.

Muddus nationalpark

Vindbruk inom nationalparken ska inte anläggas då skador på parken kan bli betydande.

Obrutet fjällområde

Inom område för obrutet fjäll ska vindkraftverk inte anläggas. Området är inte bara bevarandevärd fjällvärld utan saknar även infrastruktur i form av vägar och elnät vilket sammantaget gör området olämpligt för vindbruk

Ett undantag från ovanstående gäller området kring Suorvadammen, som redan är kraftigt påverkat till följd av anläggandet av vattenkraft och där både vägar och elnät finns att tillgå.

Tabellen nedan visar exempel på hur många vindkraftverk som kan vara möjligt att uppföra på varje plats. Ytterligare utredningar måste dock göras innan beslut om utbyggnad kan fattas.

REKOMMENDATIONER

Samebyarnas intressen ska skyddas. Samråd med de berörda samebyarna har genomförts under översiktsplanens planprocess. Utökade samråd ska genomföras i varje aktuellt projekt. Vindbrukets omfattning och störning ska vara minimala på områden som är särskilt känsliga och viktiga för rennäringen.

Positiva samordningseffekter kan uppkomma mellan vindkraftsparker och renskötande samer i form av drift-, tillsyn och skötselfrågor.

För att uppnå hållbara lösningar för samexistens för både vindkraftsprojektörer och samebyar vid uppförande av vindkraftanläggningar inom renskötselområdet ska projekt VindRens riktlinjer tillämpas i översiktsplanen.

Dragning av nya elledningar till vindkraftsparker kan orsaka stora ingrepp i naturmiljön och i landskapet. För mindre vindkraftsparker kan kapacitet finnas inom befintligt ledningsnät och anslutning ska i sådant fall ske. För större parker kommer troligen nydragning och uppgradering av befintliga ledningsnät att krävas. Viktigt är att exploatören och näthållaren tidigt diskuterar nätanslutning. Om det blir aktuellt med nydragning ska samråd med kommunen hållas.

Kommunen vill alltid vara delaktig i vindkraftsparker genom delägarskap eller med annat upplägg. Kommunen önskar därför en tidig dialog med vindkraftsbolag med intresse för etableringar inom kommunen.

Då verket är uttjänt måste det avlägsnas och marken återställas om inte ny verksamhet ska ta vid. Detta kan regleras genom deponering av ekonomiska medel hos kommun eller länsstyrelse och fungerar då som en garanti att återställandet genomförs och att kostnaden inte belastar kommunen.

	Storlek kvkm	Antal verk	Effekt GW	Produktion GWh
Harsprånget	26	65	0,325	650
Messaure	36	90	0,45	900
Murjek	33	82,5	0,4125	825
Kurtakkielas	344	860	4,3	8600
Näsberget	63	157,5	0,7875	1575
Kronogård	70	175	0,875	1750
Puottaure	109	272,5	1,3625	2725
Kåbdalis	64	160	0,8	1600
Guollejavre	44	110	0,55	1100
Akkajaur	23	57,5	0,2875	575
Vitberget	18	45	0,225	450
TOTALT	830	2075	10,375	20750

TÄTORTSREKOMMENDATIONER

De tätortsområden som redovisas är Jokkmokk, Vuollerim, Porjus, Kåbdalis och Murjek.

Översiktsplanen redovisar för vardera tätort en kort beskrivning som endast tar upp de viktigaste och mest aktuella utvecklingsfrågorna för respektive område.

Till den beskrivande texten, som även innehåller rekommendationer, finns en karta i A3-format för varje tätortsområde. Kartorna redovisar nuvarande och framtida markanvändning.

JOKKMOKK

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Kommunens centralort Jokkmokk är tyngdpunkt för befolkningen, handelsplats samt administrativt och kulturellt centrum. Befolkningen uppgår för närvarande till ca 2 900 invånare.

Jokkmokk är känt som knutpunkt för fjällturismen. Inlandsbanan har stor betydelse som turistattraktion under sommaren. Mycket välkänd är den årligen återkommande vintermarknaden, som firade 400-års jubileum 2005. Åtjte svenskt fjäll- och samemuséum utgör ett centrum för kultur och natur i fjällvärlden.

Samernas utbildningscentrum ligger i centrala Jokkmokk och möjlighet finns även för distansstudier.

Den befintliga tätortsbebyggelsen är till största delen detaljplanelagd. Utöver stora möjligheter till förtätning inom planlagt område finns detaljplanelagda områden för ny bebyggelse för såväl bostäder som industriverksamheter.

Det samlade centrumområdet innehåller väl utbyggd service, såväl kommersiell som allmän. Storgatan har genomgått en planmässig ändring för att uppnå högre trafiksäkerhet och förbättrad trafikmiljö. Markarbeten längs Storgatan har genomförts under 2003-2004. En trafikseparerad gång- och cykelväg är utbyggd fram till Notuddens Camping.

Området vid Talvatissjön är ett omtyckt tätortsnära rekreationsområde. Där finns elljusspår och vindskydd/grillplatser. En upprustning av området har nyligen utförts, bl a har nya bryggor och en vandringsled anlagts.

Kommunen har även påbörjat processen med att skapa ett kommunalt naturreservat.

REKOMMENDATIONER

De kommunala mål och visioner samt kommunala ställningstaganden som redovisas i översiktsplanen ska tillämpas för tätortens utveckling.

Ny bebyggelse bör ske i enlighet med detaljplan.

Översiktsplanen anger Skansenområdet som nytt planerat bostadsområde och Forsnäsområdet som planlagt område för utbyggnad av industri.

I förhållande till tidigare gällande översiktsplan har ett flertal områden utgått, bl a planerade områden för bostäder vid Kvarnbäcken samt reservområden för bostäder, institutioner och industri. Det bedöms inte finnas behov av dessa områden inom överskådlig framtid.

Den tidigare planerade förbifarten har utgått genom satsning på ombyggnad av Storgatan för ökad trafiksäkerhet.

Kommunen verkar för framtida positiv utveckling av bl a näringslivet samt att centralortens tillväxt kommer att fortsätta. Samverkan är nyckelordet för samarbete mellan företagare och politiker.

PORJUS

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Den befintliga bebyggelsen i Porjus samhälle ligger i nära anslutning till genomgående E45 Jokkmokk-Gällivare. Bebyggelsen i tätorten är till största delen detaljplanelagd. Bebyggelsen domineras till stor del av villabebyggelse där de karaktäristiska s.k. vattenfalls-villorna vid södra infarten har högt kulturhistoriskt värde. De uppfördes vid byggandet av Porjus kraftstation omkring år 1915.

Porjus är landets enda bevarade kraftverkssamhälle med mycket av den ursprungliga bebyggelsen kvar. Samhället är därför av riksintresse för kulturmiljövården.

Porjus gamla kraftstation med underjordisk maskinsal är ett statligt byggnadsminne. Den gamla ställverksbyggnaden utgör nu ett kraftverksmuseum med högt turistiskt värde. I nära anslutning till kraftstationen finns Rallardalen och Kraftbyggarland. Invid kraftstationsområdet ligger en 9-håls golfbana, delvis belägen i den gamla älvfåran.

Genom samhället går Inlandsbanan. Järnvägsstationen är belägen vid stranden av Porjusselet och innehåller bl a utställningslokaler och vandrarhem. En renflyttled korsar både E45 och järnvägen strax norr om järnvägsstationen. Det är en besvärlig passage genom samhället.

I Porjus centrala delar finns olika butiker samt ett hotell och Vattenfalls kontor.

En rastplats med turistinformationsbyggnad uppfördes i mitten på 90-talet i direkt anslutning till E45. I anslutning till rastplatsen har det s.k. Laponiahuset uppförts. Laponiabyggnaden ska vara en välkomnande port till världsarvsområdet Laponia med information, bildvisningar, m.m. Under lågsäsong kommer byggnaden att användas som lokal för byamöten, konferenser och liknande aktiviteter.

De detaljplanelagda områdena uppfyller ortens framtida behov av såväl bostadsutbyggnad som verksamhetsområden. Neds kärningar inom Vattenfall har inneburit ett stort behov av ersättningsjobb i Porjus. Befolkningen i Porjus samhälle har genom åren minskat och uppgår idag till drygt 330 personer, varav 30 personer bor utanför själva tätorten.

I direkt anslutning till samhället finns både slalombacke och motionsspår/elljusspår på Porjusberget.

REKOMMENDATIONER

De kommunala mål och visioner samt kommunala ställningstaganden som redovisas i översiktsplanen ska tillämpas för tätortens utveckling.

Den gällande detaljplanen från 1964 omfattar stora delar av tätorten och bör till vissa delar omarbetas för att tillvarata bebyggelsens kulturhistoriska värden.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader bör underhållas kontinuerligt med traditionella metoder, enligt PBL 3:13. Eventuell förändring av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bör ske med varsamhet och med hänsyn till den lokala byggnadstraditionen vad gäller materialval, färgsättning och proportioner.

För att minska kommunens kostnader för nyinvestering av infrastruktur bör i största möjliga utsträckning befintliga tekniska anläggningar nyttjas. Detta innebär förtätning av den befintliga bebyggelsen.

En ny gång- och cykelväg behöver anläggas längs Rallarstigen för att öka trafiksäkerheten inom samhället.

VUOLLERIM

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Vuollerim ligger där Lilla och Stora Lule älv rinner samman. Det är kommunens näst största tätort, med ca 800 invånare.

Under vattenkraftsutbyggnaden på 60- och 70-talet var befolkningen mer än dubbelt så stor som idag. Orten har de senaste tio åren förlorat ett stort antal arbetstillfällen främst inom skogsbruk och vattenkraft. I Vuollerim finns idag ett mycket brett och tydligt engagemang för att själva vilja ta tag i bygdens framtid.

Den största delen av bebyggelsen ligger inom detaljplanelagt område. Bebyggelsen är utspridd och utgörs huvudsakligen av villabebyggelse.

I södra delen av samhället, i anslutning till riksväg 97, finns industriområden med vissa centrumfunktioner. Den kommersiella och övriga servicen är utspridd över samhället med t ex hotell, Viktoriafortet, idrottsanläggning och Folkets Hus. Strax söder om tätorten ligger Bomyrberget med slalombacke, skidspår och hundspår.

De befintliga detaljplanelagda områdena täcker väl det förväntade behovet av utbyggnad av bostäder och verksamhetsområden. Den utglesning av bebyggelsen som tidigare skett ger goda förutsättningar till förtätning.

En process pågår för att utnämna Skolskogen samt Klarinskogen till kommunala naturreservat. Kommunen äger marken i dessa områden.

Trafikverket har i en s.k. bristanalys analyserat bristerna i trafiksituationen för oskyddade trafikanter längs väg 810 i centrala Vuollerim. I bristanalysen presenteras olika förslag på åtgärder för att göra gång och cykeltrafiken säkrare. Vissa av de föreslagna åtgärder har genomförts, bl a en gång och cykelpassage. Men brister i trafiksäkerheten finns fortfarande kvar och behöver åtgärdas.

REKOMMENDATIONER

De kommunala mål och visioner samt kommunala ställningstaganden som redovisas i översiktsplanen ska tillämpas för tätortens utveckling.

Ny bebyggelse bör uppföras i enlighet med detaljplan.

Kommunen strävar efter att öka sysselsättningen i samhället. Detta bör ske genom åtgärder som stimulerar näringslivsutvecklingen, skapar utvecklingsmöjligheter och ökar engagemanget inom skolan och föreningslivet utifrån ett ungdomsperspektiv.

KÅBDALIS

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Kåbdalis ligger i kommunens sydvästra del intill E45 ca 6 mil söder om Jokkmokk. Inlandsbanan passerar genom tätorten som har ca 90 bofasta invånare.

Huvudnäringen i Kåbdalis har genom åren varit skogsbruk. Servicen i byn är begränsad, men det finns bl a en skola och en diversehandel/livsmedelsbutik som också är ombud för apotek och systembolag samt en bensinanläggning.

Den välkända vintersportanläggningen Kåbdalis Skidliftar och Stugby sysselsätter ett 20-tal personer under säsong, varav ett antal helårsanställda. Anläggningen är under utveckling och en ny stollift och nya möjligheter till logi har uppförts vid anläggningen.

Nordväst om Kåbdalis ligger Kronogård Vildmark, ett fritidsområde med fiske och jakt. Här finns möjlighet till logi i stugor och husvagnscamping samt konferensmöjligheter.

Utrymmet för en avskild/separerad gång- och cykeltrafik genom byn är starkt begränsad. Men möjligheten behöver utredas i syfte att förbättra trafiksäkerheten.

Trafikverket har i en s.k. bristanalys föreslagit lösningar för att göra gång och cykeltrafiken i Kåbdalis säkrare. Olika lösningar har föreslagits men det är ännu inte klart vilka åtgärder som ska göras.

Fritidsboendet har ökat markant i byn och flertalet villor har omvandlats till fritidshus.

Ett nytt vattenverk har 2010 tagits i bruk i Kåbdalis. Det ska försörja både de befintliga fastigheterna samt de tillkommande i anslutning till vintersportanläggningen.

REKOMMENDATIONER

De kommunala mål och visioner samt kommunala ställningstaganden som redovisas i översiktsplanen ska tillämpas för tätortens utveckling.

Inom detaljplanelagda områden finns utrymme för förtätning. Den nuvarande detaljplanen från 1954 är till stora delar i behov av översyn.

Nya detaljplaner måste upprättas om Kåbdalis skidliftar expanderar ytterligare.

För att de befintliga servicefunktionerna inte ska hotas bör nya företag etableras och de befintliga företagen utvecklas.

Kåbdalis Skidliftar och Stugby samt Kronogård Vildmark är attraktiva utflykts- och turistanläggningar. Kommunen ser möjligheter att med ökad marknadsföring och samordning ytterligare utveckla dessa.

Möjligheten till en separerad gång- och cykelväg genom tätorten behöver utredas.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen kan tillämpas inom fördjupningsområdet när det gäller bebyggelse för sportanläggningen samt tillhörande anläggningar samt byggnader.

MURJEK

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Murjek är ett stationssamhälle som växte upp när Malmbanan byggdes på 1890-talet. Samhället är det enda inom kommunen som har regelbunden tågtrafik året om.

Murjeks resecentrum är en viktig knutpunkt för persontrafik till tätorterna i kommunen och för vidare resor, framför allt till fjällvärlden. Murjek är också en viktig utlastningsstation för timmertransporter.

Murjeks befolkning har minskat från drygt 570 invånare på 60-talet. För närvarande bor ca 80 personer i tätorten. Skolbarn i Murjek åker skolskjuts till Vuollerim.

Viss service finns i samhället, t ex affär, matservering och bibliotek. Där finns även ett skolmuseum och i järnvägsstationen finns turistinformation och resebyrå. Ett 3 km långt elljusspår med värmestuga finns i direkt anslutning till tätorten.

För besökare finns möjligheter till småviltsjakt, fiske och vildmarksguide samt konferensmöjligheter. Olika former av logi finns, t ex pensionat/vandrarhem samt rum och stugor för uthyrning.

REKOMMENDATIONER

De kommunala mål och visioner samt kommunala ställningstaganden som redovisas i översiktsplanen ska tillämpas för tätortens utveckling.

Kommunen stödjer en vidareutveckling av Murjeks möjligheter som turistort.

Samhällets roll som stationspunkt på Malmbanan och som knutpunkt samt bytesplats mellan olika trafikslag bör bibehållas och säkerställas för framtiden.

KONSEKVENSER

Här redovisas de konsekvenser som översiktsplanen medför för kommunen när det gäller utveckling, näringsliv, handel, trafik och miljö.

UTVECKLING

Framtida nybyggnad kommer till största delen att ske genom förtätning av befintlig bebyggelse i kommunens tätorter. Förtätning av tätorterna kan ge fördelar i form av levande centrumområden, minskade transportbehov, stärkt kollektivtrafik och begränsad bilanvändning.

Lokalisering av bostäder och företag intill utbyggd infrastruktur är fördelaktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Redan gjorda investeringar nyttjas och underlag för samhällsservice förbättras.

Flertalet tätorter erbjuder en god social miljö, ett brett utbud av bostäder och andra lokaler, service och fritidsaktiviteter.

NÄRINGS LIV

Översiktsplanen medger en blandad bebyggelse med både verksamheter och bostäder. Den som vill etablera en verksamhet i någon av tätorterna kan erbjudas flera alternativa lokaliseringar.

En blandning av verksamheter och bostäder i samma tätort är fördelaktigt ur social synvinkel. Det ger bättre underlag för service, skolor, m.m. och det bidrar till att skapa levande tätorter. En vidareutveckling av turism- och besöksnäringar förutsätter utbyggnad av leder, turistanläggningar, m.m.

HANDEL

Närhet inom tätorterna till handel och service innebär lägre utgifter för kommunen då äldre, rörelsehindrade och billösa klarar sig utan hjälp. Konsekvenserna blir positiva med begränsat trafikarbete och därmed mindre miljöpåverkan.

TRAFIK

De trafiksäkerhetsåtgärder som utförts på gator, gång- och cykelvägar i Jokkmokk med hastighetssänkande åtgärder på lokalgator samt i delar av huvudgatunätet, bedöms få stora positiva effekter. Fysiska åtgärder i gatunätet har visat sig vara det mest effektiva sättet att få ned bilarnas hastighet så att effekten kvarstår under lång tid. Trafiksäkerhetsåtgärderna kan också få positiva effekter på miljön, genom att de bidrar till ett mindre stressigt tempo vilket gör tätorten tryggare och mer trivsamt att vistas i.

MILJÖ

De största utsläppskällorna utgörs av industri och biltrafik, med utsläpp av framförallt koldioxid och kväveoxider.

Främjandet av alternativa drivmedel syftar till att minska mängden utsläpp från fordonstrafiken.

Tätorternas reningsverk, värmeverk, deponier, transporter, m.m. genomgår ständigt förbättringsarbete för minskad miljöpåverkan, bl a processoptimering, utbyggnad av reningskapacitet och liknande.

Ett ökat användande av fjärrvärme och en utbyggnad av fjärrvärmens verksamhetsområde kan ge minskade utsläpp från vedeldning, m.m.

Målet är att nå en mer hållbar samhällsutveckling genom slutna kretslopp, effektivare resursutnyttjande, återvinning och återanvändning av material och energi.

Vilka områden som byggs ut och hur bebyggelsen utformas påverkar regionens totala energiförbrukning. Den täta staden med utbyggd kollektivtrafik och möjligheter till effektiv energiförsörjning är att föredra ur energihushållningssynpunkt framför den utspridda bebyggelsen. Översiktsplanen redovisar utbyggnads- och förtätningmöjligheter såväl i Jokkmokk som i kommunens övriga tätorter.

MILJÖBEDÖMNING

Här redovisas den betydande miljöpåverkan som planen kan antas medföra på människors hälsa och miljön i en s.k. miljökonsekvensbeskrivning.

BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING

En översiktsplan bedöms alltid medföra en betydande miljöpåverkan och ska därför följas av en miljöbedömning enligt MB 6:12. I följande miljökonsekvensbeskrivning har miljöbedömningen avgränsats till att redovisa konsekvenserna av planförslagets vindbruksområden, avseende naturmiljö, försvarets intressen, rennärningen, jakt och turism.

Planens övriga förslag bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan för människors hälsa och miljön.

Anmälningsplikt enligt miljöbalken gäller för:

1. vindkraftverk som är högre än 50 meter,
2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans,
3. varje tillkommande verk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk.

Tillståndsplikt enligt miljöbalken gäller för:

1. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) och vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter,
2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller
3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.

VINDBRUKSOMRÅDEN

Endast de områden som ansetts lämpliga för vindbruk ingår i bedömningen (se vindbrukskapitlet). De olika vindbruksområdena bedöms medföra varierande miljöpåverkan.

GENERELL PÅVERKAN

Efter att verken har anlagts består miljöpåverkan av servicevägar, kraftledningar, och vindkraftverket i sig.

VÄGAR

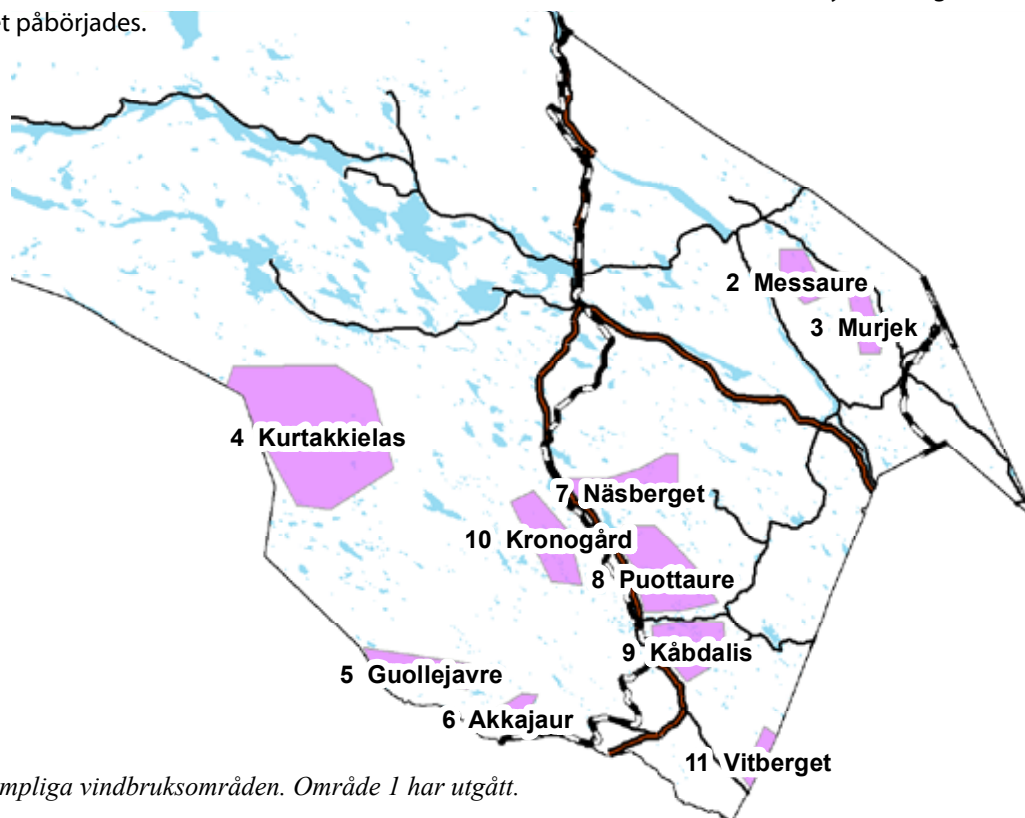
De föreslagna vindbruksområdena är belägna i skogslandskap med närhet till befintliga vägar som eventuellt kan nyttjas vid anläggandet och för underhåll.

Nya vägar kan utgöra en betydande miljöpåverkan i känsliga naturmiljöer, t ex genom påverkan av yt-vatten, avverkning av träd och förändrad luftfuktighet i skogsbestånden.

KRAFTLEDNINGSGATOR

Alla vindbruksområden utom Kurtakkielas ligger i närheten av en stamledning, vilket är nödvändigt för att mindre grupper av vindkraftverk eller enskilda anläggningar ska vara lönsamma.

För stora vindkraftsparker, som det handlar om här, räcker den lediga kapaciteten i de befintliga elledningarna inte till. Därför måste nya ledningar dras fram,

Karta: Lämpliga vindbruksområden. Område 1 har utgått.

antingen parallellt med befintliga kraftledningsgator eller i nya sträckningar.

Nya kraftledningsgator kan utgöra en betydande miljöpåverkan i känsliga naturmiljöer på samma sätt som nya vägar kan göra.

VINDKRAFTVERK OCH VINDKRAFTSPARKER

De störningar och hälsorisker som i första hand är förknippade med vindkraftverk är buller, skuggeffekter, ljusreflexer och islossning från rotorblad. Höga verk är även utrustade med hinderbelysning som kan uppfattas som störande på natthimlen. De föreslagna vindbruksområdena är belägna i ett glesbefolkat skogslandskap. De flesta av de få hus som finns inom områdena används som fritidsboende eller för rekreation och jakt. Av det skälet bedöms inte landskapsbilden eller hälsopåverkan för boende närmare i denna miljöbedömning men ska naturligtvis beaktas i samband med en eventuell tillståndsansökan.

På grund av risk för fallande is, m.m. ska skyddszoner planeras runt varje verk. Vindkraftsparken blir därmed ett hinder för allmänheten och eventuellt även en barriär i samband med rendrivning. Frågan om hur vindkraftsparker påverkar renskötseln i skogsbygd är bristfälligt utredd. Samtliga föreslagna vindbruksområden ligger inom någon samebys vinterbetesland, dvs det finns renar i områdena under de tider då det finns risk för islossning från rotorbladen.

Moderna vindkraftverk utrustas oftast med värmslingor i rotorbladen för undvikande av isbildning och därmed minskas riskerna för fallande is.

Uppförande av vindkraftverk medför även att skog måste avverkas närmast verket, vilket tillsammans med nya vägar och kraftledningar kan utgöra en betydande miljöpåverkan i känsliga naturmiljöer.

I de följande tabellerna ges en sammanfattning av påverkan och konsekvenser för varje vindbruksområde.

Tidigare föreslaget område 1, "Harsprånget", har ansetts olämpligt p.g.a de höga naturvärden som finns i området och har därför tagits bort. Nummereringen för övriga områden är densamma som i samrådshandlingen.

BEDÖMNINGSGRUNDER

Stora vindkraftsparker medför en påtaglig barriärverkan.

NATURMILJÖ

Stora konsekvenser för naturmiljön uppstår om planerat vindbruksprojekt medför att värdekärnan i områden med höga dokumenterade naturvärden förstörs eller försvinner.

Måttliga konsekvenser uppstår om planerat vindbruksprojekt medför att delar av naturvärden i områden med höga naturvärden förstörs. Likaså medför det måttliga negativa konsekvenser om delar av vattendrag eller myrmarker påverkas negativt eller att viktiga ekologiska strukturer bryts.

Små konsekvenser uppstår om planerat vindbruksprojekt medför påverkan av liten omfattning i områden som ej har kända naturvärden.

RENNÄRING

Stora konsekvenser för rennäringen uppstår om föreslaget vindbruksområde innebär att rennäringens kärnområden eller strategiska områden av riksintresse decimeras till storlek eller antal samt om tillgängligheten till dessa områden påtagligt försämras och får till följd att renskötseln inte längre kan bedrivas inom ett betesområde.

Måttliga konsekvenser för rennäringen uppstår om föreslaget vindbruksområde innebär att barriärer uppstår vilket medför svåra passager eller längre omvägar till kärnområden och att verksamheten därigenom inte kan bedrivas i samma omfattning som tidigare eller ges möjlighet att utvecklas.

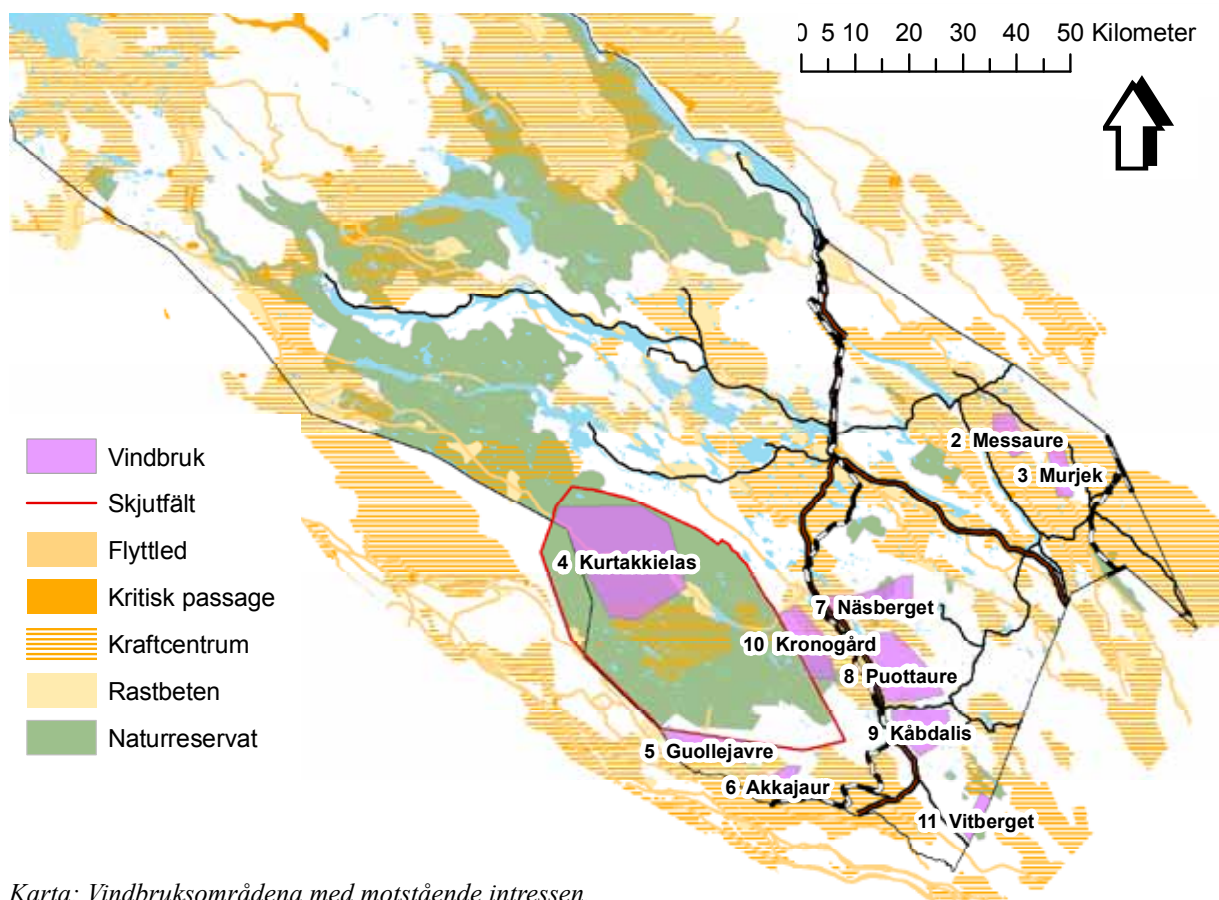
Små konsekvenser för rennäringen uppstår om föreslaget vindbruksområde medför mindre förändringar i kärnområden eller strategiska områden som inte är av avgörande betydelse för verksamheten eller innebär mindre förändringar för tillgängligheten.

JAKT, REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Stora konsekvenser uppstår om värdekärnan i områden med höga dokumenterade värden för det rörliga friluftslivet förstörs eller påverkar upplevelsevärdet drastiskt. Om tillgängligheten till dessa områden drastiskt försämras genom barriärer innebär det också stora negativa konsekvenser. Lika vad gäller jakt om vindkraftsparken påtagligt hämmar viltstammens rörelse i landskapet.

Måttliga konsekvenser uppstår om barriärerna innebär längre omvägar till områden med höga rekreativa värden eller att stigar och leder inte kan ges möjlighet att utvecklas. Lika vad gäller jakt om vindkraftsparken försämrar viltstammens rörelse i landskapet.

Små konsekvenser uppstår om vindkraftverken medför mindre förändringar för tillgängligheten eller små förändringar avseende upplevelsevärdena för det rörliga friluftslivet och lika för jakten om föreslagen vindbruksanläggningar innebär mindre förändringar på viltets möjlighet att förflytta sig.

Karta: Vindbruksområdena med motstående intressen.

Nr		Konflikt med	Beskrivning och påverkan	Åtgärd	Konsekvensbedömning efter åtgärd
2	Murjek	Messaure kärnområde (Sirges)	Området omfattar Hällberget och sträcker sig norrut mot och in i Messaure kärnområde, se ovan. På berget finns inga strategiska områden eller platser.	Etablering begränsad till Hällberget.	Liten, annars måttlig
		Totalförsvaret	Annat typ av konflikt än flygsäkerheten.	Vidare utredning	Okänd
3	Messaure	Messaure kärnområde Rastbete (Sirges)	Området omfattar Kaltisberget, och Vuoskonberget vilka ligger inom Messaure kärnområde som är det största och troligtvis viktigaste kärnområdet inom vinterbeteslandet för Sirges sameby och nyttjas från höstvinster till vårvinter. På bergen finns inga strategiska områden eller platser.	Etablering begränsad till Kaltisberget, och Vuoskonberget kan vara en möjlig lösning som passar samebyn	Liten till måttlig
		Totalförsvaret	Annat typ av konflikt än flygsäkerheten.	Vidare utredning	Okänd

Nr		Konflikt med	Beskrivning och påverkan	Åtgärd	Konsekvensbedömning efter åtgärd
4	Kurtakkielas	NR Udtja SE082130 Flera prioriterade naturtyper där västlig taiga och apamyrar utgör huvuddelen samt djur- och växtarter upptagna i art- och habitatdirektivet	Hot för naturtypen västlig taiga, utgör: Alla former av skogsbruk i eller i anslutning till objektet; avverkningar, transporter, skogsgödsling, markberedning och dikning, plantering, anläggning av skogsbilvägar, m. m. Bevarandemål för lodjur och järv är att förutsättningar för förekomst och förnyring av dessa i området ska vara goda.	Möjligen kan etablering ske i den norra delen av området. På höjderna Happmisj, Bassebuovdda, Guossanjunnjevárátja och Suoljvárre. Men det måste bedömas efter inventering av dessa områden.	Måttlig
		Robotskjutfält. Inflygningsområde	Höga objekt som vindkraftverk i och i närheten av skjutfältet innebära en stor flygsäkerhetsrisk som omöjliggör stora delar av verksamheten. Kraftverkens inverkan på verksamheten inom skjutfältet behöver utredas i detalj av försvaret innan man kan gå vidare.	Vidare utredning	Okänd
		Flyttled, och rastbete (Tuorpon) Kärnområde samt uppsamlingsområde. Kalvningsland, anläggningar (Udtja)	Det fastställda riksintresseområdet utgör en del av ett vidare område med kalvningsland och uppsamlingsområden som sträcker sig in i vindbruksområdet.	Etablering endast i den norra delen av området, på höjderna Happmisj, Bassebuovdda, Guossanjunnjevárátja och Suoljvárre.	Liten till måttlig, annars stor
5	Guollejavre	Rastbete (Luokta-Mávas) Uppsamlingsområde (Udtja)	Området omfattar bergen Gáhtkávárre i väster, Reuna i öster och Ávravárre i söder. Området ligger i ett uppsamlingsområde i södra delen av Udtja sameby närmare bestämt i ett uppsamlingsområde söder om det kalvningsland som nämns under område 13. Området gränsar till rastbeteslokaler och kärnområden för samebyn Luokta-Mávas.	Begränsa etablering till de två bergen.	Liten
		Inflygningsomr.	Se 4 Kurtakkielas	Utredning	Okänd
6	Akkajaur	Ingen direkt konflikt	Området ligger inom Udtjas åretrunt land och Luokta-Mávas vinterbetesland.	Ingen	Liten
		Inflygningsomr.	Se 4. Kurtakkielas	Utredning	Okänd
7	Näsberget	NR Luot-täives fjällurskog SE0820134, 9010 *Västlig taiga	Hot utgör, för västlig taiga, alla former av skogsbruk i eller i anslutning till objektet.	Begränsa området till delen öster om Luot-täive.	Liten om åtgärden efterföljs. Annars måttlig till stor.
		Inflygningsomr.	Se 4. Kurtakkielas	Utredning	Okänd
		Vitbäckens kärnområde. Uppsamlingsområde norr om Stenträsket.	Kärnområde under vinterhalvåret, inom gemensamt vinterbetesområde för Jokkmokksbyarna. Disponeras av Tuorpon och Jáhkågasska samebyar som vinterbetesland. Området har goda vinterbetesförutsättningar med lavrika barrskogar. Vissa delar av området är redovisade som naturliga uppsamlingsområden (sk. trivselland). Avverkning av lavrik skog utgör hot.	Begränsa området till delen öster om Luot-täive.	Liten om åtgärden efterföljs. Annars måttlig till stor.

Nr		Konflikt med	Beskrivning och påverkan	Åtgärd	Konsekvensbedömning efter åtgärd
8	Puottaure	Ingen direkt konflikt. (Vitbäckens kärnområde)	Ligger inom Tuorpons vinterland och Udtjas sommar, höst och vinterland. Området angränsar till Vitbäckens kärnområde men bergshöjderna där vindkraftsanläggningarna kan komma i fråga, ligger utanför. Kvarnberget och Dåktosvärre ligger inom ett kalvningsland för Udtjas sameby.	Undvik etablering på Kvarnberget och Dåktosvärre	Liten
		Inflygningsomr.	Se 4. Kurtakkielas	Vidare utredning	Okänd
9	Kåbdalis	Turistnäring. Vintersportanläggning i den västra delen av området.	Skyddszonerna runt aggregaten innebär hinder i rörelsefriheten och påverkar placering av turistanläggningar. Det kan vara lättare för besökaren att godkänna kraftverkens närhet om de ingår i fjällanläggningens kraftförsörjning.	Samplanering av verksamheternas ytor så att dessa inte inkräktar på varandra mer än nödvändigt.	Liten. Annars stor då även upplevelsevärdet påverkas negativt.
		Inflygningsomr.	Se 4. Kurtakkielas	Vidare utredning	Okänd
10	Krongård	NR Krongårdens fjällurskog SE0820131 Västlig taiga, apamyrar m fl	Att dra vägar genom de centrala våtmarksdelarna med sina apamyrar bedöms inte som realistiskt. Bergen utgörs till huvuddelen av västlig taiga för vilken alla former av skogsbruk i eller i anslutning till objektet utgör hot.	Etableringar på bergen Rahanåive och Titnok vilka kan nås utan att passera reservatet centrala våtmarksdelar.	Liten till måttlig om åtgärden efterföljs. Annars måttlig till stor.
		Turistnäring. Jakt	Skyddszonerna runt aggregaten innebär hinder i rörelsefriheten och påverkar jaktturen. Det kan antas att våtmarksområdet är intressant för fågellivet.	Vindkraftverk placeras utanför viltstråk. Etablering som ovan. Kraftledningsgator får inte dras genom våtmarksområdet.	Liten. Annars stor då även upplevelsevärdet påverkas negativt.
		Vitbäckens kärnområde	Området naggar riksintresset i kanten.	Etablering på Titnok och Slättkullen bör inte inverka negativt på riksintresset	Liten
		Inflygningsomr.	Se 4. Kurtakkielas	Vidare utredning	Okänd
		NR Vitberget SE0820083 Pionjärvegetation på silikatrika bergytter, Västlig taiga	Vitbergets topp och östsida utgör naturreservat och Natura 2000-område och ligger inom Jokkmokks kommun. Hot utgörs för västlig taiga, alla former av skogsbruk i eller i anslutning till objektet. För pionjärvegetation på silikatrika bergytter utgörs hot av exploatering t ex bebyggelse.	Begränsa etableringen till Rösberget och Björkberget	Liten. Annars måttlig
Älvsbyns vindkraftsplanering	Rösberget, Björkberget och Vitberget angränsar till Älvsbyns kommun.	Samordning med Älvsbyns kommuns vindkraftsplanering.	-		

SAMMANFATTNING OCH SAMLAD BEDÖMNING

TURISM, JAKT OCH FRILUFTSLIV

Den samlade bedömningen är att konsekvenserna i de enskilda objekten kan bli stor då även upplevelsevärdet påverkas negativt. Med föreslagna åtgärder bedöms konsekvenserna bli små för tursim, jakt och friluftsliv.

NATURVÅRDEN

Vindbruksområdena berör fyra naturreservat som också utgör Natura 2000-områden. I huvudsak påverkas den prioriterade naturtypen västlig taiga då vindbruket är koncentrerat till skogsområden och höjder. De värdefullaste skogspartierna är de som fått bli gamla eftersom de varit otillgängliga. Dessa platser bör dock inte vara aktuella för vindkraftverk men kan eventuellt bli hotade av t ex kraftledningsgator.

Med de föreslagna åtgärder bör den samlade bedömningen av konsekvenser för naturvården bli måttlig, då åtgärderna i huvudsak går ut på att undvika naturreservaten.

RENNÄRINGEN

Udtjas är den sameby som påverkas av flest vindbruksområden (6 st) vilka sammantaget kan medföra stora konsekvenser för renskötseln. Om vindbruksområde 4 utelämnas och de föreslagna åtgärden efterföljs, bedöms de samlade konsekvenserna av vindbruket bli små till måttliga för samebyn.

TOTALFÖRSVARET

Enligt Försvarmakten kan ingen vindkraft accepteras på eller i närheten av raketskjutfältet. Verksamheten på fältet går inte att samordna med en vindkraftsutbyggnad. För kunna göra lågflygningar in mot fältet måste området runt om vara fritt från höga objekt. Vindkraftverk i närheten av skjutfältet skulle innebära en stor flygsäkerhetsrisk och omöjliggöra stora delar av verksamheten.

Enligt Försvarmaktens nya riktlinjer för vindkraftsutbyggnad ligger samtliga föreslagna vindkraftsområden inom det område där uppförande av nya vindkraftverk inte kan accepteras.

Se även kapitlet "Planeringsförutsättningar med kommunala ställningstaganden", avsnittet som handlar om vindbruk, ovan.

KULTURMILJÖ

Vitberget, Murjek och Udja by ingår i kulturhistoriskt intressanta områden. I kommande detaljutredningar av vindkraftverkens placering måste anpassningar göras för att skydda kulturnmiljön.

VINDBRUK

Område 4, Kurtakkielas Vindbruksområde 4 ingår naturreservatet Udtja. Reservatet och raketskjutfältet täcker ungefär samma stora område. Att det är så omfattande och samtidigt skyddat för exploatering på flera sätt, gör att det är mycket värdefullt för både naturvården och renskötseln i området. Naturvården och rennäringen påverkar även varandra avseende närvaro av lodjur och järv. Dessa djur gynnas också av storleken och exploateringsrestriktionerna.

Område 4 är det minst lämpliga av de föreslagna "lämpliga" vindbruksområdena. En sammantagen bedömning är att vindkraftsetableringar i första hand bör ske på andra platser.

Jokkmokks kommun prioriterar vindkraft och väljer att föreslagna vindkraftsområden ska vara kvar för vidare utredning.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE 1

Här redovisas samrådsredogörelsen med inkomna yttranden, synpunkter, m.m. Minnesanteckningar från de allmänna samrådsmötena bifogas längst bak.

Det första samrådet hölls mellan 2004-05-17 och 2004-08-09.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE 1

HUR SAMRÅDET BEDRIVITS

Samråd har skett under tiden 2004-05-17 till 2004-08-09. Samrådshandlingar har skickats ut till berörda föreningar, nämnder och organisationer i kommunen. Handlingarna har även funnits utställda på kraftstationen i Porjus, kommunhuset i Jokkmokk, Folkets Hus i Vuollerim, Perssons diversehandel i Kåbdalis och Hembygdsföreningen i Murjek. Den kompletta handlingen har också funnits tillgänglig på kommunens hemsida, <http://www.jokkmokk.se>.

ALLMÄNNA SAMRÅDSMÖTEN

Allmänna samrådsmöten har hållits på tre platser i kommunen: Porjus den 8 juni, Jokkmokk den 9 juni och Vuollerim den 10 juni 2004. Under dagen hölls öppna utställningar med möjlighet till diskussion med politiker, tjänstemän och konsulter. Under kvällstid hölls samrådsmöten där översiktsplanen föredrogs och tid fanns för diskussion mellan politiker, tjänstemän och konsulter samt allmänheten. Minnesanteckningar från de tre samrådsmötena i Porjus, Jokkmokk och Vuollerim finns bilagda.

Åtgärdat i planhandlingarna efter samrådsmöte i Porjus

- Markanvändningen i Porjus har justerats efter inlämnad skiss.
- Den planerade Laponiabyggnaden har infogats i planen.
- Rivna byggnader har tagits bort ur planen.
- Minnesstenen har korrigerats till rätt plats.
- Q-märkning av hus i Övre Lillselet berör inte översiktsplanen, ingen ändring i handlingarna.
- Golfbanans läge har korrigerats.

Åtgärdat i planhandlingarna efter samrådsmöte i Jokkmokk

- Flyttleder för rennärings i Porjus har lagts till på kartan.
- Odlingsgränsen har lagts in på den kommuntäckande kartan samt kartan med de samlade riksintressena.
- Bostadsområdet i Jokkmokk som var felmarkerat har rättats till.

Åtgärdat i planhandlingarna efter samrådsmöte i Vuollerim

- Att Jokkmokk är ett samiskt kulturcentrum har infogats i planen.
- Skidanläggningen i Vuollerim har nämnts i den fördjupade studien.
- Synpunkten angående att redovisa summan i pengar för hur mycket skog och el som produceras för export ut ur kommunen har undersökts och kommunen anser inte att det bör införas i översiktsplanen.
- Kommunen anser att Sveaskogs ekoparker inte ska införas i planen.
- Murjek finns redovisat i planen som kommunens järnvägsstation för Malmbanan.
- Skrivelse från byaföreningen har inte inkommit under samrådstiden.
- Område för fritids- och kulturanläggning i norra delen av Vuollerim har införts.
- Befintligt bostadsområde vid idrottsplatsen har markerats på den fördjupade kartan över Vuollerim.
- Frågorna om eftergymnasial utbildning, bättre utnyttjande av flygfältet, testområde för flygverksamhet och rivningar av byggnader i dåligt skick är alla frågor som bör diskuteras för framtida ställningstaganden av politiker.

INKOMNA YTTRANDE

Under samrådstiden har 11 skriftliga yttrande inkommit.

1. Ingrid Inga
2. Miljö- och byggnämnden, Älvsbyns kommun
3. Bertil Kielatis, ordf. Sirges sameby
4. Lars-Erik Bergström, Sveaskog
5. Sture Engfors och Åke Hedlund Jokkmokks allmänningsskogar
6. Mark- och plankontoret, Bodens kommun
7. Per Lavander, kommunstyrelsens ordförande, Arvidsjaurs kommun
8. Lars Alriksson, kommunstyrelsens vice ordförande, Gällivare kommun
9. Malin Fahller, Banverket
10. Bengt Jonsson, Vägverket
11. Länsstyrelsen Norrbottens län

1. **Ingrid Inga** lämnar flertalet synpunkter gällande hela planhandlingen. Skrivelsen innehåller förslag på formuleringar, synpunkter på den skrivna texten och påpekanden om förändrade förhållanden i planhandlingen.

Kommentar: Synpunkterna under avsnitten Inledning, Näringsliv och sysselsättning, Naturvård/skyddad natur, Rörlift friluftsliv och turism, Kulturmiljövård, Kommunikationer, Vattenanvändning, Skogs- och jordbruk och Rennäring har till stor del tillgodosetts och arbetats in i planhandlingarna.

2. **Miljö- och byggnämnden, Älvsbyns kommun**, meddelar i skrivelse att de godtar utställt förslag för Jokkmokks kommun utan erinran.

Kommentar: Skrivelsen medför inga ändringar av planhandlingarna.

3. **Bertil Kielatis, ordf. Sirges sameby**, lämnar synpunkter under flertalet avsnitt i planhandlingen. Under ”näringsliv/sysselsättning” bör diagrammet vara mer preciserat när det gäller de areella näringarna då de utgör en stor del av kommunens privata företagsamhet. Under rubriken jakt och fisk saknas beskrivning att jakt och fiske ingår i renskötselrätten och innebär ett stort tillskott för aktiva renägare. Ställningstagande när det gäller yrkesfiske saknas. Det tillfälliga skoterförbudet i kommunen saknar beskrivning. Flyget är inte bara viktigt för turismen. Rennäringen är en glömd kategori i beskrivningen och ställningstagandet under avsnittet ”kommunikationer” för bl a transporter, matdistribution, postgång, sjukvård mm. Vindkraftverksutbyggnad i det obrutna fjällområdet bör inte uteslutas. Miljöbränsle bör finnas tillgång till i någon bensinmack. Deponi för slaktavfall bör finnas. Skogen är en förutsättning för renskötselns överlevnad. Saltoluokta är ett sameviste och ingen fritidsbebyggelse. Vid iordningställande av större leder och raststugor ska kontakt tas med samebyarna. För renskötande medlemmar skall ingen begränsning ske av högsta byggnadsytor och att driftsbyggnader får uppföras vid behov. Ingen precisering till kåta och magasin. Kartor bifogas för att visa renflyttningsleder i Porjus och Murjek. I övrigt saknas odlingsgränsen i kartmaterialet.

Kommentar: De synpunkter som inlämnats har beaktats och till stor del inarbetats i planförslaget.

4. **Lars-Erik Bergström, Sveaskog**, har synpunkter på en olämplig formulering under avsnittet ”skogs- och jordbruk”. Under avsnittet ”rennäring” påpekar Sveaskog att vinterbetet för renar alltid läggs utanför kommunens gränser.

Kommentar: Synpunkterna har inarbetats i planförslaget.

5. **Sture Engfors, allmäningsförvaltare, och Åke Hedlund, ordförande, Jokkmokks allmäningssskogar**, informerar om de kalavverkningar som idag genomförs, förutsätter att kommunen ser positivt på de möjligheter som skogs- och träindustriverksamheter som vidareförädlar träprodukter. De skriver vidare att skogsbruket och rennäringen är de två areella näringar som har flest anställda, och att dessa bör kunna samarbeta. De förutsätter också att kommunen aktivt verkar för att minimera eventuella konflikter mellan skogsbruk och andra intressen. De skriver vidare att den fria konkurrensen mellan grusföretag inte får påverkas, då det gäller att slutföra gamla grustäkter istället för att öppna nya.
Kommentar: Det kommunala ställningstagandet under avsnittet skogsbruk har omformulerats och ett nytt ställningstagande angående skogs- och träindustriverksamheter samt vidareförädling av träprodukter har blivit tillagt. Kommunen har inom flera områden skrivit att konflikter mellan skogsbruk och andra intressen ska minimeras. Kommunen bibehåller ställningstagandet att grustäkter skall slutföras innan nya bör påbörjas.
6. **Mark- och plankontoret, Bodens kommun**, meddelar att de mellankommunala intressena mellan Jokkmokks och Bodens kommuner inte påverkas.
Kommentar: Skrivelsen medför inga ändringar av planhandlingarna.
7. **Per Lavander, kommunstyrelsens ordförande, Arvidsjaurs kommun**, har inget att erinra över planförslaget.
Kommentar: Skrivelsen medför inga ändringar av planhandlingarna.
8. **Lars Alriksson, kommunstyrelsens vice ordförande, Gällivare kommun**, skriver att möjligen kan det noteras att befintliga och eventuellt planerade skoterleder i anslutning till Gällivare kommun saknas.
Kommentar: Förslaget till översiktsplan behandlar frågan om skotertrafik överskådligt och mer detaljerade kartor för befintliga och planerade skoterleder finns upprättade och kan beställas av kommunen. Skrivelsen medför inga ändringar av planhandlingarna.
9. **Malin Fahller, Banverket**, noterar att Banverkets ansvar för Malmbanan begränsas till Murjek, och att det i översiktsplanen inte redovisas några nya planerade bostadsområden eller andra verksamheter som kan störas av järnvägstrafiken. Vidare skriver Banverket att det är positivt att kommunen upprättat en skoterledskarta som anvisar plats för passage över järnvägen i Murjek.
Kommentar: Skrivelsen medför inga ändringar av planhandlingarna.
10. **Bengt Jonsson, Vägverket**, lämnar synpunkter på att byggnadsförbud gäller 30 meter från vägområdesgränsen, inte från vägen. Vid anläggande av nya utfarter till det allmänna vägnätet skall tillstånd inhämtas från Vägverket. Vidare anser Vägverket att kommunen bör ange en inriktning för hur långsiktigt hållbara transporter inom kommunen ska ske. Rekommenderade vägar för farligt gods är också väg 374. Vägverket anser också att planen under kapitlet "Miljökvalitetsnormer" bör kompletteras med samtliga gällande normer och i vilken mån som normvärdena underskrids.
Kommentar: Justering gällande byggnadsförbud på 30 meter från vägområdesgräns har införts i planen. Tillägg att nya utfarter skall inhämta tillstånd från Vägverket har införts. Text angående långsiktigt hållbara transporter har arbetats fram. Väg 374 har införts som väg för farligt gods. Avsnittet "Miljökvalitetsnormer" har kompletterats med gällande normer och mätvärden.
11. **Länsstyrelsen Norrbottens län**, skrivelsen redovisas i fulltext med efterföljande kommentar:

BAKGRUND

Jokkmokks kommun har upprättat ett förslag till översiktsplan och översänt förslaget till länsstyrelsen för samråd enligt 4 kap. 3 § plan- och bygglagen (PBL)

ALLMÄNNA SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAGET

Planförslaget upplevs som lättläst och med en starkt koncentrerad form. I redovisningen görs ingen uttalad koppling till de av riksdagen antagna miljömålen, men förslaget innehåller inte heller några inslag som står i strid med dessa mål. Ett exempel på ställningstagande i enlighet med miljömålen är

att ”kommunen vill sträva mot en effektiv energianvändning genom exempelvis en bebyggelsestruktur som leder till minskad energiförbrukning” (sid. 29).

Länsstyrelsens övriga synpunkter, nedan, är ordnade ungefär i den ordning som motsvaras av förslagets ”planeringsförutsättningar och kommunala ställningstaganden” även om syftningar också förekommer på rekommendationer och kartor.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

Befolkning, näringsliv och bostäder

I planeringsförutsättningar med kommunala ställningstaganden bör framgå kommunens bedömning av behovet av bostadsbyggande och markbehov för näringslivet.

Kommentar: Komplettering med kommunens bedömning av framtida behov av bostadsbyggandet och markbehov för näringslivet har lagts till.

Redovisningen utifrån 3 och 4 kap. miljöbalken

Stora orörda områden (3 kap. 2 § miljöbalken) har inte särskilt redovisats och det är enligt länsstyrelsens bedömning inte heller meningsfullt att i Norrbotten särskilt peka ut sådana områden. Däremot utgör översiktsplaneringen ett tillfälle att försöka analysera var det finns ”mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt” (3 kap. 3 § miljöbalken). Kunskapsunderlaget för sådana bedömningar är spritt på många källor, varför man får räkna med att en mera samlad kunskap i detta avseende successivt byggs upp (se t. ex. länsstyrelsens PM utkast, reviderat 2001-04-25 och Boverkets ”Boken om översiktsplan, del 3, 1996). Kommunens inställning till ”stora opåverkade områden” och ”ekologiskt känsliga områden” bör redovisas.

I redovisningen av de allmänna intressena måste även totalförsvarets intressen inom kommunen ingå (3 kap. 9 § MB). I Boverkets underlag för fysisk planering, nr 41, från 1993 finns förslag till texter som kan användas (uppslag 2, bilaga 1, sid. 6). För raketskjutfältet, RFN, i sydvästra delen av kommunen finns förordnande enligt 12 kap. 4 § PBL. Rekommendationen raketskjutfält (sid. 43) bör skärpas med hänsyn till detta.

Text och illustration på sidan 14 bör kompletteras med upplysning som klargör skillnaden mellan de riksintressen som där redovisas (t.ex. hänvisning till lagrum). Även på den stora riksintressekartan bör framgå gränsen för riksintresse enligt 4 kap. 5 § MB (obruttet fjäll) respektive gränsen för riksintresse enligt 4 kap. 2 § MB.

Kommentar: Kommunen anser liksom länsstyrelsen att stora opåverkade områden inte behöver redovisas. Flertalet naturområden med restriktioner har märkts ut i planen och en redovisning av ekologiskt känsliga områden anser kommunen inte är nödvändig. Översiktsplanens rekommendation för raketskjutfältet har skärpts. Gräns för obruttet fjäll samt hänvisning till aktuellt lagrum har införts på kartorna.

Naturvård

Rappomyran saknas bland de naturreservat som redovisas (sid. 17). Pärlälvens naturreservat utgör en del av naturreservatet Pärlälvens fjällurskogsreservat. Harrejaure naturreservat och Kartevare naturreservat ingår i Ultevis fjällurskogsreservat.

Utöver de beslutade naturreservaten finns utpekade naturvärden som kan resultera i att ytterligare naturreservat bildas. De bör redovisas och kommenteras i underlaget för framtida markanvändningsbeslut.

På markanvändningskartan syns inte Vuodnabergets DR och Suorke DR p. g. a. att andra symboler placerats på dessa.

Inom skogsmarken finns skyddad natur i form av biotopskydd. Där finns också nyckelbiotoper och i övrigt finns utpekade naturvärden i form av våtmarker. Begreppen biotopskydd och nyckelbiotoper bör förklaras i texten. Ytterligare underlag som finns att tillgå är Naturskyddsföreningens inventering av ”gammelskogar”.

Att även utpekad värdefull natur, som ej är skyddad, finns med i beslutsunderlaget kan ha betydelse då senare överväganden beträffande olika markanvändningar ska göras.

Kommentar: De saknade naturreservaten Rappomyran, Pärlälven, Harrejaure och Kartevare har infogats i redovisningen. En redovisning av markområden för naturvärden som inte är skyddad finns inte införd i planhandlingarna. Kommunen anser att den redovisning av skyddad natur som finns i handlingarna är tillräckligt omfattande och översiktlig. Vuodnabergets DR och Suorke DR har förtydligats men består av förhållandevis små symboler i kartans skala. Biotopskydd och nyckelbiotoper förklaras i texten och våtmarker klass 1 redovisas på kartan.

Kommunikationer

Vägverket arbetar med en vägutredning för väg 45 på sträckan Ligga – Porjus. Kommunen förordar en sträckning på älvens västra sida. Den förordade sträckningen bör även anges på plankartan. Länsstyrelsen anser att det är för tidigt att nu ta ställning till val av sträckning och avvaktar Vägverkets vägutredning.

Vid anordnande av utfarter till allmän väg gäller 39 § väglagen och vid byggande i närheten av sådan väg gäller 47 § väglagen. D. v. s. det krävs tillstånd av Vägverket respektive länsstyrelsen. Texten på sidan 25 bör därför ändras.

Rekommenderade vägar för farligt gods, sidan 35, bör kompletteras med väg 374.

En hållbar utveckling av transporterna är betydelsefull för att uppnå miljömålen som beslutats av riksdagen. Bra övergångslösningar mellan olika trafikslag bör ingå i inriktningen för att nå målen. Timmerterminalen i Murjek är ett exempel.

Jokkmokks flygplats bör redovisas på markanvändningskartan. Luftfartsverket har redovisat höjdbegränsande områden kring Jokkmokks och Vuollerims flygplatser samt även de riktvärden för buller som gäller för dessa. De bebyggelse restriktioner som ska gälla inom områdena bör beskrivas i planen. Det är även på sin plats att i planen påminna om att anmälan ska ske till Luftfartsverket vid prövning av master och andra byggnadsverk med en höjd av 40 meter eller högre. (Luftfartsverkets yttrande bifogas)

Kommentar: Den förordade sträckningen för väg 45 finns nu redovisad på markanvändningskartan. Ett förtydligande gällande utfarter till allmänna vägar har infogats i handlingen. Väg 374 rekommenderas också för farligt gods. Timmerterminalen i Murjek finns omnämnd som en bra övergångslösning. Jokkmokks och Vuollerims flygplatser redovisas på markanvändningskartan. Restriktioner för bebyggelse gällande flygbuller samt anmälan till Luftfartsverket vid högre byggnadsverk än 40 meter har införts i planen.

Kulturmiljövård

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer finns såväl i Jokkmokk som i Vuollerim och vid järnvägsstationen i Murjek. Länsstyrelsen anser att någon form av analys av detta bör ingå i översiktsplanen som en grund för att värdena tas till vara. I kommunen finns kulturhistoriskt värdefulla vägar enligt ”Värdefulla vägmiljöer i Norrbottens och Västerbottens län” (Vägverket och länsstyrelserna 2001).

I kommunen finns kulturhistoriskt värdefulla kyrkkåtor som bör redovisas. Det är också motiverat att redovisa fornvårdsobjekten i kommunen och att göra en hänvisning till ”Program för Norrbottens industriarv”. Där finns bland annat bron vid Harsprånget över Stora Luleälven upptagen. Kulturminneslagen bör omnämnas.

I kartredovisningen av kulturmiljöprogrammets miljöer på sidan 21 saknas Jaurekaska.

Kommentar: Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i Jokkmokk, Vuollerim och Murjek finns omnämnda i texten. Analys av kulturhistorisk värdefulla byggnader och miljöer anser inte kommunen vara nödvändig då de befintliga objekten redovisas översiktligt och regleras olika beroende på objektet. De kulturhistoriskt värdefulla vägmiljöerna finns redovisade på kulturmiljövårdskartan. De kulturhistorisk värdefulla

kyrkkåtorna och fornvårdsobjekten redovisas i handlingen. En hänvisning till ”Program för Norrbottens industriarv” finns tillagd och kulturminneslagen har omnämnts. Jaurekaska har infogats på kartan.

Energiproduktion

Stora kraftledningar redovisas (sid. 28). Det vore en fördel om spänning skulle framgå. Avsnittet bör också innehålla en hänvisning till kommunens energiplan.

Riksdagen har antagit ett nationellt planeringsmål för vindkraft som innebär 10 TWh årligen från vindkraft 2015. Viktigt underlag saknas ännu för att bedöma lämpligheten av olika utbyggnadsalternativ, varför länsstyrelsen har förståelse för att kommunen inte nu vill ta ställning till lämpliga områden för vindkraft. Däremot bör kommunen inte kategoriskt utesluta att i framtiden medverka till att sådana områden utpekats (sid. 29).

Kommentar: Kommunen anser att det inte är relevant att redovisa spänningar för alla ledningar. En hänvisning till kommunens energiplan finns införd. Det kommunala ställningstagandet gällande vindkraft har ändrats till att lämpliga platser för vindkraft tas fram av exploitören i samråd med kommunen.

Teknisk försörjning

Med anledning av ställningstagandet att undvika bebyggelse vid bl. a. avloppsreningsverk bör dessa redovisas.

Kommentar: Avloppsreningsverken har införts och redovisas i planen.

Skogs- och jordbruk

Kommunen har redovisat allmänna intresset jord- och skogsbruk på sidan 31. Här finns också vissa naturvärden, nyckelbiotoper och biotopskydd redovisade. Länsstyrelsen anser att skogsmarken som produktionsfaktor kan framhållas tydligare samt att biotopskydden också bör redovisas ihop med kapitlet skyddad natur/naturvård.

Jordbruksmarken som har betydelse för de aktiva jordbruken bör redovisas som allmänt intresse och på markanvändningskartan. Enligt länets kulturmiljöprogram ”Vårt hävdade Norrbotten” finns dessutom 20 utpekade bevarandevärda odlingslandskap i kommunen. Bl. a. dessa bör redovisas som allmänna intressen.

Kommentar: Skogsmarken som produktionsfaktor framhålls tydligare i planen och biotopskydden har infogats. Jordbruksmarken inom kommunen är begränsad och endast två aktiva jordbruk finns i drift. Kommunen anser att en redovisning av befintlig jordbruksmark inte är relevant med tanke till omfattningen. De 20 utpekade bevarandevärda odlingslandskapen finns omnämnda med hänvisning till ”Vårt hävdade Norrbotten”.

Miljö- och riskfaktorer

Restriktioner för bebyggelse till följd av buller från t.ex. flyg och eventuella skjutbanor bör redovisas.

Beskrivningen av risken för att det s. k. 10 000-års flödet ska inträffa bör kompletteras så att det framgår att sannolikheten 0,1 promille avser ett visst år medan risken för att det ska inträffa någon gång under en 100-års period är 1%.

De beskrivna skedriskerna bör kompletteras med karthänvisning.

Kommentar: Planen redovisar riktvärden för buller, och i planen har förtydligande att riktvärdena för buller även gäller flygtrafik samt skjutbanor. Beskrivningen av 10 000-årsflödet har förtydligats. Skedriskerna har kompletterats med karthänvisning.

Miljökvalitetsnormer

Beträffande miljökvalitetsnormer bör hänvisning finnas till lagrum (PBL 2:1 och MB kap. 5). Kommunens ställningstagande bör formuleras med hänsyn till lagens text.

Kommentar: Hänvisning till lagtext har infogats. Ställningstagandet gällande miljökvalitetsnormerna har ändrats.

Planer och förordnanden

Av texten på sidan 38 framgår att områdesplanen för Jokkmokks centralort upphör att gälla då den nya översiktplanen antas. För att detta lätt ska framgå kan en upplysning eller hänvisning redan i inledningen på sidan 6 vara av värde.

Landskapsbildsskydd enligt 19 § NVL äldre lydelse (sidan 38) gäller endast för ett mindre område i närheten av Jokkmokks samhälle. Där råder förbud mot kalavverkning m. m. utan länsstyrelsens tillstånd. Det kan vara av intresse att kommunen tillkännager sin syn på behovet av detta förordnande.

Kommentar: Förtydligande att Jokkmokks tätorts områdesplan upphör då översiktplanen vinner laga kraft har införts i inledningen. Beträffande landskapsbildsskyddet anser kommunen att skyddet för närvarande är tillräckligt med bör kvarstå.

Samevisten

Inom kommunen finns ett antal samevisten som dels utgör värdefulla miljöer och dels är betydelsefulla för rennäringen. De bör bli mera synliga i planförslaget och inte i rekommendationerna vara underordnade fritidsbebyggelse och turistanläggningar (sid. 42).

Kommentar: Samevisterna har blivit mer synliga i planförslaget.

Regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjällen

Arbete pågår med ett regionalt hushållningsprogram för fjällen. Det geografiska området sträcker sig från Dalarna i söder till Norrbotten i norr. Jokkmokks kommun tar aktivt del i detta arbete genom att förankra arbetet med Fjällprogrammet på lokal nivå.

Kommentar: Fjällprogrammet behandlas under Mellankommunala frågor.

Planförslagets rekommendationer

Planförslagets rekommendationer är genomgående vaga och bör om möjligt preciseras och/eller skärpas.

I Vuollerim redovisas ny industrimark inom skyddsområde för vattentäkten. Om kommunen anser detta vara lämpligt bör det motiveras.

Rekommendationerna vad gäller ”permanent etableringar” under rubriken ”Bebyggelse i byarna” (sid. 42) bör lämpligen ha sin motsvarighet under rubriken ”Övrig skogsmark”. Att prioritera både nybebyggelse och bevarande innebär en konflikt som bör kommenteras i texten. Det är även oklart vad som menas med att ”detaljplaner och områdesbestämmelser bör aktualiseras”.

Beträffande rekommendationer för fritidsbebyggelse och turistanläggningar bör preciseras vad som menas med ”fjällmiljö”. En altan ingår i normalfallet inte i byggnadsarean. Rekommendationen om högsta byggnadsyta inom samevisten (36 m² inklusive altan) kan därför misstolkas och bör omformuleras. Det är också oklart vilka rekommendationer som gäller utanför områden som markerats med den femkantiga symbolen.

En viktig del av rekommendationerna för ”Övrig skogsmark” (sid. 43) utgörs av hänsynen till rennäringen. Där bör då också finnas hänvisning till planeringsunderlaget.

Rekommendationen för obrutet fjällområde bör bestå i ett citat av miljöbalkens bestämmelse. Inom Jokkmokks kommun gäller inte förordnande enligt NVL § 19, äldre lydelse, för detta område.

Rekommendationen för riskområden bör kompletteras med de områden där skredrisker föreligger.

Kommentar: Kommunen anser att planförslagets rekommendationer är lämpliga och passar bra för översiktsplanen och har i viss mån omarbetats, förtydligats och skärpts. Ny industrimark inom skyddsområde för vattentäkt i Vuollerim har tagits bort. Rekommendation för ”Övrig skogsmark” har kompletterats. Formuleringen med prioritering av både bevarande och nybebyggelse har ändrats. Förtydligande gällande aktualisering av detaljplaner och områdesbestämmelser har införts. Omformulering gällande högsta byggnadsyta för samevisten har infogats. Rekommendationer utanför den femkantiga symbolen betecknas har förtydligats. En hänvisning från ”övrig skogsmark” till planeringsunderlaget har infogats. Citat från miljöbalken gällande obrutet fjällområde har införts. Skredrisker har införts i ”Riskområden”.

SAMRÅD

Samråd i ärendet har ägt rum med Banverket, Bergsstaten, Energimyndigheten, Försvarsmakten, Luftfartsverket, Post- och Telestyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen, Svenska Kraftnät samt Vägverket. I handläggningen har deltagit Christer Svärd, länsarkitekt, och företrädare för länsstyrelsens enheter för kulturmiljö, naturvård, miljöskydd, rennäring/jakt samt räddningstjänst/beredskap.

ÖVRIGA ÄNDRINGAR

Utöver ändringar från möten och skriftliga yttranden har redaktionella ändringar utförts i planen.

Jokkmokks kommun
Samhällsbyggarnämnden

Karin Larsson
Sekreterare Samhällsbyggarnämnden

MINNESANTECKNINGAR

Samrådsmöte Översiktsplan Jokkmokk

Datum:	2004-06-08
Klockan:	19.00-21.00
Plats:	Medborgarhuset Sarek, Porjus
Antal närvarande från allmänheten:	7
Närvarande från kommunen och konsulter:	Sven Holmqvist, ordf samhällsbyggarnämnden Birgitta Allerberg, ledamot samhällsbyggarnämnden Claes Markusson, kommunchef Karin Larsson, sekr samhällsbyggarnämnden Claesgöran Olofsson, MAF Arkitektkontor AB AnneLie Vesterlund, MAF Arkitektkontor AB

Utställning

Under dagen hölls också en öppen utställning mellan 13.00 - 16.00 med några besökare. Alf Wallbing, Porjus Arkivkommitté lämnade följande synpunkter:

- Byggnader som rivits sedan planarbetets början finns kvar i planen, och bör tas bort.
- Minnesstenen ligger på fel plats på kartan över Porjus och bör justeras till rätt läge.
- Arkivkommittén vill att alla hus inom detaljplanen skall q-märkas, och kommer att överklaga detaljplanen om detta inte utritas.
- Golfbanans område bör korrigeras.

Allmänt möte

Sven Holmqvist hälsade alla välkomnade och presenterade närvarande politiker och tjänstmän från Jokkmokks kommun samt konsulter från MAF Arkitektkontor AB.

Claesgöran Olofsson föredrog vad en översiktsplan är, och tidplanen för planprocessen. AnneLie Vesterlund redogjorde för planeringsförutsättningarna för Jokkmokks kommun samt kommunens mål och visioner. Claesgöran redogjorde även för de fördjupade samhällena och byarna samt de rekommendationer som utformats för respektive fördjupning. Som avslutning redovisades de konsekvenser som översiktsplanen medför.

Diskussion i mindre grupper ägde rum efter redogörelsen om planens innehåll och synpunkter beträffande Porjus markanvändning framkom.

Diskussion i mindre grupper ägde rum efter redogörelsen om planens innehåll och följande synpunkter framkom:

- Markanvändningen i Porjus bör justeras efter inlämnad skiss.
- Den planerade Laponiabyggnaden bör infogas i planen.
- Ny befolkningsstatistik bör tas fram alla tätorternas som fördjupas.

Vid pennan:

AnneLie Vesterlund
MAF Arkitektkontor AB

MINNESANTECKNINGAR

Samrådsmöte Översiktsplan Jokkmokk

Datum: 2004-06-09
Klockan: 19.00-21.00
Plats: Kommunhuset, Jokkmokk
Antal närvarande från allmänheten: 3
Närvarande från kommunen och konsulter: Sven Holmqvist, ordf samhällsbyggarnämnden
Birgitta Allerberg, ledamot samhällsbyggarnämnden
Karin Larsson, sekr samhällsbyggarnämnden
Claesgöran Olofsson, MAF Arkitektkontor AB
AnneLie Vesterlund, MAF Arkitektkontor AB

Utställning

Under dagen hölls också en öppen utställning mellan 13.00 - 16.00 med få besökare.

Allmänt möte

Sven Holmqvist hälsade alla välkomnade och presenterade närvarande politiker och tjänstmän från Jokkmokks kommun samt konsulter från MAF Arkitektkontor AB.

Claesgöran Olofsson föredrog vad en översiktsplan är, och tidplanen för planprocessen. AnneLie Vesterlund redogjorde för planeringsförutsättningarna för Jokkmokks kommun samt kommunens mål och visioner. Claesgöran redogjorde även för de fördjupade samhällena och byarna samt de rekommendationer som utformats för respektive fördjupning. Som avslutning redovisades de konsekvenser som översiktsplanen medför.

Diskussion i mindre grupper ägde rum efter redogörelsen om planens innehåll och följande synpunkter framkom:

- Flyttleder för rennäringen saknas i Porjus, och bör läggas in på den fördjupade kartan
- Odlingsgränsen saknas på den kommuntäckande kartan, och bör läggas in.
- Finns skoterledskartan bifogad?
Svar: Nej, den finns att hämta på kommunen.
- På kartan är ett befintlig bostadsområde vid väg 45 mot Gällivare felmarkerat och bör rättas till.

Vid pennan:

AnneLie Vesterlund
MAF Arkitektkontor AB

MINNESANTECKNINGAR

Samrådsmöte Översiktsplan Jokkmokk

Datum: 2004-06-10
Klockan: 19.00-21.00
Plats: Folkets Hus, Vuollerim
Antal närvarande från allmänheten: 5
Närvarande från kommunen och konsulter: Sven Holmqvist, ordf samhällsbyggarnämnden
Birgitta Allerberg, ledamot samhällsbyggarnämnden
Karin Larsson, sekr samhällsbyggarnämnden
Sune Berg, kommunalråd
Claesgöran Olofsson, MAF Arkitektkontor AB
AnneLie Vesterlund, MAF Arkitektkontor AB

Utställning

Under dagen hölls också en öppen utställning mellan 13.00 - 16.00 med få besökare.

Allmänt möte

Sven Holmqvist hälsade alla välkomnade och presenterade närvarande politiker och tjänstmän från Jokkmokks kommun samt konsulter från MAF Arkitektkontor AB.

Claesgöran Olofsson föredrog vad en översiktplan är, och tidplanen för planprocessen. AnneLie Vesterlund redogjorde för planeringsförutsättningarna för Jokkmokks kommun samt kommunens mål och visioner. Claesgöran redogjorde även för de fördjupade samhällena och byarna samt de rekommendationer som utformats för respektive fördjupning. Som avslutning redovisades de konsekvenser som översiktsplanen medför.

Diskussion i mindre grupper ägde rum efter redogörelsen om planens innehåll och följande synpunkter framkom:

- Jokkmokk är ett samiskt kulturcentrum med sameskolan, samestyrelsen, Åjtte m. m. och detta bör införas i planen.
- I Vuollerim finns en fin skidanläggning och detta bör omnämnas i planen.
- Den eftergymnasiala utbildningen bör vara mer yrkesinriktad.
- Hur kan flygfältet utnyttjas bättre? Hur skall turistflyget utvecklas?
- Ange i pengar hur mycket skog och el som går får kommunen.
- Sveaskogs ekoparker bör införas i planen. Underlag finns hos Naturskyddsföreningen.
- Testområde för flyg kan innebära bättre förutsättningar.
- Murjek bör nämnas i underlaget som kommunens järnvägsstation för Malmbanan.
- Kommunen bör ha ett ställningstagande för att riva byggnader i dåligt skick.
- Byaföreningarna kommer att utforma en skrivelse angående den text som skall finnas för Vuollerim i översiktsplanen, och sända den till kommunen.
- Område för fritids- och kulturanläggning läggs till i kartan i norra delen av Vuollerim.
- Befintligt bostadsområde läggs in i planen vid idrottsplatsen.

Vid pennan:

AnneLie Vesterlund
MAF Arkitektkontor AB

SAMRÅDSREDOGÖRELSE 2

Här redovisas samrådsredogörelsen med en sammanfattning av inkomna yttranden och synpunkter, samt kommentarer.

Det andra samrådet hölls mellan 2009-10-26 och 2010-01-15.

Översiktsplan för **JOKKMOKKS KOMMUN** Jokkmokks kommun, Norrbottens län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE 2

HUR SAMRÅDET BEDRIVITS

Samråd har skett under tiden 26 oktober 2009 till den 15 januari 2010. Samtliga samrådshandlingar har funnits tillgängliga på kommunens hemsida, <http://www.jokkmokk.se>. Vykort med uppmaning om att besöka kommunens hemsida har skickats ut till berörda föreningar och organisationer. Nämnder, myndigheter samt grundskolan har erhållit fullständiga samrådshandlingar. Handlingarna har även funnits utställda vid ingången till gymnastiken i Porjus, kommunhuset i Jokkmokk, Folkets Hus i Vuollerim, Perssons diversehandel i Kåbdalis och Hembygdsföreningen i Murjek.

Som ett led i att öka den demokratiska processen och att engagera ungdomar i samhällsplaneringen har årskurs 8 på Östra skolan i Jokkmokk varit en samrådspart. De har bidragit med egna tankar och samtidigt lärt sig mer om sin hemkommun.

ALLMÄNNA SAMRÅDSMÖTEN

Allmänna samrådsmöten har hållits på tre platser i kommunen: Porjus den 2 november, Jokkmokk den 3 november och Vuollerim den 4 november 2009. Vid samrådsmötena presenterades förslaget till översiktsplan och därefter vidtog en allmän diskussion. En sammanfattning av de synpunkter som framkom vid de tre samrådsmötena redovisas nedan.

PORJUS

14 deltagande personer.

- Porjus Strategiforum finns inte längre.
- Vattenfall drar ner, inget samarbete längre, satsar numera på Sjöfallet (inte Hotel Porjus)
- Är kommunen intresserad av att fortsätta att satsa i Porjus?
- Laponiahuset används också till konferenser o.dyl. inte bara till byamöten.
- Fördjupning angående mineraler efterlyses.

Kommentar:

Text om Porjus Strategiforum har tagits bort. Texten har kompletterats angående Laponiahusets användning. De fyra riksintressanta mineralfyndigheterna redovisas på kartan på sid. 21. Ingen ytterligare fördjupning angående mineraler anses behövas.

Ett av de viktigaste kommunala målen är att vända den negativa befolkningsutvecklingen och att öka Jokkmokks kommuns attraktionskraft. Detta gäller såväl Porjus som alla tätorter i kommunen. Prioriterade frågor är utveckling av friluftsliv och besöksnäringens verksamhet samt det lokala näringslivet.

JOKKMOKK

11 deltagande personer.

- Mål och visioner: Rennäringen måste få kompletteras med andra verksamheter som inte är direkt kopplade till den aktuella näringen.
- Flyttleden norr om järnvägsstationen i Porjus måste bevaras för samebyarnas flyttled.
- Suorva: Vindkraft i Suorva kan ske på hela uppdrämningsområdet, ca 25 km norr om Suorva.
- Näringsliv: Visa statistik som särskiljer rennäringen från skogsbruket.

Kommentar:

Ett tillägg angående rennäringsens koppling till andra näringsgrenar har gjorts under Kommunala mål och visioner. Renflyttleden är markerad på tätortskartan och den omnämns också i texten. Kommunen utreder vindkraft i Suorva i en gemensam vindkraftsutredning tillsammans med Gällivare kommun. Suorva-området har lagts till på vindbrukskartan. Texten om näringsliv har kompletterats med egen statistik för rennäringen.

VUOLLERIM

16 deltagande personer.

- Krävs bygglov för driftsbyggnad/bostad för renskötare?
- Industritomter i Murjek har efterfrågats. Lämpligt att anlägga vid järnvägen.
- Framtida storskalig utbyggnad av tätorten Jokkmokk bör studeras ytterligare. Områden för utveckling både bostäder och för renskötsel behövs.
- Kommunikation: Bör även omfatta bredband.
- Rennäring: Arbete med miljökonsekvensbeskrivningar är inte anpassad till rennäringsens intressen. Social konsekvensbeskrivning är ett bättre verktyg att arbeta med i dessa frågor.
- Krav till exploitören vid byggnad av vindkraft bör nedtecknas.
- Kommer Vuollerim 6000 att finnas kvar eller inte?
- Om Jertajaur tas bort från Norrbottens kulturmiljövårdsprogram kommer då kommunen att ta hand om området?
- Yttranden som inkom under samråd 1 under 2004 kommer att medfölja planen.
- Redaktionella ändringar:
- Byt ut ”tätorten” gällande slöjdverksamhet i hemmet mot ”centralorten” (s. 13)
- Lägg till hotell Vuollerim/Gästgiveriet som turistanläggning (s. 21)

Kommentar:

Bygglov krävs för renskötarbostäder, men inte för driftsbyggnad, t ex förråd. Dispens från strandskydd måste dock sökas i båda fall.

Det finns goda utbyggnadsmöjligheter i Jokkmokks centralort, dels i form av förtätning av befintlig bebyggelse och dels i form av nybyggnadsområden på Skansen samt norr om Älvsborgsvägen.

Kapitlet kommunikationer har kompletterats med ett avsnitt om bredband och IT-struktur.

I samband med större markexploateringar inom renbetesland har det blivit allt vanligare att sociala konsekvensbeskrivningar (SKB) utförs för att utreda ekonomiska, kulturella, hälsomässiga och sociala konsekvenser för de renskötande samerna. Syftet med en SKB är också att ta fram förslag på åtgärder som kan minska oönskade negativa konsekvenser och maximera eventuella positiva effekter. Miljökonsekvensbeskrivningen till översiktsplanen redovisar möjliga konsekvenser för människors hälsa och på miljön, av föreslagna vindbruksområden. Lämpligheten att anlägga vindkraftverk inom de föreslagna områden måste undersökas mer i detalj. I samband med detta bör en SKB för de berörda samebyarna göras.

Krav på exploitör i samband med vindkraftsutbyggnad finns på sid 54 under ”Rekommendationer”.

Verksamheten vid Vuollerim 6000 år upphörde 31/12 2009.

Jertajure som fornvårdsmiljö har utgått ur länets kulturmiljöprogram med motivationen ”utgår i jämförelse med liknande miljöer”. Kommunens avsikter ang. Jertajure?

De redaktionella ändringarna på sid. 13 och 21 har genomförts.

INKOMNA YTTRANDE

Under samrådstiden har 24 skriftliga yttrande inkommit. Dessa sammanfattas och kommenteras här nedanför.

1. Jokkmokks Värmeverk AB
2. Kommunstyrelsen Gällivare kommun
3. Bernt Dahlgren, Porjus
4. Porjus jakt & Fiskevårdsförening
5. Tommy Karlsson och Dick Karlsson, Purkijaur
6. Porjus bya- och intresseförening
7. Kate Dahlgren, Jokkmokk
8. Arjeplogs kommun
9. Skogsstyrelsen
10. Årskurs 8 på Östra skolan, Jokkmokk
11. Bo Lundqvist, Porjus
12. Kommunstyrelsen
13. Naturskyddsföreningen
14. Banverket
15. Svenska kraftnät
16. Statens fastighetsverk
17. VindIn
18. Vuollerimbygdens ekonomiska förening
19. Alpina sektionen i Vuollerim Sportklubb
20. Försvarsmakten, Högkvarteret
21. Murjeks hembygdsförening
22. Samernas Vål
23. SGU, Sveriges Geologiska Undersökning (bilaga till Lst yttrande)
24. Länsstyrelsen i Norrbottens län

1. Jokkmokks värmeverk AB, Claes Markusson, VD

Upplyser om att det finns en panncentral i Vuollerim som för närvarande eldas med pellets. I Porjus finns två pelletseldade panncentraler.

Kommentar:

Texten har korrigerats.

2. Kommunstyrelsen Gällivare kommun, Tommy Nyström, kommunstyrelsens ordförande

Gällivare kommun har inga synpunkter på förslaget, men vill förtydliga det gemensamma uppdraget för Jokkmokks och Gällivare kommuner att gemensamt planera för vindbruk i Suorva- och Högrträskområdet. Denna planering har bl a erhållit stöd från Boverket. Planeringsarbetet inleddes 2009 och slutförs under 2010 och det framtagna materialet kommer således att utgöra en del av kommunernas översiktsplanering.

Vidare är det angeläget för Gällivare kommun att fortsätta samverka kring det kommun-övergripande skoterledningssystemet.

Kommentar:

Förtydligande gällande det gemensamma vindkraftsuppdraget samt skoterledningssystemet har införts i handlingarna.

3. Berndt Dahlgren, Porjus.

Framför synpunkter på vindbruksområdet vid Harsprånget [1], Ananasse 1. Området ligger för nära Muddus nationalpark vilket påverkar djurlivet negativt. Ananasse-området är ett område nära urskog. Djurliv och växtligheten i området är av stor betydelse för rekreation för såväl ortsbor, kommuninnevånare och turister. Området är ett av få områden där björnar får vara ostörda. Dahlgren föreslår att vindbruksområdet kring

Harsprånget utgår. Dahlgren ifrågasätter också om saluförandet av kommunen som vildmarkskommun är kombinerbart med vindkraftsparker.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget utgår p g a de höga naturvärden som finns i området. Kommunen anser att det går mycket bra att kombinera kommunens vildmarksprofil med vindkraftsparker under förutsättning att vindkraftplaneringen sker med omsorg så att ny vindkraft på ett positivt sätt kan förenas med andra motstående intressen.

4. Porjus jakt- & fiskevårdsförening, Torbjörn Lindgren samt Lennart Menzlin, ordförande respektive sekreterare.

Nord- och Sydananasse samt bergen mot Porjus det så kallade Kolarberget och Lappvallsberget består i huvudsak av gammal orörd urskog som innehåller flera s.k. indikatorer på detta faktum. Området gränsar också till Muddus nationalpark. Området är uppskattat av jägare och friluftsmänniskor just för att det är urskog och det saknas vägar i området. Vindkraftverk som monteras upp på dessa berg kommer att vara synliga för många av de turister och övriga människor som vandrar i Muddus. Föreningen tror att det kommer att påverka och minska intresset för Muddus med de kvaliteter som det området har med färre besökare till Muddus och därmed även till Jokkmokks kommun. Att bygga vindkraftverk så långt bort från såväl befintliga kraftledningar och vägar innebär stora ingrepp i naturen till relativt liten nytta. Porjus Jakt- & fiskevårdsförening motsätter sig med kraft planerna på vindbruk i de nämnda områdena.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananasse) utgår p g a de naturvärden som finns i området.

5. Tommy Karlsson och Dick Karlsson, Purkijaur

Har förslag på två kompletterande LIS-områden i närområdet till Peuraure.

Kommentar:

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden, behöver utredas ytterligare och de kommer därför att behandlas i ett separat tematiskt tillägg till översiktsplanen.

6. Porjus bya- och intresseförening, Lars Wallbing

Föreningen motsätter sig förslaget vindbruksområde vid Ananasse då området innehåller orörd urskog, gränsar till Muddus nationalpark, är ett uppskattat jaktområde, saknar vägar och vindkraftverken kommer att vara synliga från Muddus. De tror att turistströmmen till Muddus kommer att minska om vindkraft tillåts inom det föreslagna området.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget utgår p g a de naturvärden som finns i området.

7. Kate Dahlgren, Jokkmokk

Anser att området för vindbruk på Ananasse 1:1 (Harsprånget) skall utgå från vidare utredning. Området har enligt Statens fastighetsverk och Naturvårdsverket bedömts skyddsvärt. Inom det aktuella området finns också rik fauna med bl. a. kungsörn, pilgrimsfalk, björn, älg m.m. Hon anser att om vindbruk skulle tillåtas inom området så skulle konsekvenserna bli stora och att Muddus nationalpark skulle bli drabbat av buller. Vidare förespråkar hon istället effektiviseringar i vattenkraften framför upprättande av vindkraftsparker.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananasse) utgår p g a de naturvärden som finns i området. Forskning och utveckling för effektiviseringar av vattenkraften i kommunen pågår parallellt med utredning avseende framtida vindkraft.

8. Kommunstyrelsen, Arjeplogs kommun

Arjeplogs kommun avstår från yttrande.

Kommentar: Ingen åtgärd.

9. Skogsstyrelsen, Lars Berggren

Beskrivningen av skogsbruket i kommunen bör tydliggöras och kompletteras för att ge en bättre bild av skogsnäringen och dess omfattning. Föreslår bl a komplettering med statistik över skogsbruket i kommunen, utveckling av texten avseende nyckelbiotopsinventeringen, biotopskydd och naturvårdsavtal, beskrivning av naturvård i skogen, våtmarksobjekt, m.m.

Föreslår vidare förbättring av kartan med gräns för fjällnära skog och anmälda avverkningar för att visa var skogsbruk bedrivs i kommunen.

Framför önskemål om att översiktsplanen bör belysa bioenergi. Har kommunen gjort några ställningstaganden gällande uttag av bioenergi? Stubbrytning? Avvägningar mot andra intressen?

Kommentar:

Synpunkterna har noterats och vissa ändringar i formulering och innehåll har gjorts utifrån Skogsstyrelsens yttrande. Bioenergi och biobränsle behandlas i kommunens utredning "Förnyelsebar energi" som gjordes 2009 där bl a Jokkmokks Värmeverk och Jokkmokks Allmänning deltog. Denna fråga berörs inte vidare i översiktsplanen.

10. Årskurs 8, Östra skolan, Jokkmokk

Eleverna i årskurs 8 på Östra skolan i Jokkmokk har under hösten jobbat med översiktsplanen. De har jobbat i grupper med varsin del av samrådshandlingen. Här följer en sammanfattning av elevernas synpunkter.

Planeringsförutsättningar med kommunala ställningstaganden

Vi tycker att era idéer är bra. Genom aktiviteter i Jokkmokks kommun får barn och ungdomar saker att göra på fritiden. Genom att kommunen kämpar med tro, utseende, status, m.m. gör att folk känner sig trygga och det skapar en trevlig miljö i Jokkmokk.

Vi behöver mer jobb för att ungdomarna som flyttar hit stannar efter sin utbildning. Ni borde satsa mer på fler gymnasieutbildningar för att få fler personer att stanna kvar i Jokkmokk.

Vi tycker att skogen ska stanna som den är för att ingen störs på den men alla stör sig på kalhygge. Det är bra att man avverkar en viss mängd skog, men man får inte avverka allt. Ta vara på alla fyndigheter som finns. Bygg fler vindkraftverk.

Bygg inte för många turistanläggningar. Det finns redan väldigt många. Gör mer reklam för kulturhistoriska saker och ställen. Gör reklam om turistanläggningar. Låt folk få veta allt! Uppgradera Jokkmokks hemsida.

Vi håller med om att man ska skydda vattnet. Vi tycker att Jokkmokk har fint och gott vatten. Det är bra att sträva mot lägre energiförbrukning. Vi behöver mer vindkraft.

Det är bra med kommunikationer om man inte bygger så mycket att omgivningen förstörs. Mer skoterleder och mer kollektivtrafik. Det borde finnas en busshållplats vid Notudden så att det blir lättare att ta sig dit på sommaren.

Kommentar:

Ett av kommunens mål är att befolkningen ska öka istället för att minska och att göra kommunen mer attraktiv så att fler vill stanna kvar och flytta till Jokkmokk. I Jokkmokk finns mycket fin natur. Befintliga naturresurser, som t ex skogen, ska användas på ett bra och hållbart sätt så att den bevaras för framtiden.

Frågan om att anlägga en busshållplats vid Notudden har tagits upp med Länstrafiken. De har svarat att de kommer att undersöka förutsättningarna och återkommer om detta vid nästa samrådsmöte med kommunen.

Miljö- och riskfaktorer (Patrik, Anton, Simon, Rasmus och Fredrik)

Det är bra att de inte bygger där det är risk för ras, skred, översvämning och där vi tar vårt dricksvatten. Det är bra att de vill minska oönskat ljud och ljus. Det lockar mer turister.

Det är fint med allt ljus i parken men det borde vara mer lysen på vägen ner till hockeyladan.
Det är bra att försöka minska bullret för att människors hörsel påverkas negativt.
Det är bra att ta hänsyn till buller vid bebyggelseplanering.
Det är dåligt att kommunen inte har några förslag vars forskning och rekreation kan bedrivas.

Kommentar:

Kommunen vill gärna peka ut områden som är skyddade från elektromagnetisk strålning, så kallade lågstrålande områden, där forskning och rekreation kan bedrivas. Just nu finns inget förslag på var sådana områden kan finnas men de som vill bedriva sin verksamhet i ett sådant område får komma med förslag. Kommunen kan sedan undersöka vilka områden som kan vara lämpliga.

Vägen mot hockeyladan är belyst med vanlig gatubelysning. Efter klockan 22.00 på kvällen släcks belysningen så att endast 2 av 3 lampor lyser. Detta sker med automatik och fungerar likadant i hela Jokkmokks samhälle.

Miljö- och riskfaktorer, samt Planer och förordnanden

Den nya belysningen i parken gör det vackrare och skapar bättre stämning. Risken för ljusföroreningar är inte en risk. Det borde finnas lågstrålande områden inom kommunen eftersom det finns de som lider av elöverkänslighet. Strandskydd är bra och det är bra att ni tänker på fjällmiljön i fjällprogrammet.

Kommentar:

Lågstrålande områden kommenteras här ovanför.

Kommuntäckande rekommendationer (Marielle, Madelen, Ester och Karolina)

Vi instämmer med kommunens rekommendationer angående bebyggelse i byar, riskområden och skyddad natur. Vid ny bebyggelse i byar ska man hänsyn till rennäring, jord och skogsbruk. Man ska vara restriktiv vid permanent bebyggelse i byar förutom när det utvecklar byn. I byarna ska man få bygga hur stora stugor man vill. Men i stugbyar kan man ha maxgränser.

Vi vill inte använda Jokkmokks kommuns mark till onödiga saker eller till något som skadar miljön. Inte ens nya vägar. Nya vandringsleder: I vissa fall där det finns flera nya stugor kan man dra en led för gemensamt bruk till närliggande ”huvudled”. Kolla obrutet fjällområde och sätt nya gränser om det behövs. Fler jobb inom rennäringen bör utvecklas för att färre människor ska flytta från Jokkmokk.

Förslag på kommentar: Kommunen vill utveckla näringsgrenar som är kopplade till rennäringen och anser att det är viktigt att bevara den samiska kulturen.

Kommentar:

Kommunen har framfört önskemål om att gränsen för obrutet fjäll ska ses över.

Tätortsrekommendationer

Fler fritidsgårdar och andra lockande saker för ungdomar i Vuollerim. Bygg en sporthall i Kåbdalis. Utveckla ungdomsverksamheten i Murjek och bygg större vägar. I Jokkmokk är Forsnäs och Skansen bra platser att bygga på.

Kommentar:

Kommunen vill utveckla tätorterna enligt de mål och visioner som anges i översiktsplanen. Det är viktigt med mötesplatser för unga. Detta finns med i Kultur och fritidsnämndens planer, där ett av målen är att stödja aktiva mötesplatser i föreningsregi.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, samt Tätortsrekommendationer

Där det är absolut nödvändigt kan man bygga översvämningsskydd. Men bara där det absolut behövs. Vi tycker inte att det behövs en ny plats för industri i Jokkmokk. Det finns plats på industriområdet.

Den nya bebyggelsen uppe på Skansen är en bra idé. Vi vill ha en lekplats på det gamla stället på Nyborg och där finns det gott om plats för hus också. Barnfamiljer kan då dras till det området.

Ja till en cykelväg i Porjus. Underhåll de kulturhistoriska byggnaderna i Porjus och bevara de äldre husen. Vuollerim 6000 år måste finnas kvar, det är ändå ganska roligt turistmål. Satsa mer på ungdomarna och sysselsättning för dem.

I Kåbdalis ska första prioritering vara skidanläggningen. Skidanläggningen behöver mer reklam så att folk vet att den finns.

Rusta upp vänthallen vid tåget i Murjek. Satsa mer på tågtrafiken och anslutningsbussar inom kommunen.

Kommentar:

Många industrier behöver stora markytor för sin verksamhet. Kommunen planerar för utbyggnad av industri på Forsnäsområdet, som ligger nära det nuvarande industriområdet i Jokkmokk.

På Nyborg har flera byggnader rivits under de senaste åren. Kommunen vill göra området mer attraktivt och arbetar med planering av området. Det finns inga planer på en ny lekplats.

Verksamheten i Vuollerim 6000 år har upphört. Detta beror på att det var för dyrt för kommunen att ha kvar verksamheten och man har valt att prioritera verksamheten vid Äjtte. Men kommunen hoppas att någon privat entreprenör kan driva verksamheten vidare i egen regi.

Kåbdalis skidanläggning gör reklam för sin verksamhet på sin egen hemsida. Det finns också information om Kåbdalis skidliftar på Jokkmokks Turistbyrås hemsida.

Jokkmokks kommun äger inte byggnaden där vänthallen finns. Men ambitionen är att järnvägsstationen och vänthallen i Murjek ska finnas kvar. Frågan om upprustning ska diskuteras med den nya ägaren.

Översiktsplan, konsekvenser, Miljöbedömning (Eva-Lena, Sanna, David och Linnea)

Vindkraftparker borde byggas på dessa tre platser: Akkajaur (på hela området), Guollejavre (bredvid skjutfältet där marken redan är förstörd), Vitberget (utanför naturreservatet). Resten av platserna borde det inte byggas vindkraftparker på.

Kommentar:

Kommunens inriktning är att tillsammans med samebyarna verka för att minimera störningar från vindkraftsutbyggnad. Störningar ska minimeras i områden som är särskilt känsliga och viktiga för rennäringen.

Miljöbedömning, vindbruksområden

Samebyarnas marker med rastbeten och kärnområden ska bevaras. Vi tycker att rastbetet ska vara kvar annars får renarna inget betesområde. Vi tycker att fjällurskogen ska bevaras därför att den är en urskog. Det är bra att turisterna kan vara i Kåbdalis. Man ska inte ha kraftverken där för då kanske inte turisterna gillar natur.

Kommentar:

Samebyarnas intressen kommenteras här ovanför. En eventuell utbyggnad av vindkraftverk i Kåbdalis måste ske på sådana platser och på ett sådant sätt att det inte orsakar störningar för turistverksamheten.

Konsekvenser, samt Behovsbedömning och avgränsning

Utveckling: Det låter bra därför att mer folk flyttar hit och man tänker på miljön.

Näringsliv: Det låter bra därför att det blir bättre underlag för service och skolor, m.m.

Handel: Det är bra med närhet inom tätorten för att då blir det lättare för alla äldre.

Trafik: Det är bra med farthinder och gångbanor för då har hastigheten sänkts.

Miljö: Det största miljöutsläppet är från industrin och trafiken och det tycker vi är dåligt.

Vi tycker att det är bra med vindkraftverk, för det påverkar ej miljön.

Kommentar:

Kommunen vill minska utsläppen från fordonstrafiken och från industrier. Det kan man göra genom att använda alternativa, fordonsbränslen, t ex etanol eller biogas eller andra förnybara bränslen och genom att använda bättre teknik och metoder i industrin.

11. Bo Lundqvist, Porjus

Synpunkter på planerad vindkraftetablering i Ananasseområdet:

Eftersom större delen av norra Sveriges totala elproduktion förbrukas i södra delen av landet är det inte ekonomiskt optimalt eller försvarbart att etablera vindkraftproduktion i norra Sverige. Längre överföringssträckor ger större förluster.

Skogen i området kring Ananasse och Kolarberget har fortfarande vildmarkskaraktär till förmån för renskötsel och det rörliga friluftslivet. En vindkraftsutbyggnad skulle innebära stor påverkan genom utbyggnad av vägnät, schaktningar och ledningsdragningar. Dessutom kommer dessa onödiga vindkraftverk att vara synliga på långt håll, bl a från stora delar av Muddus nationalpark vilket inte är någon bra reklam för en "vildmarkskommun".

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananasse) utgår p g a de naturvärden som finns i området.

12. Kommunstyrelsen, Jokkmokks kommun

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig positiv till översiktsplanen.

Kommentar: Ingen åtgärd.

13. Naturskyddsföreningen i Jokkmokk, Lars Thomsen, ordförande

Vindkraft:

Vi delar Jokkmokks kommuns uppfattning om att Ultevis, Jarre, Tjauppisåive och Kurtakkaielas ska fortsätta vara relativt obrutna. Även när det gäller Kronogård delar vi kommunens uppfattning om att eventuell exploatering måste utredas noggrant, men vi vill lägga till att det inte får påverka naturreservatet. Vi motsätter oss etableringar på berget Ananasse p g a. Dessutom skulle en del av vildmarksupplevelsen i Muddus gå förlorad om man ser master med snurror och lampor från stora delar av nationalparken.

Området inom och i anslutning till Luottåive ekopark och Luottåive fjällskogsreservat är av många skäl direkt olämpliga för vindkraft. Luottåive fjällskogsreservat var den första skogen som skyddades genom Steget Före. Skogen har därför fått internationell uppmärksamhet och besöks av grupper av naturintresserade människor från hela landet och från många olika länder. En placering av vindkraftverk i naturreservatet skulle påverka naturvärdet negativt, förstöra växtplatser för många utrotningshotade arter (bl a lavar och svampar) och reducera besöksantalet i reservatet kraftigt, samt få negativ publicitet i både riks- och internationell media. En placering här strider också mot den skriftliga överenskommelse om ett långsiktigt skydd av skogarna i Luottåive ekopark mellan Steget Före och Sveaskog.

Avslutningsvis vill vi berömma kommunen för att ni har satt en prislapp på inskränkningar i naturen och friluftslivet då ni begär att få tillbaka något, t ex i form av delägarskap.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananasse) utgår p g a de naturvärden som finns i området. Det föreslagna vindbruksområdet Näsberget som berör Luottåives fjällurskog kvarstår för vidare utredning.

14. Banverket, Samhälle och planering, Daniel Rova, samhällsplanerare

Riksintresse: Malmbanan är ett utpekad riksintresse för kommunikationer, men det är inte Inlandsbanan. Inlandsbanan kan däremot ses som ett allmänt intresse och regionalt intresse. Eftersom vissa riksintressen markeras i markanvändningskartan bör även Malmbanan redovisas där.

Riksintresset för kommunikationer som Malmbanan utgör ska skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av dem. Exploatering nära järnvägen får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av järnvägsanläggningen.

Järnvägens influensområde: Banverket hävdar generellt att ny bebyggelse inte ska tillåtas inom ett område på 30 meter från järnvägen (spårmittpå närmsta spår). Det finns dock vissa aspekter som kan kräva ett större avstånd mellan byggnader och järnväg, exempelvis för att klara gällande riktvärden för buller- och vibrationer.

Persontrafik: Under rubriken kommunala intressen/järnvägstrafik på sid. 24 nämns ingenting om de persontåg som trafikerar Murjek. Från hösten 2011 kommer antalet turer längs Malmbanan att öka när Norrtåg påbörjar sin regionalstågstrafik. På sid. 60 nämns persontrafiken i Murjek. Beskrivningen av persontrafiken bör samlas på ett ställe i översiktsplanen.

Vindkraft: Vid planering av vindkraftverk och vindkraftparker i kommunen är det viktigt att hänsyn tas till transportvägar, radio- och telekommunikation samt korsningsavtal för elledningar. Alla detaljplaner och bygglov som rör vindkraftverk med totalhöjd över 50 meter belägna inom 30 km från järnväg eller vindkraftverk med en totalhöjd under 50 meter placerade inom 500 meter från järnväg bör remitteras till Banverket för granskning. Eventuell påverkan på radiotraffiken måste prövas från fall till fall.

Skoterleder: Inga skoterleder och tillåtna överfarter finns markerade på tätortskartorna för Murjek och Kåbdalis. I den kommuntäckande kartan för skotertrafik ser det dock ut som att det finns leder genom ovanstående tätorter, där skotertraffiken troligen har behov av att korsa järnvägarna.

Kommentar:

Texten har justerats och kompletterats avseende riksintresse för kommunikationer, järnvägens influensområde, persontågstrafik på Malmbanan, samt vindkraftsplanering.

Det finns genomgående skoterleder som korsar järnvägen i både Murjek och Kåbdalis. Skoterledernas sträckning har lagts till på tätortskartorna.

15. Svenska Kraftnät Nätteknik, Fredrik Norlund / Erik Thunberg

Påpekar att det är viktigt med ett visst säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och kraftledning. För att leva upp till de önskemål som ställts från Transportstyrelsen (tidigare Luftfartsstyrelsen) gällande flygsäkerhet vid besiktningsflygning rekommenderar EBR (Elbyggnadsrationalisering) följande: Hinder bör ej uppföras i den tidigare angivna närzonen = 0-100 meter på var sida om ledningen. I en utökad närzon 100-200 meter på var sida om ledning kan hinder utan stag accepteras där hindret inte överstiger 50 meters höjd. Hinder som överstiger 50 meters höjd eller hinder som är försedda med stag bör placeras utanför den utökade närzonen = 200 meter från ledning.

Mindre byggnadsverk/vindkraftverk, <25 m total höjd, kan ges tillstånd att placeras närmare kraftledning. Dock ej närmre än 1,5 x totala höjden. För hinder i närzon 0-100 m ska varningsskyltning finnas i linjegatan samt vara markerade på flygkartan. För hinder i utökad närzon 100-200 m skall dessa vara markerade på flygkartan. Även hinder utanför utökad närzon rekommenderas vara markerade på flygkartan.

I förslag till översiktsplanen under rubriken "Kraftledningar" på sidan 29 har angetts avstånd till bebyggelse intill 400 kV kraftledning skall vara 70 m. Svenska Kraftnät anser att avståndet mellan ny bebyggelse och 400 kV ledning bör utökas till 100 m.

Dessutom bör text läggas till i dokumentet som anger att kommunen bör samråda med Svenska Kraftnät innan ny bebyggelse planeras inom 100 m från ledning i stamnätet (220 kV, 400 kV).

Kommentar:

Texten har kompletterats med samrådsförfarande vid planering av ny bebyggelse inom 100 meter från ledning, samt rekommenderade avstånd till kraftledningar.

16. Statens fastighetsverk (SFV) Pär Färdmo, markchef och Per Linder, naturvårdsspecialist

I planen redovisas på sidorna 17 och 18 kartor över värdefull och skyddad natur, bl a "pågående naturreservatsbildningar" och "områden med vissa naturvärden" såsom bl a nyckelbiotoper. Dessa kartor ger dock bara en ytterst fragmentarisk bild av förekomsten av skogar med höga naturvärden, eftersom de större markägarnas (allmänning, bolag och SFV) nyckelbiotoper och frivilliga avsättningar inte finns med.

Inte heller redovisas de av Naturvårdsverket utpekade skyddsvärda skogarna på statens mark, vilka redovisades av verket redan 2004 (Naturvårdsverkets rapport 5339,5573 m.fl.). Angående de områden som ligger på SFV:s markinnehav bestämde regeringen i november 2009 att de ska undantas skogsbruk, överförs till Naturvårdsverket och ombildas till naturreservat. Dessa områden bör därför redovisas i översiktsplanen p.g.a. av deras mycket höga naturvärden. Detsamma gäller motsvarande områden på Sveaskogs markinnehav.

En av de större skyddsvärda skogarna i kommunen, Ananasse, överlappar helt ett av de föreslagna vindbruksområdena, nämligen Harsprånget, där det enligt planen finns idéer om att etablera 65 vindkraftverk. Merparten av detta område ingår också i de frivilliga avsättningar som SFV tidigare avsatt. Här finns således en uppenbar konflikt mellan naturvård och vindbruk. En konflikt som tydligt borde framgå i miljöbedömningen på sidan 66.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananasse) utgår p.g.a. de naturvärden som finns i området.

17. VindIn AB, Anders Lundkvist, projektchef Suorva

I de kommuntäckande rekommendationerna lyfter kommunen fram att det finns områden inom kommunens gränser som inte är att betrakta som oexploaterat och obrutet fjäll. Det gäller främst områden belägna längs med Stora Lulevattnet där vattenkraften förändrat landskapet drastiskt. Detta synsätt ligger till grund för VindIns engagemang i området och där VindIn bedömer att det är möjligt att hitta en lösning där de olika intressena inom området kan samordnas.

För Suorvas magasin anges att det finns goda förutsättningar till vindbruk över kommungränsen mot Gällivare och att ett gemensamt ställningstagande gällande lämplighet för vindbruk ska utformas tillsammans med Gällivare kommun. VindIn ser positivt på kommunens ställningstagande, men vill framhålla vikten av att en fördjupning av översiktsplanen görs för Suorvamagasinet. I en fördjupad översiktsplan kan frågan om lämpliga områden för bl.a. vindbruk utvecklas och en samlad bedömning göras vad gäller frågan om gränsdragningen för obrutet fjällområde.

Av den kommuntäckande översiktsplanen bör både rekommendationen för vindbruk samt markanvändningskartan därför kompletteras så att det klart framgår att avsikten är att ta fram en fördjupad översiktsplan för Suorvamagasinet.

VindIn anser det mycket angeläget att arbetet snarast påbörjas med en fördjupad översiktsplan för området kring Suorva tillsammans med Gällivare kommun. VindIn vill betona vikten av att översiktsplanarbetet bedrivs skyndsamt, eftersom översiktsplanen har stor betydelse för prövningen av nya vindkraftverk.

Kommentar:

Jokkmokks kommun har tillsammans med Gällivare kommun påbörjat arbetet med den kommungemensamma vindkraftplaneringen där bl.a. Suorvamagasinet ingår. Detta kommer att resultera i en komplettering av översiktsplanen gällande vindbruk inom de aktuella områdena. Arbetet beräknas slutföras under 2010. Texten har kompletterats avseende kommunens avsikter.

18. Vuollerimbygdens ekonomiska förening, Alf Amundsson, ordförande

Föreningen har lämnat ett flertal synpunkter gällande hela planhandlingen. Skrivelsen innehåller synpunkter på den skrivna texten, förslag på formuleringar och förslag till ändringar och tillägg av planförslaget.

Kommentar:

Texten har till viss korrigerats och kompletterats utifrån inkomna synpunkter. Tillägg om LIS-områden, kommer att behandlas i ett särskilt tillägg till översiktsplanen.

19. Alpina sektionen i Vuollerim Sportklubb, Anders Viklund och Anders Sundgren

Bomyrberget med tillhörande alpin backe, skid- och hundspår innehar för Jokkmokks kommun och Vuollerim en stor potential för framtida utveckling av sport, upplevelseturism och annan tillhörande serviceverksamhet. Med anledning av detta bör tätortskartan för Vuollerim utvidgas till att även omfatta detta område. Förslag till markanvändning kan vara fritids- och kulturanläggning. Se bifogad kartsnitt med förslag till avgränsning.

Kommentar:

Tätortskartan för Vuollerim har kompletterats med Bomyrbergets friluftsområde.

20. Försvarsmakten, Anders Järn, Chef Produktionsledningens Infrastrukturavdelning

Det saknas helt en beskrivning av riksintresset för totalförsvaret mer än att "Raketskjutfält" omnämns på sid 49. En komplettering av texten bör ske. Ett förslag följer nedan.

"Riksintresset för totalförsvarets militära del

Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygplatser som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset. I Jokkmokks kommun finns två områden av riksintresse för totalförsvaret, Vidsels skjutfält och Jokkmokks övningsflygplats. Dessa har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av behov av hinderfrihet runt områdena. Inom övriga ytor av kommunen kan riksintresset påverkas främst av uppförande av höga objekt som vindkraftverk. Försvarsmakten bör kontaktas i tidigt skede avseende vindkraftsärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 50 m inom tätort."

Föreslagna vindkraftsområden

Samtliga föreslagna vindkraftsområden utom två är i konflikt med totalförsvarets intressen. Ingen vindkraft kan accepteras på eller i närheten av Vidsels skjutfält. Verksamheten på fältet går inte att samordna med en vindkraftsutbyggnad. Inom restriktionsområde R02 (blå linje på kartan) måste det vara fritt från höga objekt p.g.a. av verksamheten vid skjutfältet. Det sker mycket samverkan med flyg och det är mycket lågflygningar in mot fältet. Vindkraftverk i närheten av fältet skulle innebära en stor flygsäkerhetsrisk och omöjliggöra stora delar av verksamheten.

Inom de två föreslagna vindkraftsområdena längst österut finns andra typer av konflikter med totalförsvarets intressen. Endast inom de två på kartan inringade vindkraftsområdena (Harsprånget [1] och Vitberget [11]) finns det ingen konflikt med totalförsvarets intressen. Övriga föreslagna vindkraftsområden bör utgå ur översiktsplanen.

Kommentar:

Förslaget till kompletterande text har införts i översiktsplanen.

Vindbruksområdet vid Harsprånget utgår p g a de naturvärden som finns i området. Jokkmokks kommun ser vindkraft som en prioriterad fråga och väljer därför att låta övriga föreslagna vindkraftsområden vara kvar för vidare utredning.

21. Murjeks hembygdsförening, Monica Sundström

Föreningen framhåller i sitt yttrande järnvägsstationens betydelse för turistnäringen och näringslivet möjligheter att etablera av nya företag. I anslutning till järnvägen finns goda lastningsmöjligheter samt god tillgång stickspår och tomtmark.

Föreningen informerar också om Råne Älvdals-projektet som resulterade i utveckling av turistnäringen och service i byn och dess omgivning.

I yttrandet ges också förslag på komplettering av texten med information om bl a verksamheter bebyggelse, samt natur- och kulturvärden i Murjek.

Kommentar:

Texten om Murjek har till vissa delar kompletterats.

22. Samernas Vål, Anne-May Kuoljok Albinsson

1. Det finns ett ökat behov av urlunder i Fjällvärlden. Troligen hänger detta samman med en ökad turism. Vandrare upplever vackra platser och vill att askan skall bevaras där. Den avlidnas sista önskan verkställs av anhöriga lite varstans i fjällvärlden idag.

Det samiska synsättet är att askan efter avlidna ej skall strös överallt i renbetesmarkerna.

Samernas Vål föreslår därför att detta kan ske på några iordningställda urlunder i fjällvärlden. I samråd med kyrkan, länsstyrelsen och kommunen skulle det vara lämpligt med fjällurlundar.

2. I avsnittet kommunikationer saknas en redovisning av befintlig IT-infrastruktur. Detta borde kunna redovisas med en karta på samma sätt som vägarna redovisas. IT:s infrastruktur påminner mycket om vägnätet och det bör ha ett stort intresse för näringslivet att veta var det finns möjligheter att ansluta för IT-kommunikation.

3. Ej kommunal medverkan i gruvbrytning och ännu mindre i uranbrytning i renbetesland inom Jokkmokks kommun.

4. Samernas Vål vill att "Lappstan" räknas som kulturmiljö och att renhagarna i Lappstan bevaras. Tidigare farms det stugor som revs i samband med nybyggnationen på 50-60 talet och blev en samisk miljö i modernare tappning med sina bodar och rökkåtor.

5. Dämningarna av sjöarna har medfört att livsmiljön har försämrats för de som är bosatta periodvis vid sjöarna och har sin utkomst där. Speciellt gäller detta Vaisaluokta, Änonjalme och Ritsem. Framkomligheten på stränderna skapar problem framförallt på våren när magasinet är som lägst och medför svårigheter med båtar samt flyttning av material som behövs i arbetet. Kommunen bör uppmärksamma detta i sina kontakter med Vattenfall och utöva påtryckningar.

Kommentar:

1. Länsstyrelsen ger tillstånd till spridande av aska. Kommunen vidarebefordrar frågan om fjällurlundar till Länsstyrelsen och kyrkan för vidare utredning.

2. Kapitlet kommunikationer har kompletterats med ett avsnitt om bredband och IT-struktur.

3. Gruv- och uranbrytning är en fråga för Kommunfullmäktige (KF). En motion som handlar om detta har lämnats in till KF.

4. Frågan om bevarande av bebyggelsen och miljön i Lappstan bör behandlas i KF. Önskemålet kan förslagsvis lämnas in i form av en motion eller ett medborgarförslag till KF.

5. Kommunen uppmärksammar problemen med framkomlighet längs stränderna. Detta är en pågående diskussion och frågan kommer även att behandlas i det tematiska tillägget till översiktsplanen om landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden.

23. SGU, Hans-Göran Jansson och Helena Kjellson (bilaga till Lst yttrande)

Synpunkterna från SGU avser främst markradon och grundvatten. Till yttrandet bifogas även en karta som visar undersökningstillstånd och fyndigheter, ett utdrag från undersökningstillstånden samt en lista på fyndigheter inom Jokkmokks kommun.

SGU föreslår bl a följande kompletteringar/förtydliganden: En redovisning av kommunens dricksvattenförsörjning, med läge och utbredning för samtliga yt- och grundvattenförekomster som utgör eller kan komma att utgöra resurser för dricksvattenförsörjningen. En presentation av dricksvattenbehovet vid olika framtida scenarier. Yt- och grundvattenresurser bör även beskrivas med avseende på bland annat läge, kvalitet och sårbarhet.

I arbetet med vattenförsörjningsplaner är det viktigt att väga in de ökade krav som klimatförändringarna kan komma att ställa. Rent praktiskt kan det vara fördelaktigt att i vissa områden även upprätta en VA-plan.

SGU konstaterar också att de av riksdagen beslutade miljömålen inte tas upp särskilt i planhandlingarna.

Kommentar:

Texten har justerats i enlighet med SGU:s synpunkter angående markradon (åtgärdande av höga radonhalter i inomhusluft). Även texten om berggrund har ändrats. Kartan har kompletterats med fyndigheter och undersökningstillstånd. Kommunen har valt att inte redovisa de yt- och grundvattenförekomster som utgör resurs för dricksvattenförsörjningen i översiktsplanen. Efter utbyggnaden av det nya vattenverket i Kåbdalis har samtliga avloppsreningsverk och vattenverk god kapacitet, både för dagens behov och för framtiden.

24. Länsstyrelsen Norrbottens län

Skrivelsen redovisas i fulltext med efterföljande kommentar:

BAKGRUND

Jokkmokks kommun har upprättat ett förslag till ny kommuntäckande översiktsplan. Förslaget har översänts till länsstyrelsen för samråd enligt 4 kap. 3 § plan- och bygglagen (PBL).

Vid samråd om ett förslag till en översiktsplan skall länsstyrelsen enligt 4 kap 5 § PBL särskilt ta tillvara och samordna statens intressen, tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar allmänna intressen enligt 2 kap PBL, verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses och att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs, samt verka för att markanvändningsfrågor som berör två eller flera kommunen samordnas på ett lämpligt sätt.

LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE

Planens disposition

Den valda dispositionen med planeringsförutsättningar separerat från planförslaget med en detaljerad innehållsförteckning gör det tämligen lätt att orientera sig i handlingen. Länsstyrelsen anser dock mot bakgrund av vad som sägs nedan om översiktsplanens framtida strategiska roll m.m. att handlingen skulle vinna på att komprimeras, och framförallt, på att lyfta fram och tydliggöra de mest strategiska frågeställningarna som är viktiga för kommunens framtida utveckling. Avsnittet om ”Kommunala mål och visioner” har i detta sammanhang en viktig roll när det gäller att förtydliga kommunens ambitioner för framtiden. Hur vill man t.ex. skapa attraktiva boendemiljöer eller hur ser kommunen på möjligheten att öka jämställdheten.

Eftersom kommunen valt att redovisa själva planförslaget sist i handlingen så kan en inledande sammanfattning där de strategiska frågeställningarna och kommunens ambitioner när det gäller kärnfrågorna, bidra till att öka graden av tydlighet.

Kommentar:

Det inledande kapitlet ”Kommunala mål och visioner” har kompletterats med en tydligare redovisning av kommunens viktiga strategifrågor. Dessa återkommer även till viss del i ”kommunala ställningstaganden” för varje avsnitt.

Förslaget till översiktsplan från 2004

Länsstyrelsen konstaterar att planhandlingen till stora delar är identisk med det förslag till översiktsplan över vilket länsstyrelsen yttrat sig 21 september 2004. De förändringar som skett sedan 2004, bygger i huvudsak på synpunkter från de samråd som genomförts under år 2004. En viss uppdatering av statistik och ett antal tillägg med anledning av förändrad lagstiftning bl.a. när det gäller miljöbedömning och strandskydd har även skett. Dessutom har handlingen kompletterats med en miljöbedömning, MKB.

Länsstyrelsen noterar dock att det fortfarande kvarstår många inaktuella uppgifter i planhandlingen från den tidigare versionen, vilka behöver uppdateras. Se vidare i bilaga med länsstyrelsens detaljsynpunkter.

Kommentar:

Fakta har uppdaterats enligt länsstyrelsens synpunkter.

Översiktsplanens strategiska roll

Med tanke på de omvärldsförändringar som skett under de dryga 5 år som förflutit sedan förra samrådsskedet, så anser länsstyrelsen att ytterligare förändringar av planens innehåll och upplägg, hade kunnat förväntas. Den nya plan- och bygglag som kommer att antas inom en snar framtid och som bl.a. syftar till att stärka översiktsplanens strategiska roll torde motivera ett något annorlunda angreppssätt när översiktsplanen upprättas. Länsstyrelsen anser att detta borde synas i den nya versionen av förslaget till översiktsplan för att planen ska kunna fungera som det är tänkt även när den nya plan- och bygglagen antagits. Bl.a. bör det mer konkret framgå hur kommunen ser på ”den avsedda användningen av mark- och vattenområden” och ”hur den byggda miljön skall utvecklas och bevaras” eller hur kommunen avser att ”tillgodose de redovisade riksintressena” (jfr kraven i 4 kap. 1 § PBL). I detta sammanhang har plankartan en mycket viktig roll och länsstyrelsen anser att plankartan i detta fall är bör utvecklas så att kommunens ambitioner för den framtida markanvändningen tydligare framgår av denna. Kopplingen mellan karta och text bör även ses över.

I förslaget till översiktsplan redovisas inte hur förslaget förhåller sig till de regionala planeringsunderlagen RUP och RTP. Länsstyrelsen anser att kopplingen mellan den fysiska planeringen och utvecklingsprogrammen är viktig för att visioner i olika sammanhang ska ges förutsättningar för förankring och förverkligande. Som en del i att översiktsplanens strategiska roll ska stärkas med den nya plan- och bygglagen, ingår bl.a. att man ska ta hänsyn till mellankommunala och regionala förhållanden. Det innebär att översiktsplanen får en tydligare regional och strategisk betydelse.

Kommentar:

Översiktsplanens viktigaste strategiska frågor framgår av det inledande kapitlet ”Kommunala mål och visioner”. Kommunens övergripande mål harmoniserar i hög grad med de övergripande målen som slagits fast på regional nivå.

Redovisning enligt 3, 4 och 5 kap, miljöbalken

Enligt PBL 4 kap 1§ (3kap. 4 och 5§§ i förslaget till ny PBL) skall riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken anges särskilt i översiktsplanen och kommunen ska bl.a. redovisa hur kommunen avser att tillgodose dessa samt hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken.

Riksintressen

Kommunen redovisar riksintressena i samband med att respektive sakområde behandlas, istället för att redovisa dem samlat. Det valda redovisningssättet innebär en viss otydlighet när det gäller riksintressenas särställning som statliga intressen. Länsstyrelsen anser även att det inte tydligt går att utläsa hur kommunen i enlighet med PBL 4 kap. 1§ pkt 3, ”avser att tillgodose de redovisade riksintressena”. Det kommunala ställningstagande som följer efter varje avsnitt innehåller sällan någon information om kommunens syn på riksintressena, utan där hanteras hela det aktuella sakområdet. I den del av översiktsplanen som benämns ”Kommuntäckande rekommendationer” så går det visserligen att utläsa något om hur kommunen förhåller sig till riksintressena, men länsstyrelsen anser att detta bör utvecklas och helst att avsnittet om riksintressen både när det gäller beskrivningar och när det gäller kommunens syn bör ges en mer framskjuten plats i handlingen. Detta gäller även för försvarsmaktens intressen, som endast omnämns i löpande text under avsnittet näringsliv/sysselsättning på sid. 12. Från försvarsmakten har ett förslag till hur riksintresset kan presenteras i översiktsplanen inkommit;

”Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygplatser som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset.

I Jokkmokks kommun finns två områden av riksintresse för totalförsvaret, Vidsels skjutfält och Jokkmokks övningsflygplats. Dessa har en omgivningspåverkan avseende buller och behov av hinderfrihet runt områdena. Inom övriga ytor av kommunen kan riksintresset påverkas främst av uppförande av höga objekt som vindkraftverk.

Försvarsmakten bör kontaktas i tidigt skede avseende vindkraftstävanden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 50 m inom tätort.

Kommentar:

Kommunen delar inte länsstyrelsens uppfattning om att riksintressena måste redovisas samlat. Riksintressena enligt 3 och 4 kap. MB redovisas i översiktsplanen på sidorna 14-38. Rubrikerna har kompletterats med hänvisning till miljöbalken för att tydliggöra vilket riksintresse det gäller. Försvarsmaktens förslag till kompletterande text har införts under en egen rubrik på sid.29.

EU:s ramdirektiv för vatten

Redovisningen av miljökvalitetsnormer görs i avsnittet ”Miljö och riskfaktorer”. Den 18 december fattades beslut om miljökvalitetsnormer för vattenförekomster inom Bottenvikens vattendistrikt. Dessa hanteras inte i översiktsplanen, utöver att EU:s ramdirektiv för vatten omnämns under avsnittet ”Vattenanvändning”. Där sägs att frågan ska utredas och att ett framtida tematiskt tillägg kan bli aktuellt. Länsstyrelsen menar dock att det är lämpligt att behandla frågan redan i den nu aktuella översiktsplanen genom att analysera planförslaget utifrån gällande normer.

Kommentar:

Kommunen ser ett stort problem med de vattendrag som staten gjort kraftig åverkan på - i och med byggandet av vattenkraftverk och tillhörande dammar - vem äger ansvaret för återställandet av dessa? Kommunen förväntar sig att kommunens utbyggda älvar får klassningen KMV - ”Kraftigt Modifierade Vattendrag” och att detta i sin tur innebär att det inte blir en kostnad eller ett ansvarsområde för Jokkmokks kommun.

Texten har kompletterats. Miljökvalitetsnormer för vattenförekomster redovisas under rubriken Vattenanvändning”.

Landsbygdsområden i strandnära läge

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS-områden, (jfr miljöbalken 7 kap. 18e§ första stycket) tillhör också de frågor som enligt PBL 4 kap 1§ skall redovisas i översiktsplanen. Kommunen hanterar dessa under den del av planen som innehåller kommuntäckande rekommendationer, vilket är lämpligt eftersom det handlar om föreslagen markanvändning. Länsstyrelsen anser dock att frågan om LIS-områden även bör ingå som en del i de inledande avsnitten till planen och hanteras tillsammans med andra strategiska markanvändningsfrågor.

Kommentar:

En mer detaljerad utredning avseende möjliga LIS-områden måste göras. Det kommer att ske i form av ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen saknar en redovisning av kommunens syn på framtida bostadsförsörjning i översiktsplanen. Kommunen skall, enligt 1 § i lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar: *□ skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen genomförs. □*

Vid planeringen av bostadsförsörjning skall kommunen, om det behövs, samråda med andra kommuner som berörs av planeringen. Riktlinjer för bostadsförsörjningen skall antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod.

Kommentar:

Jokkmokks kommun strävar efter en positiv befolkningsutveckling. Kommunens bostadsplanering syftar till att det ska finnas lämpligt boende för alla kommuninvånare. Det finns gott om utrymme för framtida bostadsbehov. Detta är en ständigt aktuell fråga och den ska därför aktualiseras på nytt i samband med nästa översyn av översiktsplanen.

Miljö kvalitetsmålen

Riksdagen har antagit mål för miljö kvaliteten inom 16 områden. I november 2005 lades miljö kvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv” till de 15 som man antagit redan i april 1999.

I förslaget till översiktsplan för Jokkmokks kommun saknas en redovisning av hur kommunen avser att arbeta för att bidra till att miljö målen uppnås. Länsstyrelsen anser det är en viktig fråga att hantera som en av de strategiska frågeställningarna i översiktsplanen. Särskilt som Fysisk planering och hushållning med mark och vatten och byggnader lyfts fram som en viktig övergripande miljö målsfråga vid sidan av de 16 miljö kvalitetsmålen.

Kommentar:

Kommunens två miljöstrategier jobbar aktivt med miljöfrågor i kommunen. En miljöplan för Jokkmokks kommun har tagits fram.

Jämställdhet

I översiktsplanens kommunala ställningstagande nämns frågor som jämställdhet, mångfald, jämlikhet och de olika diskrimineringsgrunderna som faktorer som ska beaktas i planeringen t.ex. på sidan 13 under avsnittet näringsliv/sysselsättning. Länsstyrelsen anser dock att jämställdhetsfrågan och även andra näraliggande frågor bör finnas med redan i visionsavsnittet då dessa utgör viktiga faktorer i syfte att nå ett socialt hållbart samhälle som är attraktivt för både kvinnor och män flickor och pojkar att leva och verka i. viktig faktor att beakta och sträva efter.

Som grund för den övergripande strategiska planeringen kan de nationella jämställdhetsmålen utgöra riktlinjer att förhålla sig till vid bedömningen om planen har ett jämställdhetsperspektiv d vs om hänsyn har tagits till vilka konsekvenserna blir för kvinnor och män av de rekommenderade åtgärderna men också vem som fattar besluten om åtgärderna och vem som står som norm för de åtgärder som anges. Eftersom planen också är en utvecklingsplan för ett växande samhälle så är det av vikt att man ser vilka konsekvenserna för de beslut som tas blir för både kvinnor och män, flickor och pojkar.

De jämställdhetspolitiska målen är antagna av Riksdagen och utgör grunden för Regeringens jämställdhetspolitik. Det övergripande målet är indelat i fyra delmål som även kan användas vid jämställdhetsbedömning av fysisk planering.

en jämn fördelning av makt och inflytande
samma möjligheter till ekonomiskt oberoende
en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet
mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Individbaserad, könsuppdelad statistik utgör en god faktagrund för att synliggöra kvinnors och mäns olika levnadsmönster och levnadsförhållanden och ger ett bättre underlag för beslut och prioriteringar. Könsuppdelad statistik kan hämtas ur den faktabok som länsstyrelsen ger ut vartannat år, ”På tal om kvinnor och män i Norrbotten”.

Kommentar:

Några av kommunens utpekade s.k. horisontella mål, som ska beaktas i alla kommunala verksamheter, är jämställdhet, jämlikhet samt mångfald och barn- och ungdomsperspektiv. Dessa mål ska genomsyra kommunens planering. De omnämns också i det inledande kapitlet ”Kommunala mål och visioner”. De horisontella målen redovisas i kommunens måldokument ”Jokkmokk 2015”, som ligger till grund för översiktsplaneringen.

Andra strategiska frågor

Utöver de frågeställningar som nämns i föregående text, så anser länsstyrelsen också att frågan om klimatförändringar, utredningsområde om vindkraft samt mellankommunal samverkan är av den karaktären att de förtjänar att lyftas fram som viktiga strategifrågor för kommunen.

Kommentar:

Det inledande kapitlet ”Kommunala mål och visioner” har kompletterats med en tydligare redovisning av kommunens viktiga strategifrågor. Dessa återkommer även till viss del i ”kommunala ställningstaganden” för varje avsnitt.

KOMMUNTÄCKANDE REKOMMENDATIONER

(Synpunkter på avsnitten om planeringsunderlag redovisas i särskild bilaga.)

Detta avsnitt (sid. 47-54) utgör själva kärnan i översiktsplanen, eftersom det är här som man kan finna redovisningen av kommunens ambitioner för utvecklingen av den fysiska miljön. Texten har en direkt koppling till den kommuntäckande markanvändningskartan och sambandet mellan dessa bör tydliggöras både i texten och på kartan. Länsstyrelsen anser även att detta avsnitt bör ges en mer framskjuten roll i handlingen, jämfört med vad som nu är fallet.

Om avsikten med de texter som finns under respektive kartsymbol ska omfatta dels en form av beskrivning och dels rekommendationer, så anser länsstyrelsen att kommunen bör se över texterna så de blir mer enhetliga, eftersom rekommendationer ibland förekommer på båda ställena.

Länsstyrelsen anser även att olika riksintressen skall kunna återfinnas på markanvändningskartan, istället för som nu sammanslagna. Även riksintresse för rennäringen bör ingå. I beskrivningarna saknas dessutom redovisning av områden vilka ingår i nätverket natura 2000.

Kommentar:

Kopplingen mellan texten och den kommuntäckande markanvändningskartan har tydliggjorts. Det är svårt att redovisa samtliga riksintressen på ett tydligt sätt på samma karta, p g a att många riksintresseområden överlappar varandra. Därför redovisas alla riksintressen samlade på två särskilda kartor, där också rennäringens riksintresse finns med.

Obrutet fjällområde

En beskrivning av obrutet fjäll bör finnas till texten på sid.49. Nu handlar texten främst om områden med landskapsbildsskydd. Om dessa ska redovisas här så bör de ges en egen rubrik . När det gäller områden för landskapsbildsskydd så är hänvisningen till 4 kap. miljöbalken felaktig. För dessa områden gäller förordnande enligt 19 § naturvårdslagen i dess lydelse före den 1 januari 1975. Förordnandet avser skydd av landskapsbildens och fortsätter att gälla även efter miljöbalkens ikraftträdande den 1 januari 1999 (9 § lag om införande av miljöbalken). Observera även att det krävs tillstånd av länsstyrelsen, ej dispens. Det är också felaktigt att utbredningen i Jokkmokk sammanfaller med gränsen för obrutet fjäll. Endast ett mindre område i närheten av tätorten berörs.

Kommunen anser att en översyn av gränsdragningen för obrutet fjäll bör ske. En sådan översyn har gjorts av Boverket på uppdrag av regeringen 2005. Inga förändringar föreslogs för de områden som nämns av kommunen i översiktsplanen.

Kommentar:

Texten har justerats avseende obrutet fjäll och områden med landskapsbildsskydd. Kommunen är inte nöjd med nuvarande gränsdragning för obrutet fjäll och vidhåller att en ny översyn bör göras, där kommunens synpunkter beaktas.

Vindbruk

Vindbruksavsnittet på sid. 49 har givits stort utrymme med förslag på områden som kommunen anser lämpliga för vindkraft. Dessa redovisas på markanvändningskartan.

Länsstyrelsen konstaterar att stora intressekonflikter råder inom många av de föreslagna områdena. Både starka försvarsintressen och naturvårdsintressen innebär att det torde vara svårt att realisera planerna för flertalet av de föreslagna områdena.

Samtliga föreslagna vindkraftsområden utom två innebär konflikt med totalförsvarets intressen. Försvaret accepterar inte vindkraft på eller i närheten av Vidsels skjutfält vars verksamhet inte går att samordna med en vindkraftsutbyggnad. Inom ett stort område kring Vidsels skjutfält måste det dessutom vara fritt från höga objekt p.g.a. av verksamheten vid skjutfältet. Inom de två föreslagna vindkraftsområdena längst österut finns andra typer av konflikter med totalförsvarets intressen. Det enda områden som enligt försvarsmakten inte berörs av starka försvarsintressen område nr 1 Harsprånget. Detta område innebär dock istället konflikter med naturvårdsintressen, se nedan.

Jokkmokk ligger i topp nationellt när det gäller unik och värdefull natur, både ifråga om biologisk mångfald och stora orörda områden av vildmarks karaktär. Länsstyrelsen anser generellt att etableringar som påverkar upplevelsen inom stora vildmarksområden är olämpliga, liksom etableringar som bryter väg in i orörd natur som urskogar, opåverkade våtmarker och fjällhed. Som exempel kan nämnas Harsprånget (Ananas och Lappvallsberget) som pekats ut som vindbruksområde. Området är ett stort urskogsområde med mycket höga naturvärden och sitter väglöst ihop med Muddus nationalpark. En större vindkraftspark med 65 stora vindkraftverk på bergsryggen skulle få stora konsekvenser såväl för den orörda naturen i urskogsområdet men också för besökarnas upplevelse av vildmarken i nationalparken/världsarvet Laponia. Motsvarande gäller för placeringen av en vindkraftspark på bergstoppar i eller alldeles intill Kronogårds naturreservat som är ett friluftsområde med vildmarks karaktär.

Flertalet av de utpekade vindbruksområdena berör antingen naturreservat eller skyddsvärda områden med naturvärden av reservatsklass. De skyddsvärda områdena är inventerade av länsstyrelsen 2003-2004 i samband med ett regeringsuppdrag att kartlägga skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar.

De tre vindbruksområdena Kåbdalis, Messaure och Murjek ser ut att inte beröra skyddsvärda områden/naturreservat men det svårt att exakt bedöma då vindbruksområdena är grovt ritade och kartunderlaget är i liten skala.

Förutom starka försvarsintressen och naturvårdsintressen så bör även andra aspekter vägas in när vindkraft utreds och planeras. Hänsyn måste bl.a. tas till kulturmiljöintressen, liksom till transportinfrastrukturens förutsättningar och villkor. Det bör bl.a. av planen även framgå vilka begränsningar som det statliga vägnätet har för transporter till vindkraftsetableringarna.

Det bör i de kommundäckande rekommendationerna även framgå vilka kulturhistoriskt värdefulla vägmiljöer som kan komma att påverkas av vindkraftsetableringarna. Utpekade vägar ut kulturmiljösynpunkt är: Väg 1400 Stenträsk-E45, väg 1605 Njakajaur-Louvaré, Pakkoselet-Långselet. I kapitlet om Kulturmiljövärd nämns visserligen att tre miljöer är utpekade, men det bör tydliggöras att dessa vägar vanligtvis inte kan byggas om för att klara skrymmande och tunga vindkraftstransporter utan att vägen ändrar sin ursprungliga karaktär.

Kommentar:

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananas) utgår på de naturvärden som finns i området. Kommunen bedömer att det i vissa fall kan vara möjligt att bedriva vindbruk i områden med värdefull natur utan risk för större konflikter. Detta måste naturligtvis utredas mer detaljerat från fall till fall. Jokkmokks kommun ser vindkraft som en prioriterad fråga och väljer därför att låta övriga föreslagna vindkraftsområden vara kvar för vidare utredning.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Kommunen har pekat ut två områden som lämpliga för landsbygdsutveckling i strandnära läge, s.k. LIS-områden. Dessa har även redovisats på karta. Utgångspunkten när kommunen valt områdena har för det ena området Kåbdalis-Kitajaur-Kronogård varit pågående turistisk verksamhet. För det andra utpekade området "Norr om Jokkmokks tätort", längs Luleälvens norra sida, är motiveringen att öka serviceunderlaget för bl.a. barnomsorg och kommersiell verksamhet i tätorten. Länsstyrelsen noterar dock att det område som inritats på kartan och som benämns "Norr om Jokkmokks tätort", även sträcker sig en bra bit sydost om tätorten, ner till Norra Mattisudden.

Förutom att LIS-områdena långsiktigt skall bidra till utvecklingen av landsbygden, så krävs också att strandskyddets syften även fortsättningsvis kan tillgodoses inom de utpekade områdena. Kommunen måste därför komplettera redovisningen av de aktuella områdena med en beskrivning avseende detta. Redovisningen bör innehålla en bedömning över vilka långsiktiga effekter som de föreslagna lättnaderna kan ha på strandskyddets syften. Kommunen skall även visa att det inom de aktuella områdena fortfarande finns god tillgång till strandområden för allmänheten samt att goda livsvillkor även fortsättningsvis kan råda för djur- och växtlivet på land och i vatten. Det bör även noteras att det först är i dispensprövningen i samband med exploatering som strandskyddsfrågan slutligen avgörs.

När det gäller området Kåbdalis-Kitajaur-Kronogård så bedömer länsstyrelsen att det kan vara ett område med förutsättningar för en långsiktig landsbygdsutveckling i enlighet med kriterierna för LIS-

områden. Dock krävs en utveckling av beskrivningen i enlighet med vad som sägs ovan när det beträffande strandskyddets syften.

Området som benämns ”Norr om Jokkmokks tätort” kräver ytterligare motivering avseende långsiktig landsbygdsutveckling och även precisering när det gäller avgränsningen, samt också komplettering avseende hur strandskyddets syften kan tillgodoses långsiktigt. Länsstyrelsen kan inte baserat på informationen i förslaget till översiktsplan ha några synpunkter på områdets lämplighet som LIS-område.

Av texten på sid. 52 framgår det även att kommunen bedömer att det finns ytterligare områden inom kommunen, i anslutning till ett antal turiststråk, som bör kunna komma ifråga som Lis-områden. Dessa redovisas endast i text och mycket oprecist, varför Länsstyrelsen inte kommenterar dem i detta yttrande.

Länsstyrelsen hänvisar till Boverkets och Naturvårdsverkets ”Strandskydd- en vägledning för planering och prövning”, när det gäller vad som bör redovisas när det gäller LIS-områden. (www.boverket.se)

Kommentar:

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden, behöver utredas ytterligare och detta kommer därför att behandlas särskilt i ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

TÄTORTSREKOMMENDATIONER

Texterna bör ses över när det gäller uppdelningen mellan vad som är befintliga förhållanden och rekommendationer. T.ex. så anges för Porjus på sid. 57 under rubriken befintliga förhållanden att ”En ny gång- och cykelväg behöver upprättas längs Rallarstigen för ökad trafiksäkerhet inom samhället.” Denna information torde höra hemma under rubriken Rekommendationer.

Som kommunalt ställningstagande på sid. 27 förs behovet fram av utbyggnad av vattenförsörjningen i Kåbdalis. Om det handlar om det vattenverk som byggts (?) under hösten 2009 som avses så bör texten justeras både på sid. 59 och på sid. 27, eftersom det handlar om en befintlig anläggning.

Vägverket har genomfört bristanalyser både i Vuollerim och i Kåbdalis där problemen för olika trafikantgrupper har beskrivits och analyserats och olika tänkbara åtgärder har föreslagits allt från åtgärder som kan påverka transportbehovet och val av transportsätt till effektivare utnyttjande av befintligt vägnät och utbyggnadsåtgärder. Lösningar för att göra gc trafiken säkrare finns med bland dessa. Vissa åtgärder har genomförts i Vuollerim, bland annat en gång- och cykelpassage, men brister kvarstår. När det gäller Kåbdalis är det oklart hur man ska gå vidare efter bristanalysen. Detta borde beskrivas generellt under avsnittet om gång- och cykeltrafik sid 25, samt i respektive tätortsavsnitt i kapitlet Tätortsrekommendationer.

Kommentar:

Vattenverket i Kåbdalis kommer att tas i drift under våren 2010. Texten har kompletterats avseende gång och cykeltrafik.

KARTOR

Kommuntäckande markanvändningskartan

Se ovan angående behov av hänvisning från kartan till relevanta avsnitt i plantexten. Om det är problematiskt att säredevisa olika riksintressen på kartan, så bör en hänvisning till relevant avsnitt i texten finnas, så att det enkelt går att skaffa sig en överblick över olika riksintresses utbredning. Rennäringens riksintressen måste redovisas på samma vis som övriga riksintressen, liksom de objekt som är utpekade som riksintressanta för kommunikationer.

Kommentar:

Kartan över riksintressen har kompletterats med hänvisningar till motsvarande kapitel i miljöbalken, för en tydligare koppling till rubrikerna i texten. Rennäringens riksintresse redovisas både på en av riksintressekartorna och på en egen karta under rubriken ”Rennäring”.

Tätortskartorna

Även för tätortskartorna är en kopplingen mellan karta och text nödvändig för att karornas innebörd skall bli tydlig.

Den redovisning på tätortskartorna, av skoteröverfarter över järnvägen, som enligt texten på sid 25 skall finnas, verkar inte stämma när det gäller kartorna för Murjek och Kåbdalis. I den kommuntäckande kartan ser det ut som att överfarter finns, men dessa saknas på tätortskartorna.

Eftersom de markerade cykelvägarna i Vuollerim och Kåbdalis ligger inom Vägverkets ansvarsområde borde dessa hellre uttryckas som ett behov som finns, då de inte ligger i några av Vägverkets planer.

Kommentar:

Kopplingen mellan tätortskartor och text har setts över. Kartorna för Vuollerim och Kåbdalis har justerats.

Miljöbedömning

Länsstyrelsen anser att avgränsningen av miljöbedömningen är snäv när den endast omfattar vindkraftsfrågan. Länsstyrelsen menar att även utpekandet av områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge är en sådan fråga som bör hanteras i en MKB till översiktsplanen.

I miljöbedömningen för "Vindbruksområden" sid. 64 ff. finns saknas helt ett resonemang kring kulturmiljöer. Några av de områden som finns med på listan på sid. 66 ligger inom kulturhistoriskt intressanta områden, som Vitberget, Murjek, Harsprånget och Udja by. Även om vindkraftsverk inte uppförs inom dessa områden så kan påverkan ske.

Länsstyrelsen saknar även en beskrivning av påverkan på landskapsbilden, liksom redovisning av konsekvenser när det gäller upplevelsen av hinderbelysningen.

När det gäller detaljsynpunkter avseende naturvårds- och försvarsintressen hänvisas till synpunkter lämnade i texten ovan. T.ex. så krävs komplettering av kartbilden på sid.66.

Kommentar:

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden, kommer att behandlas särskilt i ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. En särskild miljöbedömning kommer att göras för detta tillägg.

Samråd

Samråd i ärendet har ägt rum med Banverket, SGI, SGU, Energimyndigheten, Försvarsmakten, Fiskeriverket, Luftfartsstyrelsen, Post- och Telestyrelsen, Sametinget, Skogsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Transportstyrelsen, Vattenfall samt Vägverket. I handläggningen har deltagit företrädare för länsstyrelsens enheter för tillväxt- och kommunikationer, jämställdhet, kulturmiljö, landsbygd, naturvård, krishantering, miljöskydd samt naturresurs- och rennäring.

Björn Adolfson

Länsarkitekt

Inger Krekula

Planarkitekt

ÖVRIGA ÄNDRINGAR

Utöver ändringar från möten och skriftliga yttranden har redaktionella ändringar utförts i planen.

Jokkmokks kommun
Samhällsbyggarnämnden
Mars 2010

Karin Larsson
Sekreterare Samhällsbyggarnämnden

UTLÅTANDE

Här redovisas utlåtandet med en sammanfattning av de yttranden och synpunkter som framförts under utställningen, tillsammans med kommentarer.

Utställningen har ägt rum mellan 2010-05-10 och 2010-07-10.

Översiktsplan för **JOKKMOKKS KOMMUN** Jokkmokks kommun, Norrbottens län

UTLÅTANDE

HUR UTSTÄLLNINGEN BEDRIVITS

Översiktsplanen har ställts ut under tiden 10 maj 2010 till den 10 juli 2010. Samtliga utställningshandlingar har funnits tillgängliga på kommunens hemsida, <http://www.jokkmokk.se>. Vykort med uppmaning om att besöka kommunens hemsida har skickats ut till berörda föreningar och organisationer. Nämnder, myndigheter samt grundskolan har erhållit fullständiga samrådshandlingar.

Handlingarna har även funnits utställda på kraftstationen i Porjus, vid ingången till gymnastiken, i förvaltningsbyggnaden i Jokkmokk, på Folkets Hus i Vuollerim, Perssons Diversehandel i Kåbdalis och Hembygdsföreningen i Murjek.

Som ett led i att öka den demokratiska processen och att engagera ungdomar i samhällsplaneringen har årskurs 8 på Östra skolan i Jokkmokk varit en samrådspart. De har bidragit med egna tankar och samtidigt lärt sig mer om sin hemkommun.

INKOMNA YTTRANDEN

Under utställningstiden har tolv skriftliga yttrande inkommit. Dessa sammanfattas och kommenteras här nedanför. Länsstyrelsens yttrande återges i sin helhet.

1. Bengt Rydell, Statens Geotekniska Institut
2. Anders Eriksson och Thomas Eriksson, ägare till fastigheten Njunjes 1:7
3. Jokkmokks Sockenallmanning, SCA Skog AB, Statens fastighetsverk
4. Lars Berggren, Skogsstyrelsen
5. Ann Eklund, Sveaskog
6. Tommy Nyström, ordf. Kommunstyrelsen, Gällivare kommun
7. Monica Wennberg och Anders Wiklund, Alpina sektionen, Vuollerim
8. Vuollerimbygdens ekonomiska förening
9. Viktor, Vidar och Mikael Segerström, Suorvavind AB
10. Kjell-Åke Aronsson, Åjtte Svenskt fjäll- och samemuseum
11. Älvsbyns kommun
12. Länsstyrelsen Norrbottens län

1. Bengt Rydell, Statens Geotekniska Institut

SGI har granskat översiktplanen avseende geotekniska säkerhetsfrågor kopplade till risker för ras, skred och stranderosion.

SGI vill uppmärksamma att Räddningsverkets kartering avseende ras- och skredrisker endast omfattar begränsade och vid karteringstillfället bebyggda delar av kommunen. Karteringen gäller dessutom endast områden med lösa jordar (silt och lera). Det kan finnas andra områden med risk för ras och skred som bör tydliggöras i planen. Inom planerade utbyggnadsområden bör därför områden med förutsättningar för skred och ras översiktligt identifieras.

Räddningsverkets översiktliga översvämningsskartering från 2006 visar på översvämningssområden som anges i planen utifrån en grov höjdmödel. Sannolikt har vattenkraftföretag (Vattenfall) lämnat mer heltäckande analyser för Luleälvområdet. Nivåer och extrema flöden i övriga större vattendrag och sjösystem som innebär översvämningssrisk för bebyggelse bör översiktligt belysas.

Det finns förutsättningar för erosion i vattendrag och sjöar i kommunen. I ett längre tidsperspektiv kan erosionen leda till instabil mark och att befintliga och naturliga skydd mot erosion och översvämning förändras. SGI uppmanar kommunen att ta hänsyn till förväntade klimatförändringar vid bedömning av risker för översvämning och stranderosion.

Inför tematiskt tillägg med LIS-områden anser vi att lokaliseringar bör utvärderas och anvisningar redovisas för dessa risker liksom för de risker med slamströmmar som kan finnas i långa och branta sluttningar ner mot planerade utbyggnadsområden.

Planeringen för vindkraftetableringar redovisas översiktligt och omfattar stora markområden. Vi anser att det skulle vara värdefullt att komplettera med bedömning av markförhållanden och i vilken utsträckning det finns geotekniska säkerhetsfrågor att belysa t ex. risk för ras/skred i berg/jord nära planerade anläggningar med anslutningsvägar. Detta kan göras utifrån befintliga geologiska och topografiska kartor.

SGI föreslår vidare att en strategi inkluderas för hur geotekniska säkerhetsfrågor och geoteknisk information bör hanteras vid framtida detaljplanläggning och bygglovgivning.

Kommentar:

I översiktsplanen redovisas två områden som planlagts för ny bostadsbebyggelse: ett område vid Skansen i Jokkmokk samt ett område norr om Vuosmovägen i Porjus. Inget av dessa områden ligger nära stränder, slänter, branter, e dy. Risken för ras och skred inom planerade utbyggnadsområden kan därför anses som väldigt liten. Sådana risker, liksom risker i samband med förväntade klimatförändringar kommer att beaktas i det tematiska tillägget med LIS-områden.

Riskområden för ras, skred och översvämning redovisas på markanvändningskartan. Till grund för denna karta ligger bl a Vattenfalls data för Luleälven, ”Flödesdämpande åtgärder i Lule älvssystem” från 1998. Enligt Vattenfall gäller dessa uppgifter fortfarande.

I samband med det kommande tematiska tillägget med LIS-områden kommer risker för ras, skred och erosion, slamströmmar, m.m. samt risker i samband med förväntade klimatförändringar att behandlas.

I översiktsplanen redovisas lämpliga områden för utbyggnad av vindkraft mycket översiktligt på markanvändningskartan. En bedömning av markförhållanden och eventuella geotekniska risker i anslutning till vindkraftanläggningar kommer att göras i samband med mer detaljerade studier av anläggningarnas placering.

Vid planläggning och lokalisering av bebyggelse ska risken för olyckor, översvämning och erosion beaktas, enligt Plan- och bygglagens bestämmelser, PBL 2 kap. 3§. Kommunen anser inte att det i dagsläget finns behov av en särskild strategi för hantering av geotekniska säkerhetsfrågor och information i samband med framtida planläggning och bygglovgivning. Sådana frågor utreds vid varje aktuellt planerande.

2. Anders Eriksson och Thomas Eriksson, ägare till fastigheten Njunjes 1:7

Enligt översiktsplanen planeras en ny turistanläggning i Njunjes. Anders och Thomas framför sina önskemål om att även fastigheten Njunjes 1:7 ska omfattas av införandet av detaljplan eller områdesbestämmelser. Syftet med detta är att utveckla området för turism, kopplat till det rörliga friluftslivet och till en levande landsbygd.

Fastigheten Njunjes 1:7 har tidigare tillhört konstnären och fotografen Johan Holmbom och skulle kunna utgöra ett intressant besöksmål för turister. Fastigheten skulle kunna användas som besöksmål för turister för att skildra den s.k. Fjällbondens hem.

Förfrågan om detaljplaneläggning av Njunjes 1:8 har tidigare prövats av länsstyrelsen. Då bedömde Lst att det planerade byggprojektet ej kunde medges med hänsyn till miljöbalkens bestämmelser om obrutet fjäll.

Den planerade anläggningen i Njunjes är av sådan art som normalt kräver elkraft, avloppsanläggning samt inte minst någon form av infrastruktur. Hur är det tänkt att dessa frågor kopplat till driften av den nya anläggningen ska lösas?

Detaljplan eller områdesbestämmelser med efterföljande etableringar i området ska inte förändra förutsättningarna för älgjaktens bedrivande i området.

Kommentar:

Kommunen har i översiktsplanen rekommenderat att Njunjes-området ska prioriteras för fritidsbebyggelse och turism. All ändrad markanvändning ska föregås av en detaljplan eller upprättande av områdesbestämmelse.

Framförda önskemål om att ändra markanvändningen på fastigheten Njunjes 1:7 och utveckla verksamheten för turism, bör formuleras i en ansökan om detaljplan som lämnas in till Jokkmokks kommun. Tekniska lösningar, liksom elförsörjning, vatten, avlopp, m.m. är frågor som ska utredas i en planprocess. Eventuell framtida planläggning av området ska ske med stor hänsyn till jakträtten i området.

Länsstyrelsen yttrar sig om alla fysiska planer och bedömer deras lämplighet från fall till fall. Eventuella planer och bestämmelser ska också under planprocessen ställas ut och samrådats med berörda sakägare.

Länsstyrelsen har kommenterat planerna på en ny turistanläggning i Njunjes i sitt yttrande till översiktsplanen (utställningshandlingen). Se även under punkt 12.

Njunjes ligger inom riksintresseområde för obrutet fjäll. Enligt miljöbalken 4 kap. 5 § får bebyggelse och anläggningar i dessa områden komma till stånd endast om det behövs för rennäringen, den bofasta befolkningen, den vetenskapliga forskningen eller det rörliga friluftslivet. Andra åtgärder inom områdena får vidtas endast om det kan ske utan att områdenas karaktär påverkas.

Länsstyrelsen har gjort bedömningen att gällande lagstiftning om obrutet fjäll innebär att ett bebyggelseprojekt inom det aktuella området inte kan medges.

Jokkmokks kommun anser att en turistanläggning i anslutning till den befintliga bebyggelsen i Njunjes behövs för att utveckla det rörliga friluftslivet i området. Platsen ligger ca 12 km väster om Kvikkjokk och utgör en naturlig rastplats för vandrare längs Padjelantaleden. En ny turistanläggning skulle utgöra ett komplement till befintliga anläggningar längs leden, t ex STF:s fjällstuga som ligger drygt 2 km längre västerut. Marken i området är hävdad sedan lång tid tillbaka men nu håller de gamla slätterängarna på att växa igen. Kommunen bedömer att en eventuell exploatering skulle kunna ske utan att områdets karaktär påverkas negativt.

3. Jokkmokks Sockenallmanning, SCA Skog AB, Statens fastighetsverk

I kommunens förslag till översiktsplan gällande avsnittet skogsbruk och jordbruk är kommunens ställningstagande formulerat: ”Skogsmark ska avverkas skonsamt.” Undertecknarna anser att denna formulering bör förtydligas, så att det framgår vad som avses med denna formulering.

Kommentar:

Med formuleringen ”skonsamt” menas att all avverkning ska ske enligt gällande lagar och regler så att den biologiska mångfalden i skogen bevaras. Det är också viktigt att i samband med avverkning ta hänsyn till rennäringen, värna om kulturmiljön och beakta sociala aspekter som kan komma ifråga. Översiktsplanen har kompletterats med ett förtydligande av texten.

4. Lars Berggren, Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har tagit del av rubricerade handlingar men har inga ytterligare synpunkter.

Kommentar:

Skrivelsen medför inga ändringar av planhandlingarna.

5. Ann Eklund, Sveaskog

Sveaskog har två ekoparker inom kommunen – Ekopark Vuollerim och Ekopark Luttaive – varav den förstnämnda redan är invigd. Alla ekoparker som inrättas får ett varaktigt skydd av natur- och kulturvärden genom ett 50-årigt naturvårdsavtal som tecknas med Skogsstyrelsen.

Sveaskog anser att ekoparkerna bör omnämnas i text samt framgå på kartan över områden med naturvärden. Mer information om ekoparkerna finns på <http://www.sveaskog.se/Skogsbruk-och-miljo/Naturvard/Ekoparker/>

Kommentar:

Kartan på sida 25 har kompletterats med information om de två ekoparkerna.

6. Tommy Nyström, Kommunstyrelsens ordförande, Gällivare kommun

Jokkmokks kommun har som grannkommun stor betydelse för Gällivare kommun, framför allt genom det samarbete som utvecklats kring olika gemensamma frågor genom åren. Därför har översiktsplanen betydelse även för Gällivare kommun. Av den anledningen vill vi framföra följande synpunkter på planförslaget.

I inledningen på planförslaget saknas en bra karta som visar Jokkmokks kommuns läge, utbredning och relation till grannkommuner.

Gällivare kommun ställer sig undrande om även kulturmiljön kring Messaure borde bifogas till planen.

En viktig fråga för Gällivare kommun är de lokala och regionala nätet av skoterleder för både lokalbefolkning och besöksnäringen. Vi ser också vikten av att kommunerna samverkar kring dessa frågor. Mot den bakgrunden bör omfattningen av och planeringen för skoterleder i Jokkmokks kommun framgå ännu tydligare i planen.

Vi konstaterar också att våra båda kommuner har gemensamt vatten i Luleälvsystemet och Råneälvsystemet. Här kan gärna en fortsatt samverkan ske kring vattenförvaltning och andra viktiga frågor, t ex VA-lösningar. Gällivare kommun delar planens uppfattning att vissa vatten bör klassas som KMV (Kraftigt modifierade vatten).

Vi noterar också att kommunerna redan samplanerar kring vindkraft i de områden som berör båda kommunerna. Vi noterar också det framgångsrika samarbetet kring världsarvet Laponia.

Kommentar:

På sida 54 i översiktsplanen finns en karta som visar Jokkmokks kommuns utbredning och läge i förhållande till grannkommunerna i Norrbotten och i Norge.

Jokkmokks kommun anser inte att en redovisning av kulturmiljön kring Messaure skulle tillföra något till översiktsplanen.

Kartan på sida 32 redovisar skoterleder i Jokkmokks kommun och ledernas förbindelse mot grannkommunerna. En webbaserad skoterledskarta finns också på Jokkmokks kommuns hemsida: <http://www.jokkmokkartan.com/>

Jokkmokks kommun ser positivt på fortsatt samverkan med grannkommuner kring vattenförvaltning och övriga vattenfrågor som berör gemensamma älvar och vattendrag. Kommunen ser även möjligheter till samarbete kring utpekandet av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden. Texten i avsnittet ”Mellankommunala frågor” har kompletterats med ett resonemang kring samverkan i frågor som rör vatten och LIS-områden.

7. Monica Wennberg och Anders Wiklund, Vuollerim sportklubb Alpina sektionen

Då en stor och viktig del av den framtida utvecklingsarealen kring Bomyrbergets friluftsområde inte finns med på kartan i utställningshandlingen föreslår vi följande: Den gröna zonen på kartan ändras till även att ta med södersidan av Bomyrberget med hundspåret ned till Soinakbäcken (behålla en terrängzon mot bäcken), sedan att den gröna zonen utvidgas i norr fram mot kraftledningen på öster och väster sida av vägen upp till Dalstugan. Kartan utvidgas i storlek så att hela området kommer med i Vuollerims tätortskarta.

Kommentar:

Syftet med översiktsplanens tätortskartor är att redovisa hur den bebyggda miljön i tätorterna ska utvecklas och bevaras. Tätortskartornas avgränsning och detaljeringsgrad har valts utifrån bebyggelsens koncentration och det tätbebyggda områdets utbredning. Tätortsgränserna visar inom vilket område en mer detaljerad planering är nödvändig.

Elljusspår och skidanläggningar redovisas på vissa av tätortskartorna, i de fall informationen anses tillföra något till planeringen av tätorterna. Bomyrbergets skidbacke ligger utanför gränsen för Vuollerims tätort men redovisas ändå på kartan som en fritids- och kulturanläggning. I detta fall har det ansetts viktigt att i informativt syfte visa områdets läge i förhållande till tätorten. Även om Bomyrbergets friluftsområde inte redovisas i sin hela utbredning på tätortskartan, tycker kommunen att det är ett viktigt område för ortens framtida utveckling.

Texten har kompletterats med information om fritidsområden i kommunens tätorter.

8. Jan-Ove Jönsson, Vuollerimbygdens ekonomiska förening

Föreningen har lämnat flera synpunkter på den skrivna texten, förslag på formuleringar och förslag till ändringar och tillägg av planförslaget. Här följer en sammanfattning:

Föreningen föreslår att texten i andra stycket på sid 9 ändras och att kommunen hellre välkomnar alla som vill engagera sig i det viktiga arbetet med att utveckla kommunen och landsbygden. Att alla kan delta i arbetet med att göra det attraktivt att bo här och flytta till denna kommun.

Det finns ett jordbruksområde söder om Riksväg 97 som inte kommer fram på tätortskartan för Vuollerim. Föreningen föreslår att detta jordbruksområde tas med på plankartan.

Föreslår att gränsen för Vuollerim tätortsområde justeras så att det grönmarkerade området söder om Riksväg 97 ingår i tätortskartan. Alternativt att en tilläggs-karta görs för detta område.

Föreslår att justeringar genomförs i texten ”Tätortsrekommendationer Vuollerim” för att tydliggöra kommunens ställningstagande och rekommendationer för Vuollerims tätort.

Stryk text om ”förlorandet av arbetstillfällen”? Denna mening kan hellre tas med i beskrivning av befintliga förhållanden.

Förslag på ändringar i rekommendationer: Tredje stycket ändras till ”Kommunen strävar efter och stöder åtgärder som syftar till att bidra till en attraktiv bygd och öka sysselsättningen i samhället. Detta genom att stimulera näringsutvecklingen och andra utvecklingsmöjligheter i bygden.”. Stryk den resterande delen av detta stycket! Föreslår att fjärde stycket stryks i sin helhet med anledning av ovanstående.

Föreslår omformulering av texten i första stycket under Tätortsrekommendationer för att ge ett mer positivt

intryck: ”Vuollerim har förlorat ett stort antal arbetstillfällen, främst inom skogsbruk och vattenkraft. ” och med tillägget: ”I bygden finns det ett mycket brett och tydligt engagemang för att själva vilja ta tag i bygdens framtid. I detta sammanhang har ett tiotal mindre företag blivit etablerade. I bygden finns det flera bygdebolag grundat på samverkan och brett ägande.”

Raketskjutfält och rekommendationer:

Hur ser kommunen tillsammans med militären på att ”avfall” från skjutningar inte blir liggande i naturen och förorena ex. för framtida matproduktion, rennäring, vatten och annat? Regleras detta i gällande naturreservatsföreskrifter, vattendirektiv, annat?

Föreningen befarar att markanvändningskartan ska bli begränsande för området vid den kommunala skolan. Därför föreslås en komplettering av tätortskartan för Vuollerim, institutionsområde, med tillägget ”Annan användning” tillsammans med beteckningarna S och V. Detta för att öppna upp även för annan användning, något som skulle kunna bidra till utveckling i kommunen.

Kommentar:

Texten har justerats och kompletterats utifrån inkomna synpunkter.

Jordbruksområdet söder om väg 97 ligger utanför det område som definierats som tätort och redovisas därför inte på kartan.

Svar på önskemålet om att utvidga tätortsgränsen för Vuollerim ges under punkt 7, se ovan.

Verksamhet vid militära skjutfält räknas som miljöfarlig verksamhet och omfattas av tillståndsplikt enligt 9 kap miljöbalken. Tillståndet ska ange villkor för omhändertagande av avfall som uppkommer till följd av skjutverksamhet, efterbehandling av området, m.m.

Översiktsplanen med tillhörande markanvändningskartor är inte juridiskt bindande. En eventuell ändring av byggnaders användning, t ex skolan i Vuollerim, måste regleras genom en detaljplan.

9. Viktor, Vidar o Mikael Segerström, Suorvavind AB

Naturen och dess resurser är det som gjort det möjligt att överleva för människor i alla tider i vår kommun. Under 1900-talet och industrialismen har skogen och vattenkraften varit de största naturresurserna som ianspråktagits och gett arbetstillfällen. Dessa två resurser är fortfarande störst – men allt färre lokalt, har sin utkomst av dessa näringar samtidigt som dessa istället berikar andra delar av vårt land. Den utvecklingen går att ändra på om vi beslutar oss för att nyttja Vinden som naturresurs i Jokkmokks Kommun och att grundförutsättningen är lokalt ägd vindelproduktion.

Om förutsättningen är det lokala ägandet är det väldigt viktigt att välja ut de absolut bästa platserna då det gäller vindtillgång i kombination med närhet till infrastruktur. En annan förutsättning är att det inte är för stora parker utan mindre grupper så att lokalsamhället har möjlighet att klara investeringen rent ekonomiskt.

Vi anser att Ananasse - Harsprånget som är ett bra vindläge med närhet till infrastruktur i form av E45 och vattenkraftens elnätförbindelser är ett av få möjliga områden för en lönsam lokalt ägd mindre vindkraftspark.

Längs bergets västra sida löper såväl kraftledningar som kalhyggen och som bakgrund till Ligga och Harsprångets vattenkraftsparker skulle ett dussin vindkraftverk inte på något vis inverka negativt på naturupplevelsen längs E45.

Vi anser inte att vindkraft på Ananasse behöver påverka naturupplevelsen i Muddus negativt. Vindkraft står i våra och många andras ögon för ren, förnyelsebar energiproduktion. Våra utländska gäster från övriga Europa har ofta en väldigt positiv syn på vindkraft.

En varsam etablering och väganslutning behöver inte skada naturmiljön på bergstopparna i speciellt stor utsträckning och kan i viss mån bidra till att göra området tillgängligt för besök och rekreation.

Eftersom mer än halva Jokkmokks kommun är obrutet fjäll eller på annat sätt skyddsvärda områden och övriga delen till stor del saknar de höjdlägen som krävs för att vindkraft ska vara lönsamt vill vi trycka hårt på att inte utesluta Ananasseområdet. I våra ögon är det ett av få möjliga platser inom kommunen för lokalt ägd vindkraft. Desto mer angeläget eftersom försvaret senaste tiden tycks ha för avsikt att kräva mycket stora områden runt sina anläggningar vindkraftsfria.

Vi anser också att Suorvaområdet som lämpligt för vindbruk bör finnas med i planen även om den bereds särskilt i en egen översiktsplan tillsammans med Gällivare.

Kommentar:

Under samrådsskedet inkom flera yttranden mot etablering av vindkraft på Ananasse på grund av de höga naturvärden som finns i området. Jokkmokks kommun valde därför att ta bort vindbruksområdet vid Harsprånget ur översiktsplanen.

Försvarsmakten har under år 2010 tagit fram riktlinjer för beredning av inkommande vindkraftsremisser ur flygoperativ synvinkel. Dessa riktlinjer definierar områden där Försvarsmakten inte kan acceptera uppförande av nya vindkraftverk, utifrån krav på insatsförmåga, s.k. stoppområden. Ett sådant stoppområde omfattar Jokkmokks och Vidsels övningsflygplatser och det täcker en stor del av kommunens yta, däribland samtliga tio vindbruksområden som föreslås i översiktsplanen.

Vindbruksområdet vid Harsprånget (Ananasse) är det enda området i kommunen som ligger utanför försvarets stoppområde. Kommunen har trots detta valt att ta hänsyn till områdets höga naturvärden och inte återinföra Ananasse som vindkraftområde i översiktsplanen.

Även om Ananasse-området inte är utpekade som vindbruksområde i översiktsplanen är kommunen öppen för att lokalisering av vindkraft prövas från fall till fall. Det är därför inte omöjligt att vindkraft kan komma att prövas i andra geografiska områden än de utpekade vindbruksområdena.

Markanvändningskartan har kompletterats med område för vindbruk i Suorva.

10. Kjell-Åke Aronsson, Åjtte Svenskt fjäll- och samemuseum

Enligt Översiktsplanens förslag för Jokkmokks tätort finns en planerad gågata inlagd mellan Åjtte och Samernas utbildningscenter. Åjtte vill i samband härmed uppmärksamma att den planerade gågatan skär av museets infart till groventrén för materialintag, infarten till museets besöksparkering och personalparkeringen. Museets verksamhet skulle avsevärt försvåras om förslaget genomförs och museets tillgänglighet för besökare skulle avsevärt försämras. Anslutningen till närbelägen busshållplats försvåras också. Mot bakgrund av detta motsätter sig Åjtte förslaget om denna gågata. Däremot kan genomfartstrafik hänvisas till annan väg. Busstrafik bör dock medges även fortsättningsvis.

Kommentar:

En möjlig trafikreglering på Åsgatan mellan Åjtte och Samernas utbildningscenter diskuterades i samband med en trafikutredning som gjordes år 2003. Detta är dock inte aktuellt i dagsläget. Den föreslagna gågatan utgår därför ur översiktsplanen.

11. Älvsbyns kommun

Älvsbyns kommun önskar samordning med Jokkmokks kommun avseende vindkraftsplanering för vindkraftsområden i anslutning till Älvsbyns kommungräns. Rösberget och Björkberget och även Vitberget nämns i översiktsplanen. Älvsbyns kommun vill upplysa om att kommunen planerar för ett vindkraftsområde i Vitberget i anslutning till Jokkmokks kommun.

Kommentar:

Jokkmokks kommun anser att samråd och samverkan med grannkommunerna i vindkraftfrågor är mycket viktigt. Tillsammans kan kommunerna uppnå en stark gemensam planering med ett tydligt ställningstagande för utbyggnad av vindkraft.

Texten i avsnittet ”Mellankommunala frågor” har kompletterats med ett resonemang kring kommunövergripande vindkraftplanering.

12. Länsstyrelsen Norrbottens län

UTSTÄLLNING AV KOMMUNTÄCKANDE ÖVERSIKTSPLAN FÖR JOKKMOKKS KOMMUN

Ett förslag till översiktsplan för Jokkmokks kommun har ställts ut för granskning mellan 10 maj och 10 juli 2010. Under utställningstiden ska länsstyrelsen, enligt 4 kap. 9 § plan- och bygglagen, avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs.
3. Redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Detta yttrande behandlar i första hand dessa fem aspekter på planförslaget men innehåller även några övriga synpunkter.

Länsstyrelsen har lämnat ett samrådsyttrande över planförslaget den 2 februari 2010. Efter samrådet har planförslaget reviderats bl.a. utifrån de synpunkter som länsstyrelsen framfört i samrådsyttrandet. I de delar där kommunen valt att inte tillmötesgå länsstyrelsens synpunkter, kvarstår dessa. Länsstyrelsen väljer dock att inte upprepa dessa synpunkter i granskningsyttrandet, eftersom de inte är av den dignitet som anges i PBL 4 kap.9§.

Planförslaget har den 24 maj 2010 sänts på remiss till berörda sakområden inom Länsstyrelsen och övriga statliga myndigheter.

Länsstyrelsens yttrande

Allmänt

Den omarbetning av avsnittet om kommunala visioner och mål, där kopplingen till kommunens vision ”Jokkmokk 2015” lyfts fram, är positiv och bidrar till att stärka planens strategiska funktion. Genom det nya avsnittet ”Prioriterade planeringsfrågor” konkretiseras visionen till frågor som är angelägna att beakta i ett planeringssammanhang.

Länsstyrelsen saknar dock fortfarande en redovisning över hur kommunen avser att arbeta för att uppfylla de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen. Länsstyrelsen anser att detta bör framgå av översiktsplanen. Av samrådsredogörelsen framgår att kommunen har miljöstrategier anställda och att en miljöplan har utarbetats. Länsstyrelsen anser att i de delar denna berör miljökvalitetsmålen så bör detta synas i översiktsplanen.

Kommentar:

Riksdagen har antagit så kallade miljökvalitetsmål för 16 områden. Hur kommunen avser att arbeta för att de nationella miljökvalitetsmålen ska uppnås kan bland annat utläsas i de kommunala ställningstaganden som redovisas i översiktsplanen. Översiktsplanen har dessutom kompletterats med ett nytt kapitel ”Nationella miljösmål” där miljökvalitetsmålen presenteras tillsammans med kommunens avsikter.

Riksintressen

Länsstyrelsen anser att kraven på redovisningen av riksintressen i huvudsak tillgodosetts genom den komplettering som skett med bl.a. hänvisning till gällande lagrum för varje intresse, samt de bilagda kartorna som samlat redovisar de områden som bedöms vara av riksintresse. I detta sammanhang vill länsstyrelsen upprepa synpunkten från samrådsyttrandet om värdet av kopplingen mellan karta och text. Länsstyrelsen anser att kommunen bör komplettera kartorna med hänvisning till var i planhandlingen informationen finns att hämta om de olika riksintressanta områdena. En justering av texten på kartan ”Riksintresseområden 2” behöver göras. Laghänvisningen avseende vad som omnämns som ”Riksintressen för friluftsliv” är felaktig, skall vara MB 4 kap. §§ 1 och 2. Dessa områden bör dessutom lämpligen redovisas

tillsammans med ”obruted fjäll”, så att sambandet mellan dessa framgår. Vidare noterar länsstyrelsen att de områden som omfattas av bestämmelserna om Natura 2000 inte redovisas, vilket bör korrigeras, då dessa utgör områden av riksintresse enligt miljöbalken 4 kap. §§ 1 och 8.

Kommentar:

Riksintressekartorna har kompletterats med sidhänvisning och hänvisning till kartor har införts i texten. ”Riksintresse för friluftsliv” har flyttats till karta 1 för att tydliggöra sambandet med ”obruted fjäll”.

Bestämmelserna om Natura 2000-områden redovisas under rubriken ”Skyddad natur och Naturvård”. Eftersom dessa områden utgör områden av riksintresse har de lagts till på riksintressekartan, karta 1.

När det gäller redovisningen av hur kommunen i enlighet med PBL 4 kap.1§ pkt 3 ”avser att tillgodose de redovisade riksintressena” så konstaterar länsstyrelsen att detta fortfarande inte går att utläsa tydligt. De kommunala ställningstaganden som följer efter varje avsnitt ger endast undantagsvis en vägledning till hur kommunen ser på riksintressenas betydelse som planeringsunderlag för användningen av mark- och vatten samt hur kommunen avser att tillgodose riksintressena. Kommunalt ställningstagande saknas avseende det nya avsnittet om ”Totalförsvarets anläggningar”. Detta torde vara särskilt angeläget att redovisa mot bakgrund av att Försvarsmakten anger att samtliga föreslagna vindkraftsområden som redovisas på markanvändningskartan är i konflikt med riksintresset för totalförsvaret och att dessa därför bör utgå.

Kommentar:

Kommunen anser att de kommunala ställningstaganden som gjorts är tillräckliga för att visa kommunens avsikter angående riksintresseområden.

Översiktsplanen har kompletterats med kommunens ställningstagande angående försvarets riktlinjer för vindkraft. Kommunens synpunkter och ställningstagande avseende försvarets s.k. stoppområde har även framförts i ett svar på Försvarsmaktens yttrande över vindkraftsetablering på område N. Kierkäive, Messaure (Kommunstyrelsen 2010-12-22).

När det gäller gränsdragningen för riksintresset obruted fjäll (MB 4 kap. §§1 och 5) anser kommunen det angeläget att en översyn görs, bl.a. för att möjliggöra vindkraftsutbyggnad inom vissa områden. I förslaget till översiktsplan redovisas även en planerad turistanläggning i Nunjes som ingår i det område som omfattas av bestämmelserna om obruted fjäll. När det gäller ny bebyggelse i Nunjes har länsstyrelsen vid ett samråd 2008 gjort bedömningen att gällande lagstiftning om obruted fjäll innebär att ett bebyggelseprojekt inom det aktuella området inte kan medges. Inget nytt har framkommit som ändrar länsstyrelsens bedömning.

En översyn av gränsdragningen för obruted fjäll har gjorts av Boverket på uppdrag av regeringen 2005. I denna översyn föreslogs inga förändringar inom Jokkmokks kommun.

Kommentar:

Kommunen står fast vid sitt önskemål om en ny översyn av gränsdragningen för obruted fjäll.

Jokkmokks kommun anser att en turistanläggning i anslutning till den befintliga bebyggelsen i Nunjes behövs för att utveckla det rörliga friluftslivet i området. Platsen ligger ca 12 km väster om Kvikkjokk och utgör en naturlig rastplats för vandrare längs Padjelantaleden. En ny turistanläggning skulle utgöra ett komplement till befintliga anläggningar längs leden t ex STF:s fjällstuga som ligger drygt 2 km längre västerut. Marken i området är hävdad sedan lång tid tillbaka men nu håller de gamla slätterängarna på att växa igen. Kommunen bedömer att en eventuell exploatering skulle kunna ske utan att natur- och kulturvärden samt områdets karaktär påverkas negativt.

Tycker kommunen att texten i översiktsplanen behöver kompletterats med ett förtydligande? Annars får det räcka med denna beskrivning i utlåtandet. .

Miljö kvalitetsnormer

Förslaget till översiktsplan har sedan samrådsversionen, förtydligats avseende miljö kvalitetsnorm för vatten. Förutom en upplysande text om EU:s ramdirektiv för vatten och dess innebörd, så redovisar kommunen hur vattendirektivet skall beaktas i kommunens fortsatta arbete.

Av texten går att utläsa att det är 39 sjöar och 97 vattendrag inom kommunen som inte uppfyller hög eller god status och som måste åtgärdas. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen lista dessa och även beskriva vad som bidrar till den aktuella statusen. En sådan redovisning kan vara till nytta och underlätta för kommunen i framtida planeringssituationer.

Av förslaget till översiktsplan framgår även att mätningar genomförts som visar att tillåtna gränsvärden för luftkvalitet inte överskrids inom Jokkmokks tätort. Länsstyrelsen kan inte heller se att ett genomförande av förslaget kan medverka till att någon miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken avseende luft överträds.

Kommentar:

Översiktsplanen har kompletterats med en redovisning över vattendrag som inte uppfyller hög eller god status och som måste åtgärdas. Se Appendix 1 till översiktsplanen.

Listan är baserad på rapporten ”Åtgärdsprogram för Bottenvikens vattendistrikt 2009-2015” Länsstyrelsens rapportserie nr 2010/1 och Vattenmyndigheternas hemsida <http://www.vattenmyndigheterna.se>

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

I samrådsversionen av planförslaget redovisades några områden som bedömdes som lämpliga för landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS-områden. Kommunen har inte utvecklat frågan i utställningsversionen av planhandlingen, utan hänskjuter den till ett kommande arbete i form av ett ”tematiskt tillägg”.

Mellankommunala frågor

Översiktsplanen redovisar ett antal områden där mellankommunal samverkan sker idag. Länsstyrelsen saknar en diskussion i planhandlingen om hur denna samverkan kan utvecklas, eller huruvida ytterligare områden kan bli aktuella för samverkan, mellankommunalt eller regionalt. Länsstyrelsen anser bl.a. att frågan om LIS-områden bör vara något som lyfts fram som en mellankommunal fråga. Även den samverkan med Gällivare kommun om planering för vindkraft som pågår bör redovisas.

Kommentar:

Jokkmokks kommun ser positivt på fortsatt samverkan med grannkommunerna kring gemensam vindkraftplanering, samt vattenförvaltning och övriga vattenfrågor som berör gemensamma älvar och vattendrag. Kommunen ser även möjligheter till samarbete kring utpekandet av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, s.k. LIS-områden. Texten i avsnittet ”Mellankommunala frågor” har kompletterats med ett resonemang kring samverkan i dessa frågor.

Hälsa och säkerhet

Planförslaget redovisar inte vilken påverkan ett förändrat klimat kan innebära för kommunen när det gäller påverkan på hälsa och säkerhet. Frågan om översvämnings- och skredrisker hanteras dock och riskområden redovisas på markanvändningskartan. När det gäller den kartering som gjorts av Räddningsverket (numera Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB) 1998, så omfattade den endast begränsade och vid karteringstillfället bebyggda delar av kommunen (enligt uppgift från SGI). Det bör även noteras att karteringen endast gäller områden med lösa jordar vilket innebär att det också kan finnas andra områden med risker för skred i jord och berg vilka bör redovisas i planen. Det är särskilt angeläget att utreda detta inom planerade utbyggnadsområden. När det gäller översvämningsrisken så torde den nya höjdmodellen som Lantmäteriet upprättar de närmaste åren kunna ge bättre planeringsunderlag avseende hur olika områden kan komma att påverkas vid en eventuell översvämning.

Jordförhållandena i kommunen är sådana att det finns förutsättningar för erosion i vattendrag och sjöar. I ett längre tidsperspektiv kan erosionen leda till instabil mark och till att befintliga och naturliga skydd mot erosion och översvämning förändras. I detta sammanhang är förväntade klimatförändringar viktiga att beakta.

Jokkmokks kommun bör inför fortsatta planprocesser ta del av prognoser och andra utredningar för att få en bild av hur klimatförändringar kan komma att påverka kommunen i ett längre perspektiv. Inför tematiska tillägg för LIS-områden bör risker för erosion och översvämning beaktas, liksom de risker som finns för slamströmmar i långa och branta sluttningar ner mot planerade utbyggnadsområden.

Mot bakgrund av vad som sägs ovan bör kommunen utarbeta en strategi för hur geotekniska säkerhetsfrågor och geoteknisk information ska hanteras i samband med framtida detaljplanläggning och bygglovgivning.

Kommentar:

Riskområden för ras, skred och översvämning redovisas på markanvändningskartan. Till grund för denna karta ligger bl a Vattenfalls data för Luleälven, ”Flödesdämpande åtgärder i Lule älvssystem” från 1998. Enligt Vattenfall gäller dessa uppgifter fortfarande.

I översiktsplanen redovisas två områden som planlagts för ny bostadsbebyggelse: ett område vid Skansen i Jokkmokk samt ett område norr om Vuosmovägen i Porjus. Inget av dessa områden ligger nära stränder, slänter, eller branta sluttningar. Risken för ras och skred inom planerade utbyggnadsområden kan därför bedömas som väldigt liten. Sådana risker, liksom risker i samband med förväntade klimatförändringar kommer att beaktas i det tematiska tillägget med LIS-områden.

Vid planläggning och lokalisering av bebyggelse ska risken för olyckor, översvämning och erosion beaktas, enligt Plan- och bygglagens bestämmelser, PBL 2 kap. 3§. Kommunen inhämtar geotekniska data och information tillsammans med övrigt planeringsunderlag vid varje aktuellt planärende.

Kommunen anser inte att det i dagsläget finns behov av en särskild strategi för hantering av geotekniska säkerhetsfrågor och information i samband med framtida planläggning och bygglovgivning. Sådana frågor utreds i varje aktuellt ärende.

Jokkmokks kommun ser fram emot Lantmäteriets nya höjdmodell som kommer att ge ett bättre planeringsunderlag och information om hur olika områden kan påverkas vid en eventuell översvämning.

Dricksvattenförsörjningen är också en viktig fråga när det gäller hälsa och säkerhet. Eftersom kommunen har för avsikt att utöka nyttjandet av grundvattenresurser för kommunal vattenförsörjning, så bör grundvattenresurserna i kommunen behandlas i högre utsträckning än vad som görs i översiktsplanen. Även den befintliga dricksvattenförsörjningen bör redovisas.

Kommentar:

Kommunens vattentäkter är väl tilltagna eftersom de är dimensionerade för ett högre invånarantal än vad kommunen har idag. Översiktsplanen innehåller inga större utbyggnadsområden som skulle motivera utökade vattentäkter.

I kapitlet om Miljö- och riskfaktorer har komplettering skett framförallt när det gäller avsnittet om radon. Det saknas dock fortfarande andra riskfaktorer som bör redovisas, såsom tekniska olyckrisker i form av brand eller transportolyckor. Kommunen bör även ytterligare beskriva konsekvenserna av dessa olycksrisker samt tilltänkta åtgärder för att minimera riskerna. Exempel på vad som bör finnas med är: riktlinjer för skyddsavstånd mellan bostadsbebyggelse och transportleder av farligt gods, alternativa färdvägar för tung trafik, räddningstjänstens insatstider, utryckningsfordonens framkomlighet, eventuella farliga verksamheter enligt 2 kap. 4§ LSO samt eventuella skyddsobjekt.

Kommentar:

Kapitlet ”Miljö- och riskfaktorer” har kompletterats med ett nytt avsnitt: ”Tekniska olycksrisker”. Där redovisas bl a räddningstjänstens beredskap och insatstider till olika delar av kommunen.

Övrigt

I samband med granskningen av översiktsplanen har några nya synpunkter framkommit. Kartan på sid. 27 bör kompletteras så att kartan överensstämmer med texten på sid. 26. På kartan saknas också värdefulla broar.

Kommentar:

En översiktlig beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla vägbroar i Jokkmokks kommun ges i texten på sid 31. Kartan på sida 31 har kompletterats med en redovisning av kulturhistoriskt värdefulla broar av klass I. Källa: ”Broarna i Norrbottens län – inventering av kulturhistoriskt värdefulla vägbroar” Länsstyrelsen i Norrbottens län 2005.

Det återstår även vissa felskrivningar i texten. T.ex. så torde en kommentar finnas på sidan 15, fjärde stycket som bör utgå. Vägverket, respektive Banverket bör genomgående ersättas med Trafikverket.

På sidan 29 bör det framgå att det är Trafikverket och inte kommunen som generellt är restriktiv mot nya utfarter mot de större vägarna. På sidan 30, under kommunalt ställningstagande bör ”Vägverkets vägar” ersättas med ”de statliga vägarna”.

Kommentar:

Texten har justerats enligt ovanstående synpunkter.

Samråd och beslut

Inför länsstyrelsens granskningsyttrande har följande myndigheter givits tillfälle att yttra sig: Skogsstyrelsen, Energimyndigheten, Försvarsmakten, Fortifikationsverket (Markavdelningen), Statens Geotekniska institut (SIG), Sveriges geologiska undersökning (SGU), SMHI, samt Trafikverket. Svar har erhållits från Skogsstyrelsen, Trafikverket, SGU, SGI, SMHI och Försvarsmakten.

Beslut om detta yttrande har fattats av länsarkitekt Björn Adolfson efter föredragning av planarkitekt Inger Krekula. I den slutliga utformningen av yttrandet har företrädare för länsstyrelsens enheter för kulturmiljö, miljöskydd, naturvård, krishantering samt naturresurs- och rennäring deltagit.

Björn Adolfson

Inger Krekula

ÖVRIGA ÄNDRINGAR

Utöver ändringar efter skriftliga yttranden har redaktionella ändringar utförts i planen.

KOMMUNENS STÄLLNINGSTAGANDE

Här ges en kort sammanfattning av de viktigaste förändringarna som gjorts i översiktsplanen efter utställningsskedet.

- Översiktsplanen har kompletterats med ett nytt kapitel ”Nationella miljömål” där miljö kvalitetsmålen presenteras tillsammans med kommunens avsikter.
- Kartan på sid 25 har kompletterats med två ekoparker: Ekopark Vuollerim och ekopark Luttåive.
- Texten under ”Kommunalt ställningstagande” på sid 26 har kompletterats med ett förtydligande av formuleringen ”skogsmark ska avverkas skonsamt”.
- Kartan på sida 31 har kompletterats med en redovisning av kulturhistoriskt värdefulla broar av klass I.
- Översiktsplanen har kompletterats med en lista över vattendrag som inte uppfyller hög eller god status enligt miljö kvalitetsnormer för vatten och som måste åtgärdas. Se Appendix 1.
- Kartan på sid 42 och texten under ”Kommunala intressen” på sid 43 har kompletterats med Försvarsmaktens nya riktlinjer för vindkraftsutbyggnad i närheten av militära flygplatser och övningsflygplatser.

- En komplettering med kommunens ställningstagande angående försvarets riktlinjer för vindkraft har gjorts på sid. 43.
- Kapitlet ”Teknisk försörjning” har kompletterats med två nya underrubriker: Vatten och avlopp samt Avfall.
- Kapitlet ”Miljö- och riskfaktorer” har kompletterats med ett nytt avsnitt: ”Tekniska olycksrisker”.
- Texten i avsnittet ”Mellankommunala frågor” har kompletterats med ett resonemang angående samverkan med grannkommunerna i följande frågor: gemensam vindkraftplanering, vattenförvaltning och övriga vattenfrågor som berör gemensamma älvar och vattendrag, samt LIS-områden.
- Texten i avsnittet ”Vindbruk” på sid 60-62 har kompletterats, bl a med kommunens rekommendationer.
- Kartan i avsnittet om vindbruk på sid 61 har kompletterats med Försvarmaktens riktlinjer för vindkraftsutbyggnad, det s.k. stoppområdet. På kartan visas även de områden som ingår i den gemensamma vindkraftplaneringen som Jokkmokks och Gällivares kommuner har påbörjat.
- Texten under ”Tätortsrekommendationer” har kompletterats med mer information om fritids- och rekreationsområden i och i anslutning till kommunens tätorter.
- Markanvändningskartan har kompletterats med utredningsområde för vindbruk i Suorva.
- Den planerade gågata mellan Ájtte och Samernas utbildningscenter som redovisas på tätortskartan för Jokkmokk utgår ur översiktsplanen.
- Översiktsplanen har kompletterats med sidhänvisning och hänvisning till riksintressekartorna.
- Området ”Riksintresse för friluftsliv” har flyttats till karta 1 för att tydliggöra sambandet med ”obruttet fjäll”.
- Natura 2000-områden har lagts till på riksintressekartan, karta 1.

Jokkmokks kommun
 Samhällsbyggarnämnden
 April 2011

Karin Larsson
 Sekreterare Samhällsbyggarnämnden

KÄLLOR

SKRIVNA KÄLLOR

Avfallsplan 2008-05-20, Jokkmokks kommun

Broarna i Norrbottens län. Inventering av kulturhistoriskt värdefulla broar. Rapport 4/2005. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Energiplan och klimatstrategi för Jokkmokks kommun, Del 1 - Energisituation och potentialer i Jokkmokks kommun 2009.

Energiplan och klimatstrategi för Jokkmokks kommun, Del 2 - Mål och åtgärder 2009.

Fakta om Norrbottens län 2008, Länsstyrelsen 2008

Försvarsmaktens interna riktlinjer för beredning av inkommande vindkraftsremisser ur flygoperativ synvinkel

Jokkmokk 2015. Den naturliga kommunen där alla ryms. Jokkmokks kommuns måldokument 2009-12-16. Järnvägen i samhällsplaneringen Underlag för tillämpning av miljöbalken och plan- och bygglagen. Banverket juni 2009.

Program för Norrbottens industriarv. Rapport1/2000. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Statistiska centralbyrån, kommunfakta Jokkmokks kommun 2009-12-31

Stiftelsen Lule Älvdal

Stiftelsen Råne Älvdal

Strandskydd - en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4 utgåva 1 September 2009. Naturvårdsverket och Boverket.

Teknisk beskrivning av flödesdämpande åtgärder i Lule älvsystem, Vattenfall, 1998-04-03

Vindkraftsutredning, Suorva och övriga utredningsområden längs kommungränsen Gällivare och Jokkmokks kommun. Samrådshandling oktober 2010

Åtgärdsprogram för Bottenvikens vattendistrikt 2009-2015” Länsstyrelsens rapportserie nr 2010/1, ISSN: 0283-9636.

Översiktlig kartering av stabilitetsförhållanden i Norrbottens län, Jokkmokks kommun, SCC på uppdrag av Räddningsverket 1998-11-26

Handlingsprogram för Jokkmokks kommun. Räddningstjänsten i Jokkmokks kommun. Antagen av kommunfullmäktige 2010-02-22

Handlingsprogram för skydd mot olyckor och negativa händelser i Jokkmokks kommun. Riskhanteringsgruppen i Jokkmokks kommun. Fastställd av kommunfullmäktige 2008-11-10

DIGITALA KÄLLOR

www.bd.lst.se

www.bd.lst.se/publishedObjects

www.fiskegruppen.com (Jokkmokks Fiskeguide)

www.lkf-hogskola.com

www.naturvardsverket.se

www.ren2000.se

www.sameportalen.se

www.sametinget.se

www.sapmi.se

www.svo.se

www.regionfakta.com

www.vattenmyndigheterna.se

www.vattenkartan.se/

BILDER

Fotografierna på omslaget är tagna av:

Gunilla Falk, Jokkmokk (bilderna till vänster)

Okänd fotograf (bilden till höger)

APPENDIX 1

Vattenmyndigheten för Bottenvikens vattendistrikt har beslutat om ett Åtgärdsprogram för Bottenvikens vattendistrikt 2009-2015. Länsstyrelsen i Norrbottens län har beslutat om föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i distriktet. I bilagorna 1 till 4 till författningen anges vilka miljö kvalitetsnormer som vattenmyndigheten fastställt för varje yt- respektive grundvattenförekomst och när dessa ska uppnås.

Här följer ett utdrag ur författningens bilaga 1 och 2 som redovisar de sjöar och vattendrag i Jokkmokks kommun som inte uppfyller hög eller god status enligt EU:s ramdirektiv för vatten och som därför måste åtgärdas.

Statusklassificering och miljö kvalitetsnormer för ytvatten (sjöar)											
Grundinformation				Ekologisk status och ekologisk potential		Kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver)				Skyddade områden	
EU-ID	Vattenförekomst namn	HARO	Vattenråd	Kommun	Status eller potential 2009	Kvalitetskrav och tidpunkt	Status 2009	Kvalitetskrav och tidpunkt	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Kompletterande krav för skyddade områden
SE735635-172734	FINNSELET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Boden Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE743475-167467	PORJUSSELET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Krav enligt dricksvattenföreskrifterna
SE744265-167316	STORA LULEVATTEN	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE747161-163565	LANGAS	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE748913-160764	KÅRTJEJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE749330-160119	AKKAJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE733916-168136		Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE734809-168619	KITAJAURE	Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE735747-166899	VUOLPAURE	Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE734850-170480	HOLMTRÄSKET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736421-168123	STENTRÄSKET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736777-168344	LUOTTAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736829-169797	KÄPPONSTRÄSKET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE737241-170110	MÅSKAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE737652-169196	LARVESJÖN	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE737840-171613	PORSIDAMMEN	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE738541-170338	LETSIMAGASINET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE738805-168690	SVARTJÄRNEN	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739549-164580	LATUNJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739758-166711	PURKJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739833-167769	VAJKJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739876-166995	TJEKNALIS	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740015-165895	RANDJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740141-169085	FATJASSJÖN	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740157-169544	PASTAJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740180-170701	URTJUTJÄRNARNA	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740218-169641	VÄSTRA TJÄLMEJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Ottillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740256-167956	VÄSTRA ÄLLOJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740537-169963	MESSAUREMAGASINET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE740690-166537	STUOR-SIUNAK	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740732-170525	KALTISJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE740935-164980	PARKJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE741493-164290	SKALKA	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE741849-167985	LIGGA-DÄMNINGSOMRÅDE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE741943-159665	ÄNAMUSJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE742585-162080	TJÄMOTISJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE742651-165457	KIEPTJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE742666-167549	HARSPRÄNGSSELET	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE743401-162119	TJAKTJAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE744267-160046	RITTAK	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE749140-160360	JIERTAURE	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus

Statusklassificering och miljö kvalitetsnormer för ytvatten (vattendrag)											
Grundinformation				Ekologisk status och ekologisk potential		Kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver)				Skyddade områden	
EU-ID	Vattenförekomst namn	HARO	Vattenråd	Kommun	Status eller potential 2009	Kvalitetskrav och tidpunkt	Status 2009	Kvalitetskrav och tidpunkt	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Kompletterande krav för skyddade områden
SE733573-166014	Varjisån	Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Arvidsjaur Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE738278-173316	Sör-Lillån	Råneälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Boden Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE735282-171638	Kierisjurbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Boden Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736085-170917	Bodträskån	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Boden Jokkmokk	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736215-172140	Görjeån	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Boden Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE747128-163605	Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Gällivare Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE733261-169719		Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE734344-167859	Sikån	Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE734587-168420	Arpatsbäcken	Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE734808-168634		Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE735706-166865		Piteälven	Piteälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE734168-169934	Kvarnån	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE735053-170392	Holmträskbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE735247-170266	Puottaurebäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE735852-169562	Nottjärnbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE735961-169616	Bodträskån	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736064-170405	Tuortapebäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736294-170661	Sudokbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736406-167976	Kvambäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736501-169030	Bodträskån	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736526-169125		Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE736810-169530	Sudokbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE737469-171672	Lagnåsån	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE737983-171503	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE738018-170973	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE738060-170619	Kåskatsbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE738453-170552	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE738705-168885	Linabäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739008-170457	Suoksaurebäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739013-167039	Appokälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739226-170891	Kistabäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739317-169059	Harijåurbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739419-170072	Suoksaurebäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739468-164681	Närvejkå	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739491-167861	Talvatsjöbäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739593-170681	Trussabäcken	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739597-168035	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739655-167940	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739690-167787	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739806-166814	Lilla Luleälven	Luleälven	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			

SE744654-160387	Suobbat-Tjåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE744835-161369	Rapaättno	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE744997-161897	Blackälven	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE749605-159491	Påskajåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE749895-158711	Stuotajåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE750223-156231	Luleälv	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE750525-157428	Rartujåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE750954-156160	Svaltjajåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE751717-155670	Rautojåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE752224-155063	Valtajåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE752453-155112		Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE752498-155313	Svartjåkkå	Luleälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			
SE739963-172395		Råneälv	Råne-Luleälvens vattenrådsområde	Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE732018-169966	Varjsån	Piteälv	Piteälvens vattenrådsområde	Alvsbyn Arvidsjaur Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus
SE732779-169858	Vitbäcken	Piteälv	Piteälvens vattenrådsområde	Alvsbyn Jokkmokk	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015			Gynnsam bevarandestatus